STARI SANDŽAČKI RUKOPISI

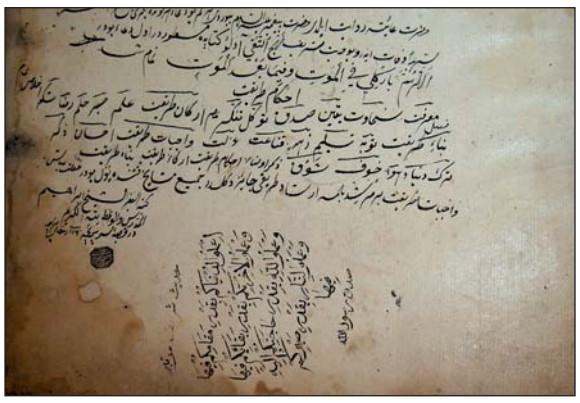

Muzekki'n-nufûs' (Čišćenje duša), knjiga iz XV vijeka

DAIJA AMR HALID: PORUKA MUSLIMANSKOM UMMETU

VELIKANI ISLAMA:
Šejhu-l-islam ibn Tejmije

ISLAMSKE TEME:
Vrijednosti učenja Kur'ana
Poruke iz sure Jusuf
Stav islamske uleme prema vrijeđanju ashaba

Glas islama

http://www.glas-islama.com
صوت الإسلام

Broj 112 Godina X Safer-Rebiu-l-evvel 1427. / mart 2006. Cijena 80 din

POSLANIK ﷺ ŽIVI U NAŠIM SRCIMA

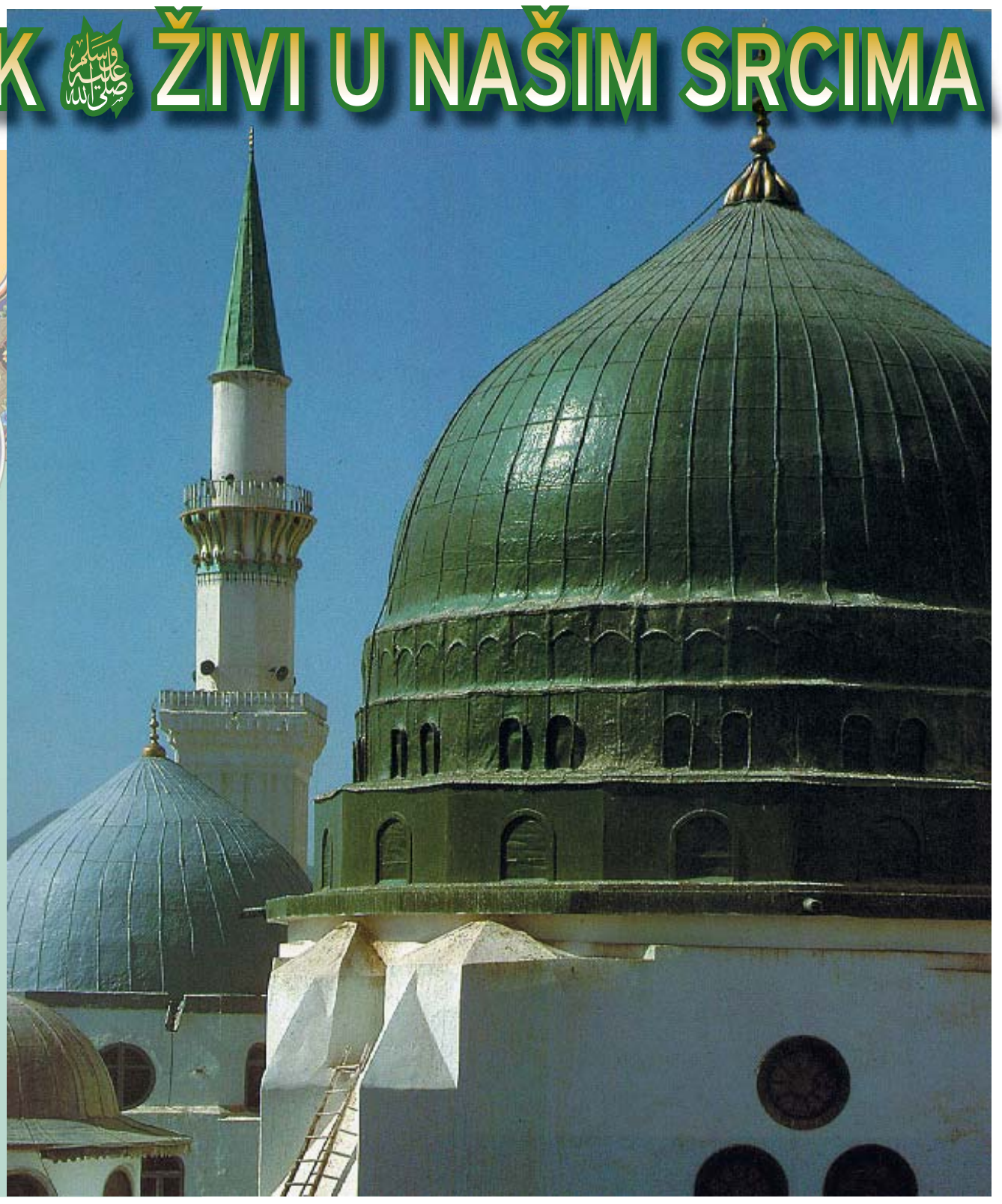

Uz ovaj broj Glasa islama poster (levha) i audio kaseta "Mali ilmihal" u kompletu za samo

250 DIN ILI 2,5 €

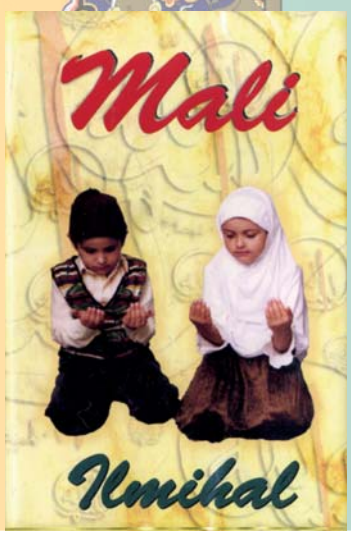

BiH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 $ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

DOO **UJKANOVIĆ**

BEBI OPREMA

tel: 020/383-144
mob: 063/404-139

Ul. Veljka Vlahovića 18b
Novi Pazar

e-mail: ujkanovic@ptt.yu
http://www.ujkanovic.com

BESTATTUNGSDIENST „ŠUŠKO“ POGREBNE USLUGE
PRIJEVOZ DŽENAZA IZ SVIH EVROPSKIH ZEMALJA ZA SANDŽAK, BiH I DRUGA ODREDIŠTA

Mi vam nudimo:

- *dugogodišnje iskustvo*
- *sređivanje kompletne dokumentacije*
- *kvalitetno i potpuno islamsko opremanje dženaze*
- *exhumacije*
- *pristupačnu cijenu*
- *prisustvo pri transportu specijalnim pogrebnim autom Imama Bekir ef. Šuško*

S obzirom da smrt ne bira vrijeme slobodni ste u svako doba obratiti se nama.
IZBJEGNITE KOMPLIKACIJE - NAZOVITE NAS!!!
Tel. 0049 172 63 25 762 Dipl. teolog imam Bekir ef. Šuško

Restoran "SAZ" u Jerki

U restoranu "SAZ" (put prema Tutinu) možete organizovati

svadbe, prezentacije, mevlude, bankete, seminare, akike (babine), svečane ručkove

Restoran posjeduje veliku salu koja može da primi 250 gostiju, kao i dvije bašte i park za djecu.

U dvorištu restorana nalazi se i širok parking prostor.

Telefoni:
064 120 4440 (Senad)
064 163 1735 (Sait)

O SANDŽAKU I BOŠNJACIMA KROZ LUPU REFERENDUMA

Crnogorski recept za demokratiju

Kakva prava imaju Bošnjaci u državi sa najstarijim režimom u Jugoistočnoj Evropi

Bekir-ef. MAKIĆ

U posljednje vrijeme sve više se govori o crnogorskom referendumu. Svi mediji u Crnoj Gori pišu ili govore o nezavisnoj Crnoj Gori, nacionalnoj ili građanskoj, svejedno, ali obavezno režimskoj. Već odavno su nas navikli da se mi nizašta, na ovom parčetu Božije zemlje, ne pitamo i da je naše samo da klimamo glavom i da potvrđujemo ono što niko ko drži do sebe ne bi potvrdio ili podržao. Oni ljudi koji su nas ubijali, koji su bili na vlasti u vrijeme prošlog rata, danas nam govore o građanskim pravima, danas nam govore da prošlost treba da zaboravimo i da u bratskoj ljubavi živimo sa istim zločincima u nezavisnoj državi. Zaboraviti zločin je zločin nad zločinom, zaboraviti genocid je genocid nad genocidom. Oprost da, ali zaborav ne. Suživot da, ali pored zločinaca ne. Pravo da, ali po svjetskim i evropskim standardima, a ne režimskim.

Da li je od vuka moguće očekivati da bude jagnje? Da li će nas štititi oni koji su nas ubijali? Da li će nam dati prava oni koji su ih kršili? Da li će, da li će, da li...?

Ko su muslimani u Crnoj Gori

Crnogorske vlasti sve čine da bošnjački korpus bezuslovno pridobiju i, kako se čini, u tome uspijevaju. Iako je Albanaca u Crnoj Gori trostruko manje, politički su mnogo jači, homogeniji i uvaženiji. Koliko god se crnogorske vlasti bore da Bošnjake pridobiju, toliko se bore da ih razjedine. Crnogorske vlasti su muslimane u Crnoj Gori podijelile u više nacija. Podijelili su ih na: Bošnjake, Muslimane, Crnogorce muslimanske vjeroispovijesti, Muslimane Crnogorce, Crnogorce Muslimane, a oni opet govore više jezika: bošnjački, bosanski, crnogorski, srpski, maternji... Da nije istinito bilo bi smiješno. Sve bi to bilo manje bolno da se te prljave rabote ne odrađuju preko prodanih duša koje nose muslimanska imena.

Ne mogu a da se ne osvrnem na tako osjetljivo pitanje - koje su nacije muslimani u Crnoj Gori? Muslimani u Crnoj Gori su Bošnjaci. Odgovor onima koji to negiraju. Mahmud Šakir u svom djelu "Povijest islama" spominje Bošnjake još iz vremena drugog halife Umer b. Hattaba. On tvrdi da su Bošnjaci porijeklom iz Baskerije i da su islam prihvatili u vrijeme Umer b. Hattaba. Bošnjaka danas ima u skoro svim arapskim državama i u državama Balkana. Pleme Bošnjak je jedno od uglednijih plemena u Kraljevini Saudijske Arabije i poznato je po velikim vakifima. Svi muhadžiri koji su napustili Bosnu i Sandžak za sebe kažu da su Bošnjaci i da govore bošnjačkim jezikom. U Kosovskoj Mitrovici postoji Bošnjačka mahala. Kako mahala može nositi ime po narodu koji ne postoji? Kako, odgovorite mi vi koji negirate bošnjačku naciju?

Bošnjaci u Crnoj Gori po naciji ne mogu biti muslimani, jer musliman je vjerska odrednica, a nipošto nacionalna. Pitanje za one koji tvrde da su Bošnjaci u Crnoj Gori po naciji muslimani. Da li su stanovnici Saudijske Arabije, Kuvajta, Egipta, Sudana, Pakistana, Afganistana, Turske, Albanije - muslimani? Muslimani Saudijske Arabije, Kuvajta, Egipta i Sudana su Arapi; muslimani Afganistana su Paštuni, Tadžici, Hazari, Baludži, Uzbeci, Turkmeni, Kizilbaši i ostali; muslimani Pakistana su Pendžabci, Sindi, Paštuni, Belidži, Brahu, Kalaši, Buruši, Tadžici, Vahi, Tibetanci i Bahi; muslimani Turske su Turci, a Albanije Albanci, samo su muslimani Crne Gore i po naciji muslimani. Unikatna nacija, demokratski - nema šta. Također ne mogu biti ni Crnogorci muslimanske vjeroispovijesti, jer to može biti Crnogorac koji prihvati islam u skladu sa svojim demokratskim ubjeđenjima.

TRAGOVI METAKA NA MUNARI HUSEIN-PAŠINE DŽAMIJE U PLJEVLJIMA

Prava Bošnjaka u Crnoj Gori

Bošnjaci u Crnoj Gori imaju pravo da im se sudi u montiranim političkim procesima. Ako su nevini dobit će nadoknadu štete u ime demokratije, a ako se uspostavi da su krivi zbog političkog djelovanja, onda su izdajnici. Imaju pravo i na ministarsko mjesto ako se odreknu bošnjaštva i nacionalnih stranaka. Imaju pravo i na vjeronauku u krugu svojih dvorišta, kuća i koliba. Nemoj da im slučajno padne na pamet da to urade u školama ili džamijama, neko će ih prijaviti demokratskim vlastima koje će im u ime demokratije zabraniti i hutbe. Teško će se demokratske crnogorske vlasti odlučiti da prate šta se govori u crkvama, ali neće ništa propustiti šta je rečeno u džamiji. To se zove, ako niste znali, vjerska autonomnost.

Bošnjaci i referendum

Oni koji su sa srpskim vlastima organizovali egzodus Bošnjaka, silovanje Bošnjakinja, ubijanje djece (preko 17.000 djece je ubijeno u BiH) i drogog bošnjačkog ratno nesposobnog stanovništva, danas isti ljudi te iste zločine danonoćno prikazuju posredstvom medija Bosnjacima, pripisujući ih nekoj drugoj strani. Prikazivanjem tih zločina zastrašuju Bošnjake da im se to može ponovo dogoditi ukoliko odluče da ostanu sa Srbijom.

Bošnjaci u Crnoj Gori prije referendumskog pitanja trebaju odgovoriti, ili da im vlasti u Crnoj Gori odgovore na sljedećih nekoliko pitanja. Prvo nekoliko pitanja za aktuelnu vlast u Crnoj Gori:

- Ko je bio u CG na vlasti u toku rata u BiH?
- Ko je odgovoran za hapšenje Bošnjaka izbjeglih iz BiH u CG, njihovo deportovanje u BiH i predaju srpskim vlastima?
- Ko je početkom devedesetih prebijao političke neistomišljenike i aktiviste iz redova Bošnjaka?
- Ko je tada bio u Vrhovnom savjetu odbrane ispred CG?
- Čija je policija koja je hapsila bošnjačku omladinu po CG?
- Ko je protjerao bošnjačku omladinu iz CG, te ih danas više ima diljem bijelog svijeta nego u CG?

A sada nekoliko pitanja za Bošnjake Crne Gore:

- Da li je dobro po vas da kada pođete bratu, sestri, sinu, kćerki, prijatelju u Novi Pazar da morate vaditi pasoš, prelaziti granicu?
- Zašto se zatvarate u kavez ako se čitav svijet i Evropa otvaraju?
- Zar vam nije dosta granica i viza? Hoćete li, možda, da vam neko šalje garantno pismo da posjetite Novi Pazar?
- Da li je bolje da na Mehovom kršu bude carina ili ne?
- Da li vam je bliža Podgorica ili Novi Pazar?
- Da li ste spremni da ponesete historijsku odgovornost pred budućim generacijama za cijepanje Sandžaka?
- Da li vam je draži crnogorski šal koji ste dobili uz Vijesti ili bošnjačka obilježja?

Bošnjaci, poštujte sebe, poštovat će vas drugi. Ono čega se vi odričete drugi ne mogu poštovati. Budite ono što jeste.

MUFTIJA SE SUSREO SA PREDSTAVNICIMA EVROPSKE POSMATRAČKE MISIJE IZ BEOGRADA

Neophodno je da postoji komunikacija na svim relacijama

Islamska zajednica je željna da nastavi svoj put faktora stabilnosti, kako u užem tako i u širem regionu

Dana 1. februara 2006. god. Mešihat Islamske zajednice Sandžaka posjetila je delegacija Posmatračke misije Evropske unije, na čelu sa g-đom Aleksandrom Vagner, šefom tima za Srbiju, koju je u svom kabinetu primio predsjednik Mešihata, muftija Muamer-ef. Zukorlić.

Nakon sastanka, muftija Zukorlić je izjavio medijima: "Upravo sam okončao vrlo opsežne razgovore sa delegacijom Evropske posmatračke misije iz Beograda. Razmatrali smo nekoliko vrlo važnih pitanja. Prije svega, oni su se interesovali za naša očekivanja u smislu mogućih razvoja događaja u Sandžaku u vezi sa eventualnim konačnim rješenjem statusa Kosova i u vezi sa eventualnim osamostaljenjem Crne Gore. Također smo se bavili i brojnim drugim pitanjima, prije svega pitanjem statusa Bošnjaka u Sandžaku. Istina, tema se proširila i na sam status Bošnjaka u cjelini, kako u Sandžaku tako u BiH i uopšte na Balkanu, a sve to u cilju stabilizacije opšteg stanja. Gosti su se, također, interesovali za izvjesne fenomene u pogledu moguće radikalizacije stanja u Sandžaku - političke radikalizacije slijedom događaja na Kosovu, Crnoj Gori i eventualnih događaja u smislu političkih zahtjeva u Preševskoj dolini i Vojvodini.

U tom pogledu, iznio sam stavove Islamske zajednice, koji ne odudaraju od naših dosadašnjih stavova, gdje je Islamska zajednica željna da nastavi svoj put faktora stabilnosti, kako u užem tako i u širem regionu, ukazujući na to da je neophodno i sa pozicija Beograda i sa pozicija Brisela da se ozbiljnije pristupi rješavanju brojnih pitanja vezanih za Bošnjake u cjelini, a i vezano za regiju Sandžak. Neophodno je pristupiti rješavanju brojnih pitanja, kako u smislu nacionalnog momenta tako i u smislu kulturnih, vjerskih i svih drugih prava, pa tako i u smislu cjelokupnog razvoja regije i investicija, što do sada nije činjeno posebno ozbiljno.

Također je posebno dat značaj pitanju odnosa prema islamu, kako na lokalnom tako i na cjelokupnom evropskom nivou.

Razmatrali smo razne mogućnosti i došli do zaključka da je neophodno da i Evropska unija, a posebno Evropska komisija, poduzme izvjesne poteze prema islamu, prema muslimanima, prije svega u pogledu definisanja svih fenomena koji se dešavaju pod pokroviteljstvom i pod plaštom islama i, vrlo često, u ime islama, koji imaju brojne pozitivne refleksije, ali isto tako, kada se zloupotrebljavaju, imaju i negativne refleksije po pitanju bezbjednosti ljudi u samoj Evropi. U tom pogledu došlo se do zaključka da je neophodno ojačati Islamsku zajednicu koja zastupa originalnu verziju islama u skladu sa osnovnom teorijom islama - ravnoteže islama, umjerenosti islama, od koje mogu imati koristi i muslimani i oni koji žive u blizini muslimana. Samo jačanjem Islamske zajednice sa svim svojim ustanovama i institucijama, a isto tako i jačenjem drugih nacionalnih institucija među Bošnjacima, na polju obrazovanja, na polju kulture, kao i afirmacijom stvarnih, osnovnih i elementarnih prava ljudi na ovom prostoru, može se očuvati stabilnost u regiji.

U tom pravcu, mislim da je ovim susretom došlo do poboljšanja saradnje, neophodne saradnje između Islamske zajednice i faktora Evropske zajednice koji se bave ovim prostorom. Naravno da to nije dovoljno. Neophodno je da postoji komunikacija na svim relacijama društvenih faktora uključujući i političke, kako na nivou Sandžaka tako i na relaciji Novi Pazar - Beograd - Brisel, i naravno, dalje Vašington i svi ostali međunarodni faktori koji se bave ovim prostorom. Tako bi moglo da se ostvari ono što bi bilo u interesu svih, a to je: mir, stabilnot i razvoj cjelokupne regije i ostvarivanje zadataka gdje će moći svi u okviru svojih institucija da razvijaju sopstveni nacionalni, vjerski, kulturni identitet i opšti, uključujući i ekonomski, razvoj."

S.Š.

Reagovanje IZ-e na vrijeđanje Poslanika s.a.v.s.

U povodu vrijeđanja vjerskih svetinja pripadnika islama posredstvom medija u Danskoj i nekim drugim evropskim zemljama, izražavamo duboko ogorčenje, oštar protest i čuđenje da su takve pojave i dalje prisutne u civilizovanom svijetu u 21. vijeku.

Nipošto ne prihvatamo objašnjenje da se pod plaštom slobode izražavanja može vrijeđati Vjerovjesnik islama, niti bilo koja svetinja bilo koje vjere.

Na podržavamo da se na ovakvu provokaciju odgovara nasiljem, ma koliko uvreda bila velika, iako pripadnici islama, kao i svi drugi, imaju pravo izraziti svoj protest zbog ovakvih i sličnih događaja.

Ovaj događaj, kao i reakcija na njega, zapravo ukazuju da je za mir i stabilnost u svijetu neophodno što prije pristupiti otvaranju civilizacijskog, kulturnog i religijskog dijaloga na svim nivoima, uz uvažavanje jednakog prava svih na svoja vjerska uvjerenja i prava da vjerske svetinje i sve druge vrijednosti budu zaštićene od vrijeđanja i omalovažavanja.

Informativna služba Mešihata

SEMINAR ZA VJEROUČITELJE

Vjeronauka je ozbiljno prihvaćena u Srbiji

Dana 04.02.2006. god., u beogradskom Centru Sava, pod pokroviteljstvom dva Vladina Ministarstva: Ministarstva vjera i Ministarstva prosvjete i sporta, održan je Seminar za vjeroučitelje, na kome su pored specijalnih gostiju, predstavnika dvaju ministarstava i predavača, učestvovali vjeroučitelji svih tradicionalnih crkava i vjerskih zajednica u Srbiji .

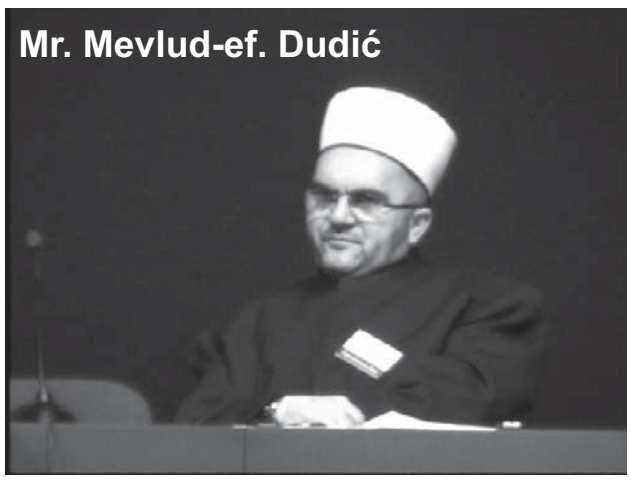
Mr. Mevlud-ef. Dudić

Na samom otvaranju Seminara, skupu se obratio Ministar vjera u Vladi Srbije, prof.dr Milan Radulović, koji nije krio svoje zadovoljstvo što nakon, kako je kazao, pet godina od uvođenja vjeronauke u škole i veoma ozbiljnog prihvatanja iste u javnosti i narodu, ovakav simpozijum organizuju oba Ministarstva; vjera i prosvjete i spotra. To znači, da je vjeronauka zaista ozbiljno prihvaćena u Srbiji, i ako je na samom početku projektu vjeronauke bila zapisana nejasna sudbina. Ministar Radulović je obećao skupu da Srbija neće ući u evropsku porodicu kao ateistička zemlja, već kao zemlja u kojoj većinu stanovništva čine vjernici (više od 95 %)

Ministar prosvjete i sporta dr Slobodan Vuksanović, u svojoj pozdravnoj riječi je preporučio put vjeronauke, kao put saradnje djece u učionici i pomoći djeci da dobiju potpuno čist odgoj i istakao da su, zapravo, vjeroučitelji oni koji moraju pomoći djeci u najsvjetlijem dijelu obrazovanja, a to je odgoj.

Razgovor je dalje tekao u smjeru bibliske osnove jedinstva u različitostima, govorilo se o Čovjeku – hodočasniku prema cilju, ljubavi prema drugom, o cilju života, o vjeroučiteljima ljubavi – Avramu, Mojsiju, Isusu i Muhammedu, dok je mr Mevlud Dudić, zamjenik predsjednika Mešihata i direktor Medrese, govorio na temu: međusobnog podpomaganju među ljudima. Istakavši: „Mi smo se danas okupili na ovom mjestu da svima kažemo, da zajedno želimo pomoći ovom društvu, te poručiti da bez vjere i vjernika društvo nema nikakvu perspektivu, da je vjeronauka samo prvi korak na tom putu "

Rešad-ef. Plojović

Nakon prvog ciklusa predavanja, drugi dio Seminara bio je posvjećen praktičnim temama i edukacionom djelu vjeroučitelja, u cilju što efikasnijeg djelovanja ovog praktično-primjenjljivog izbornog predmeta.

U tom dijelu se razmatralo o korelaciji vjerske nastave sa nastavom književnosti, metodici nastavne jedinice, praktičnim iskustvima u nastavi pravoslavnog katehizisa, pripovijedanju u vjerskoj nastavi, primjeni modernih sredstava na časovima, o položaju vjerske nastave u sistemu obrazovanja, vjeroučitelju – nosiocu jedinstva u različitostima.

Prof. Rešad ef. Plojović, koordinator za vjersku nastavu pri Mešihati IZ-e Sandžaka, govorio je o važnosti pripremanja časova vjeronauke od strane vjeroučitelja i istakao „da je uspješan onaj čas vjeronauke kojeg vjeroučitelj brižljivo pripremi, na kojem vjeroučitelj uspije zainteresovati učenike svojim izlaganjem, čas na kojem je prisutna aktivnost koja je najbolji garant očuvanja reda na časovima vjeronauke, a samim tim i uspjeha vjeroučitelja i učenika"

Seminar je zatvorio rukovodilac Vladine Komisije za praćenje i unapređivanje vjerske nastave u Ministarstvu vjera prof. dr Ljubivoje Stojanović, zahvalivši se na dobrom odazivu vjeroučitelja i poželjevši im uspjeh u daljem radu.

E.K.

Sretna Nova 1427. hidžretska godina

Povodom tradicionalnog obilježavanja i dočeka Nove godine

Dana 30.01.2006. godine, u organizaciji Muslimanskog omladinskog kluba iz Tutina, u restoranu "Wiena", održana je svečanost u čast dolaska Nove hidžretske 1427. godine. U prepunoj Sali, na već tradicionalan način, u okviru muslimansko-bošnjačke tradicije i kulture, svečanost je bila prožeta najprije učenjem Kur'an-i-kerima od strane hafiza prof. Rami Nasrullaha. Svakako, nezaobilazni dio i ove svečanosti jeste učenje ilahija i kasida koje je izveo hor MOK-a iz Tutina "Bajrak islama". Prisutni su bili u prilici da čuju premijerno izvođenje prvih tutinskih ilahija i kasida koje su napisali, komponovali i izveli članovi MOK-a.

Prigodno, ali sažeto predavanje, održao je glavni imam Medžlisa Adem-ef. Zilkić. Nakon toga su naši mladi pisci Naser Bakić i Nermina Tiganj kazivali svoje stihove, dajući posebnu čar ovoj svečanosti.

Na kraju, održan je kviz znanja iz islamske vjeronauke između učenika Tehničke škole i Gimnazije, gdje su učenici Tehničke škole pokazali nešto bolje znanje iz oblasti sire. Svim učesnicima kviza podijeljene su prigodne nagrade u knjigama.

Muslimanski omladinski klub ovom svečanošću želi dati podstrek i doprinos da se svi muslimanski blagdani obilježavaju na način koji je svojstven muslimansko-bošnjačkoj kulturi i tradiciji, kako bi se tim putem očuvali običaji, folklor i duhovne vrijednosti našeg naroda u skladu sa vjerom islama, bez primjesa tuđih običaja i vjerovanja. To je pokušaj da i omladina dobije pravu ulogu u današnjim promjenama i da se njome ponovo ne manipuliše. Treba težiti podizanju muslimanskih kulturnih omladinskih centara, koji bi trebalo da služe za povezivanje i druženje, gdje bi muslimanska mladost mogla zadovoljiti svoje potrebe za kulturom, učenjem i zabavom na način koji im odgovara, a ne da im se to servira bez nekog izbora. Zar da, zarad tuđeg nametnutog kompleksa, muslimanska omladina mora potisnuti vlastiti identitet? Omladina će iznijeti stav da je toga dosta, da se među nama događa nešto novo, tek probuđeno, ali dovoljno jako da odlučno krenemo pravim putem, da bez kompleksa posmatramo svijet oko sebe, ne libeći se što smo muslimani.

Vehbija Hot

POSTAVLJEN NOVI IMAM U MINHENU

Bereket je u promjenama

Dana 11.02.2006. god., u džematu "Fedžr" u Minhenu, organizovana je svečanost u povodu desetogodišnjice postojanja ovog džemata. U prepunoj džamiji, nakon podne namaza, džamatu se obratio imam Enes-ef. Zukorlić, zaželjevši dobrodošlicu delegaciji Mešihata Islamske zajednice Sandžaka na čelu sa direktorom Medrese mr. Mevlud-ef. Dudićem. Zatim je Mithat-ef. Mujović, imam u Beču, proučio ašere, a nakon toga prepustio riječ direktoru Dudiću.

Priznanje džematu

Mevlud-efendija je na samom početku izrazio zadovoljstvo što prisustvuje ovom skupu, te prenio selame od muftije Muamer-ef. Zukorlića. Evocirajući sjećanja na prve dane rada džemata "Fedžr", naglasio je da su ga u početku nosili pojedinci, u skladu sa riječima Muhammeda a.s.: "Islam je počeo sa pojedincima i vratit će se na pojedince, blago tim pojedincima." Dalje je dodao: "Put je bio vrlo trnovit, ali ste vi, hvala Bogu, uspjeli i zato danas imate organizovan džemat od preko 100 članova. U tom smislu, želim da vam, u ime Mešihata, predam zahvalnicu za uspješno predstavljanje islama i Islamske zajednice Sandžaka u Njemačkoj, te očuvanje vjere, nacije i kulture na ovim prostorima." Zahvalnicu je predao predsjedniku džematskog odbora prof. Izet-ef. Bibiću, koji se, u ime džemata, zahvalio Mešihatu na ovom priznanju, uz obećanje da će im ono biti još veći podstrek za rad.

Priznanje imamu

Nakon toga je direktor Dudić obavijestio prisutne da je njihov džemat podnio zahtjev za raspisivanje konkursa za novog imama jer je dosadašnji imam Enes-ef. Zukorlić zahtijevao da dođe do promjena u džematu riječima: "Potrebna su osvježenja jer je bereket u promjenama."

U tom smislu, Mešihat je udovoljio njihovom zahtjevu te je donio odluku o postavljenju Izet-ef. Bibića za novog imama, koji je završio Medresu u Novom Pazaru i studije na Al-Azharu u Kairu. Obzirom da je Enes-efendija od samog početka bio imam ovog džemata i, pored teških uslova, dao veliki doprinos njegovom osnivanju i radu, Mešihat IZ-e Sandžaka je i njemu odao priznanje za uspješno organizovanje vjerskog života u džematu "Fedžr" i sandžačkoj dijaspori u Njemačkoj uopšte, imenujući ga za koordinatora Mešihata za područje Republike Njemačke. Uručujući mu ovo priznanje, direktor Dudić je javno pohvalio ovog imama, naglasivši da se radi o vrlo ozbiljnoj osobi, dobrom vjerniku, vrijednom radniku i velikom pregaocu na Božijem putu.

Enes-efendija se zahvalio na ovoj počasti i zatražio od džematlija da mu halale, obećavši da će i dalje ostati u džematu i biti koristan njegov član, a novom kolegi poželio puno uspjeha u radu.

Rješenje o postavljenju

Obzirom da je već upoznao džemat o imenovanju novog imama, Mevlud-efendija je Izet-ef. Bibiću uručio rješenje o postavljenju, istakavši da Izet-efendija tek na osnovu njega može otpočeti zvanično obavljati dužnost imama. S tim u vezi mr. Dudić je naglasio: "Vrlo je bitno da su džematlije svjesni da nema imama bez zvaničnog postavljenja, jer je neispravno klanjati za njime ako ga nije Islamska zajednica postavila. Drago mi je da ste vi bili svjesni toga i od danas Izet-efendija ima sva ovlašćenja. Ovim dokumentom njemu se daje pravo da vas predvodi. To je institucionalni način rada i mi muslimani moramo biti svjesni toga. Nažalost, svi drugi su svjesniji tog institucionalnog djelovanja nego mi, zato znajte da je "bereket u džematu", kako je rekao Allahov Poslanik s.a.v.s. Nemojte dozvoliti da budete od onih koji siju fitnu - smutnju i čuvajte svoj džemat. Nestane li njega i vama će biti tijesno. Iako je velika kriza, ne zaboravite da u svom budžetu predvidite i dio koji pripada vašem džematu, džamiji, vjeri..."

Obraćajući se novom imamu, Mevlud-efendija je i njemu zaželio puno uspjeha, da na polju islama postigne velike rezultate, da kao imam ovog džemata doprinese da budu korlisni članovi društva u kojem žive. Imam Izet-ef. Bibić se zahvalio na ukazanom povjerenju, obećavši da će dati sve od sebe da uspije.

Nakon ovog svečanog dijela, mr. Dudić je održao vazu nasihat, gdje je posebno naglasio ogorčenje svih muslimana, samim time i Islamske zajednice Sandžaka, karikaturama Muhammeda a.s. koje su objavljene u pojedinim zapadno-evropskim listovima. "Mi smo ogorčeni i uvrijeđeni jer je to direktan atak na preko milijardu i trista miliona muslimana. Nema niko pravo da vrijeđa našeg Poslanika a.s. Mi smo javno reagovali i osudili potez ovih medija", rekao je, između ostalog, Mevlud-efendija.

Poslije toga se sa džematlijama ostalo dugo u restoranu mesdžida.

M.D.

Sandžačko-bosanska svadba

Poštovana braćo, sestre i uvaženi čitaoci Glasa islama, esselamu alejkum!

Nekako nama iz dijaspore, kada se javljamo, bude se razne emocije za svojim zavičajem, a još kad imamo šta lijepo da vam prenesemo - emocije su jos jače. Nekako posebno doživljavamo uspjeh naših ljudi koji su iz raznoraznih razloga napustili svoj dom, svoj rodni kraj i razasuli se po bijelom svijetu. Tako i ovom prilikom želimo vas obradovati lijepim uspjesima koji se događaju u Bošnjačkom vjerskom centru - Džemat Pariz.

Imali bi podosta toga kazati, ali za ovu priliku izdvojili bi posebno jedno šerijatsko vjenčanje naših redovnih džematlija: Alena Muratovića, sina Zahira i Esme iz Berana, i Edine Okanović, kći Muhameda (Zvornik) i Fatime (Goražde).

Oni su svoju vezu krunisali brakom, a svjesni pripadnosti islamu, to su uradili u našem mesdžidu u Parizu, izgovarajući svoje sudbonosno DA pred imamom i svjedocima (šahidima), te svojom mnogobrojnom rodbinom.

Kažem u Parizu, a mnogobrojna rodbina. Kako bi tek zvučalo da kažemo da je to bilo u Beranama u Sandžaku ili Sarajevu u Bosni, odakle su naši mladenci.

Božijom voljom i određenjem, to se desilo daleko od zavičaja za kojim svaki put uzdišemo. Posebno je to bilo vidljivo uz veselje koje je uslijedilo nakon vjenčanja u jednom restoranu, uz muziku, opet našu bosansko-sandžačku. Pjevale su se najviše zavičajne pjesme, veselilo se, igralo i radovalo, čini mi se, kao nikad. Što ne napomenuti da je i ova svadba prošla bez alkohola. Još jednom je pobijedila džematska svijest naših mladih, iako su druga generacija u dijaspori - Edina je rođena u Parizu.

Poželimo im puno sreće i zdravlja, uz dovu Bogu dragom da im podari dug život i puno djece, kako reče naš Muftija neki dan na jednom mjestu.

Harun-ef. Hodžić, imam u Parizu

Turnir u stonom tenisu

U nedjelju 26.02.2006. god., u prostorijama džemata El-Iman u Beču održan je turnir u stonom tenisu. Turnir je počeo u prijepodnevnim satima i trajao je sve do akšama.Učestvovalo je 33 takmičara, a najboljoj trojici su uručene nagrade, odnosno islamske knjige. Za uspješnu organizaciju turnira pobrinula se sportska sekcija džemata sa Mersadom Šemovićem na čelu. Tokom cijelog dana prostorije su bile pune i sve je prošlo uz lijepo bratsko druženje. Ovo je samo jedna u nizu akcija džemata koji ima za cilj okupiti Bošnjake porijeklom iz Sandžaka, koji žive u Beču, pod krov ovog mesdžida te raditi na buđenju islamske svijesti kod istih.

Na turniru su pobijedili sljedeći takmičari: Rifat Hajrović - prvo mjesto, Nusret Hot - drugo mjesto i Munir Plojović - treće mjesto.

Molimo Uzvišenog da ovakvih i sličnih akcija bude što više kako bi jačalo bošnjacko biće u dijaspori.

M.M.

Musafiri džemata El-Iman

U subotu 11. februara 2006. džemat El-Iman u Beču zijaretio je direktor "Gazi Isa-beg" medrese mr. Mevlud-ef. Dudić. On se tom prilikom obratio džematlijama jako poučnim predavanjem, ističući važnost kur´anskih smjernica i pouka, te koliko je bitno za nas da shvatimo i prepoznamo te kur´anske „znakove“. Između ostalog, ukazao je i na značaj i funkciju džemata te oštro osudio svakog koji na bilo koji način koči i usporava napredak džemata. Džematlije u Beču su zahvalni direktoru Dudiću na njegovim čestim posjetama i trudu kojeg ulaže na Božijem putu radi buđenja islamske svijesti kod Bošnjaka iz Sandžaka koji žive u dijaspori.

Istog mjeseca, tačnije 18. februara, džemat je posjetio Juksel Bej, generalni direktor Instituta za obrazovanje „Phoenix“. On je predstavio ovaj obrazovni institut koji ima 11 svojih ogranaka u Austriji, a glavni mu je zadatak edukovati mlade kroz dopunsku nastavu i razne odgojno-obrazovne kurseve. Na ovom institutu se može pohađati njemački, engleski i turski jezik. Naravno, Institut ima punu podršku Austrijske vlade i njegove kurseve priznaje obrazovni sistem Austrije. U nekoliko navrata ovaj institut su posjetili članovi džemata El-Iman, želeci se bliže upoznati sa njegovim radom.

U protekloj 2005. god. džemat El-Iman je bio posjećen od strane mnogih uglednih ličnosti, odnosno daija iz Austrije i šire. Iz Sandžaka smo imali posjetu mr. Mevlud-ef .Dudića, iz Švicarske Isah-ef. Dacića i iz Njemačke Enes-ef. Zukorlića. Od stranih gostiju izdvajamo: dr. Rešid Isaa, mr. hfz. Faruka Al-Medenija, hfz. Ahmeda Jusufa, hfz. Muhameda Feredža, mr. Muhameda Atijju i mnoge druge.

Pored toga što džemat El-Iman ima dobre odnose sa Mešihatom IZ-e Sandžaka, u okviru kojeg i djeluje, on također radi i na ostvarivanju kontakata sa mnogim džematima i brojnim organizacijama u Austriji, i to sve s ciljem jačanja islamskog safa i bratstva.

M.M.

Opravdana reakcija muslimana

Bitno je da ljudi shvate da, uprkos rasprostranjenom uvjerenju u suprotno, trenutni uspjeh zloglasnih karikatura nema ama baš ništa sa slobodom govora. Sagledavanje iz tog ugla je dovelo, i jedino može dovesti, do nesposobnosti da se razumije priroda ekstremno žestoke reakcije, praktično jednoglasnog, muslimanskog svijeta na njihovo ponavljano objavljivanje. Muslimani ne napadaju principe slobode štampe njihovim oštrim reakcijama na karikature. Oni reaguju na ono što jednodušno vide kao čin kriminala. U stvari, u očima muslimana dva različita kriminalna djela su počinjena. Prva je slikanje Poslanika Muhameda. Drugi i ozbiljniji je otvorena poruga na Poslanika, kao jasan motiv prikazivanja.

Kod muslimana poruga na Poslanika je jedan od najvećih grijeha koji je moguće počiniti i povlači za sobom oštre kazne. To je, štaviše, jedan od rijetkih grijehova koji se u islamskom pravnom sistemu odnosi i na muslimane i na nemuslimane. Dakle, po islamskom zakonu veoma ozbiljan prekršaj je počinjen. To je sama suština muslimanskog odgovora. Nije u pitanju, dakle, nikakav pokušaj muslimana da ograniče slobodu govora. Nije to ni pitanje „muslimanske preosjetljivosti“, koja sugeriše da muslimani, kada bi bili zreliji, manje uvredljivi i više civilizovani, uradili ispravnu stvar i progutali svoj osjećaj povrijeđenosti. Zasigurno da dosada neviđeno jedinstvo muslimana na svim društvenim nivoima u osudi treba svakog inteligentnog nemuslimana da navede na razmišljanje.

Činjenica je da muslimani, ostavljeni bez ikakve legalne naknade, nisu imali izbora već da reaguju na ovaj način i tako nesumnjivo pokažu da tako fundamentalan zakon islama ne može biti prekršen nekažnjeno, a istovremeno da odvrate od svih budućih kršenja koja se mogu spremati. Neoprostivi fanatizam sa rubova islamskog društva, koji je bio napismeno iskazan u ovoj zemlji i direktnije drugdje, je nažalost neizbježna posljedica bijesa koji su osjetili svi muslimani. Mora se ponoviti da ništa od ovoga nije napad muslimana na slobodu govora, to je jednostavno reakcija na činjenje konkretnog zločina – slikanje i poruga na poslanika Muhameda.

Postoji zanimljiva paralela u legalnom sistemu dvije zemlje odgovorne za reprint karikatura. I u Francuskoj i u Njemačkoj je zakonom zabranjeno negiranje holokausta. To pokazuje da se u specifičnim okolnostima može i treba postaviti zakonska granica principu slobode izražavanja. Vrijedno je pomena i da je u nekoliko slučajeva ovaj zakon sprovođen da spriječi one koji imaju neprihvatljivo mišljenje da to mišljenje javno i iskažu ili da se gone ukoliko to učine, pa ipak nije bilo javnog prigovora zakonodavnoj vlasti da njihova djela predstavljaju napad na slobodu izražavanja.

Može se sa pravom prigovoriti da ne postoji zakon koji zabranjuje porugu na Poslanika Muhameda u zemljama u kojima su objavljene ove karikature. Ali to je, u stvari, nebitno. Muslimani ne prigovaraju zbog toga. Oni govore da je islamski zakon, jedan od rijetkih koji obuhvata i nemuslimane, bezobzirno ismijan. Moguće je da je ovo u početku učinjeno iz neznanja, iako za to nema opravdanja jer je sve ovo već znano od prije, iz vremena afere Ruždi od prije petnaest godina. Ali je sasvim jasno da je naknadno objavljivanje karikatura akt provokacije, jer oni koji su to učinili su morali biti svjesni, u vremenu globalne komunikacije u kojem živimo, da će njihova djela podstaknuti ozlojeđenost muslimana širom svijeta.

Ironično, istina je da je sloboda izražavanja visoko cijenjena kod muslimana. Tradicionalno najveći stepen ove slobode je dostizan u novinama i drugdje kada su se ispravljale nepravde od strane nepravednih vlasti, naročito onda kada je to zahtijevalo hrabrost. Poslanik Muhamed se jasno zagovarao ovu slobodu kada je rekao: „Najveći džihad je reći istinu u lice nepravednom vladaru.“

Abdulhak Bevli
Prevodilac Kur'ana
Predavač na Islamskim Studijama

JONUZ DŽANKOVIĆ ZADUŽEN JE DA NOSI BAJRAK SANDŽAKA NA HADŽU

Jedanaest godina nosim bajrak

Veoma odgovorno brinem o bajraku jer znam šta znači za nas hadžije, posebno kad se nađemo na Uhudu ili na Mini gdje odjednom dolazi veliki broj hadžija da baca kamenčiće, gdje su ljudi u velikoj gužvi, u istoj garderobi, gdje niko nikog ne može da prepozna ako nije s nekim rame uz rame

JONUZ DŽANKOVIĆ

Jonuz Džanković rođen je 21. aprila. 1953. godine. Od rane mladosti se počeo aktivno baviti fudbalom. Igrao je i za omladinsku reprezentaciju Jugoslavije punih pet godina. Nakon što je prestao da aktivno igra fudbal, završio je trenersku školu. Dugi niz godina radio je kao profesor u Srednjoj tehničkoj školi u Novom Pazaru. Od 1996. napušta Tehničku školu, a nakon toga radi kao profesor fizičke kulture u Medresi. O sportu uvijek priča sa posebnim oduševljenjem.

GLAS ISLAMA: Kada ste prije 10 godina podigli zastavu Sandžaka u svetim mjestima islama, da li ste mogli da zamislite da ćete je nositi toliko godina zaredom?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Allah dž.š. je sebeb svemu tome. Prvi moj odlazak na hadž bio je 1996. godine, a prethodne 1995. godine, kada sam slušao vazi nasihate u vezi hadža od našeg uvaženog muftije Muamer-ef. Zukorlića, prepukao sam od plača jer nisam bio u prilici da odem na hadž. Ali sljedeće godine, uz Allahovu dž.š. pomoć, obavio sam hadž. Tada sam radio kao profesor u Tehničkoj školi gdje sam bio nastavnik praktične nastave. Bio sam u radnom odnosu i bio je veliki problem kako da to odradim jer, znate, iz državne škole nisi mogao tek tako da odeš na hadž. Trebalo je imati posebno odobrenje. Na kraju sam morao da napustim školu da bi izvršio ovu Allahovu naredbu. Tako sam i učinio. Napustio sam školu i, zahvaljujući Allahu dž.š., našao sam se među našima (među vjernicima), među hadžijama na tom najznačajnijem mjestu na dunjaluku.

Osjećaj koji sam tada imao ne umijem ni da objasnim ni da opišem, dok čovjek sam ne dođe u pr¬iliku da to osjeti i vidi. To je isto kao kad bi vam neko pričao o nekoj jabuci, a vi nikad niste probali jabuku i ne znate da li je slatka, kisela ili kakva je već. Ne možete ni znati kako je tamo dok sami to ne doživite.

U toku mog prvog hadža koji sam doživio, ako ćete vjerovati, a istina je, Allah je svjedok svemu tome, zaboravio sam i na majku, i na hanumu, i na djecu - likove sam im bio izgubio. To je za mene bilo nezamislivo da se ja, u ime Allaha, nalazim kod Resulullaha s.a.v.s. i kod Bejtullaha. Tih mojih 21 dan nikada neću zaboraviti. Zahvaljujem se Allahu dž.š. što mi se smilovao i Allahovim robovima koji me kao bedela šalju.

GLAS ISLAMA: Prvi put ste obavili hadž za sebe, a svi ostali su bili u svojstvu bedela?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Da, osim prvi put kada sam obavio hadž za sebe, narednih godina sam obavljao bedeluk za svoje najbliže: roditelje, djedove i bijače, a bilo je i drugih koji su me angažovali kao bedela. Uz to sam i redovno bio na usluzi našim hadžijama, odnosno Mešihatu. Želim da istaknem da je Islamska zajednica iz godine u godinu sve zrelije organizovala hadž tako da se danas može slobodno reći da je, što se Evrope tiče, u samom vrhu po kvalitetu organizovanja ovog ibadeta. Rukovodstvo hadža, zasigurno, zaslužuje svaku pohvalu.

GLAS ISLAMA: To je čast, ali u isto vrijeme i obaveza. Vi ste, faktički, obavezni da ste uvijek tu, sa glavninom hadžija. Reklo bi se da nemate neku slobodu i samostalnost. Šta, ustvari, znači nositi bajrak Sandžaka na hadžu?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Nositi bajrak za hadžiju znači nešto najuzvišenije što može da se desi. Potrebna određena fizička spremnost da se taj teret podnese. S obzirom da sam se nekada profesionalno bavio sportom, a i danas redovno vježbam, nije mi bilo teško da nosim bajrak. Mislim da taj bajrak nosim sa srca i želim da svakog trenutka budem na usluzi našim hadžijama jer, znate, većina ljudi sa ovih prostora se na hadžu po prvi put sretne sa jednom takvom masom ljudi. Ovaj zadnji hadž govori da je bilo oko šest miliona hadžija, a treba se znati snaći i organizovati u tih šest miliona ljudi.

GLAS ISLAMA: Kakav je to osjećaj među šest miliona ljudi držati uzdignut bajrak Sandžaka, tamo negdje daleko od ovog malog parčeta zemlje, tamo gdje su se sakupili muslimani iz čitavog svijeta?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Samo kada biste mogli da vidite kakvo je to raspoloženje među našim hadžijama, koje je to oduševljenje kad izađem sa bajrakom Sandžaka. Svaki taj hadžija poželi da dođe do mene da se slika. To je vjerovatno zbog toga što znamo u kakvom se okruženju nalazi naš zavičaj i zbog same želje koja se javlja za njim. To govori i o tome koliko nama znači Sandžak. A ta naša zastava simbolizuje mnoge stvari.

GLAS ISLAMA: Da li bajrak doprinosi da se za Sandžak čuje i na drugim mjestima? Je li neko, na primjer, prišao da vas pita: „Gdje je taj Sandžak?“

Jonuz DŽANKOVIĆ: Upravo tako. Puno hadžija nas prepoznaje preko tog bajraka i dolaze nam, pravimo komunikaciju i objašnjavamo im iz kojeg smo mjesta. Kada kažemo da smo iz Sandžaka i to povežemo sa Bosnom, prilaze nam sa velikim oduševljenjem jer znaju šta se dogodilo u BiH, a preko Bosne i Sandžak je došao u sličnu situaciju.

GLAS ISLAMA: Jeste li imali

kakvih neprilika vezano za nošenje zastave? Je li se desilo da ste je, recimo, izgubili ili zaboravili negdje?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Kada dobijem zadatak da nosim bajrak, ja se ne odvajam od

njega - bajrak je stalno uz mene. Veoma odgovorno brinem o bajraku jer znam šta znači za nas hadžije, posebno kad se nađemo na Uhudu ili na Mini gdje odjednom dolazi veliki broj hadžija da baca kamenčiće, gdje su ljudi u velikoj gužvi, u istoj garderobi, gdje niko nikog ne može da prepozna ako nije neposredno uz svoje drugove. Bajrak, kojeg nosim visoko uzdignut, nama je orijentir koji nas sprječava da se izgubimo u toj ogromnoj masi.

Kada dobijem zadatak da nosim bajrak, ja se ne odvajam od njega - bajrak je stalno uz mene. Veoma odgovorno brinem o bajraku jer znam šta znači za nas hadžije

Više puta se dešavalo kada odemo na neko mjesto gdje ne postoji opasnost da se neko izgubi, npr. u neku od džamija u Medini, da hadžije pitaju gdje nam je bajrak, a ja im kažem: „Drage hadžije, ne treba nam ovdje bajrak. Ovdje lako možemo da se držimo na okupu.“ Dakle, postoji navika da bajrak uvijek bude uz nas.

Gdje god da odemo, bajrak se postavlja na vidno mjesto da bi naši hadžije znali gdje da se vrate u slučaju da imaju potrebu da se privremeno udalje od našeg tabora. Velika je frekvencija, velika je gužva i ta zastava je orijentir gdje se nalazimo.

Dešavalo se više puta da smo uz pomoć bajraka nalazili hadžije koji su zalutali. Teško da možete zamisliti radost onoga ko se izgubio u trenutku kada ugleda sandžački bajrak i mene.

GLAS ISLAMA: Da se niste možda malo umorili od nošenja bajraka, ili biste željeli da ga i dalje nosite?

Jonuz DŽANKOVIĆ: Svake godine kada se približi hadž, ja sam opsjednut mislima i molbom Allahu dž.š. da mi se smiluje da ponovo krenem i svaki moj novi hadž je kao da se ponovo rađam. Bog mi daje inspiraciju kada sam na tim mjestima, tako da se osjećam kao mladić, a ne čovjek od 53 godine. Molim Allaha dž.š. da mi podari zdravlja i da se od tog bajraka ne odvajam još dugo, da budem na usluzi Allahu dž.š. i našim hadžijama, da reprezentujemo Sandžak i da budemo onakvi kako nas Allah dž.š. zadužuje.

GLAS ISLAMA: Da Vas Allah nagradi i da još niz godina nosite bajrak Sandžaka na hadžu!

PRIČA O PRIČI

So hljebna kuća

Rukiji

Redžep NUROVIĆ

Sa svega dvije riječi treba napisati više od dvije misli, više od dva značenja, a da su pri tome riječi jedna uz drugu. Ko umije neka mi se javi za čelenku. Glavom meni, Taibu, piscu. Ne samo: grije sunce ili sunce grije, na primjer. Sad svi kažete, vjerujem, pa šta ima u tome? Ima. To je kao kad osuđenik hoda od jednog zida do drugog u zatvorskoj ćeliji, naprijed i nazad, a mi se čudimo što li - a čovjek lijepo harči, ili nekako osmišljava izrečenu mu presudu. Učini mu se da su i zidovi svaki put različito udaljeni. Nekad, ihaaa - vijek hodanja, na svega dva metra. A to gricka kaznu. Tako i pisanje ove dvije smislenice sliči ovome - curi ili buja unutarnji poriv pisanja, ali nije samo to. Kad ih pišu dva pisca, jedan dobar a drugi loš, u dobroga sunce grije ili grije sunce - toplije. I smisla je više, možda do mudrosti! Vidite, treba o tome promišljati. Tim se aršinom mjeri pisanje! Ne, nego osjeća. Zato drhtim pred svakom svojom pričom, ja glavom, pisac Taib, pa i pred ovom. Mnogo ištemo jedno drugom. Pišem o kući Hajrizovoj, a znam da je posve obična, jednostavno kućica kakvih je bivalo i kakvih će još biti, no to se samo čini. Jedina je ova ovakva kakva je, i na mjestu na kome je, i sa imenom s kojim je - samo tu živješe, u njoj, Hajriz, Hajrizovica i hajrizovčad, djeca - muško i žensko. I niko ih drugačije nikad ne zva, osim tako. Hajriz, onda Hajrizovica pa hajrizovčad - najviše su njih pominjali. Drugi ko, rekao bi čovjek, nije postojao uokolo. E, sad, umijem li ja o takvima, Hajrizu, Hajrizovici i hajrizovčadima, reći šta suštinsko, barem da liči na Muhićevu priču o malom Palestincu, čiji se život tek nakon smrti razlistao u pet novih? Jer i u mom je iskušenju svjedočenje da je život suština u odnosu na smrt, ili smrt u odnosu na život. A treba da bude priča, ne mudrovanje.

Kućica Hajrizova bješe na samom prevoju, na grbi jednoga brda, razvučenog kao od plastelina oblikovanog. Da je kad porušena, neka to ostane samo na riječi, dabogda, jedna bi joj se polovina survala niz jednu, druga niz drugu strminu. A dolje su, niže, na obje strane, u pitominji i zavjetrini bila sela sa bijelim i velikim kućama. Vidjela se od Hajrizove kuće gotovo svaka, osim kad bi koju s proljeća opasalo zelenilo i behar, a, opet, iz oba sela gledali su svi i Hajrizovu kuću, a i u jednu smrču pokraj nje, visoko gore, i svima se činilo da su u nebo zabodene. Odozdo, uza samu kosu, gotovo kroz Hajrizovu kuću, pa pored same smrče, gubio se ko zna kud, nekamo, zapušten put, nekad carski, kojim se trgovalo sa Peći i Đakovicom. Kad bi se gledalo s daleka, to je ličilo na pokidan đerdan na kome su ostala svega dva đinđuha. Svako ko je prolazio tuda, pred Hajrizovom kućom, zvao je: „Domaćineee! Eda što da okvasim napaćenu dušu, izgorje?” A iz očiju Hajrizovih je Hajrizovica vidjela odobravanje da se čime namjernik ugosti. Drugi to nije razaznavao osim nje - činilo joj se da nešto otuda gori kao bljesak. Iznosila vode i hljeba svakom, godinama. Sebi i djeci su zakidali da ne presahne.

„Ti se, Hajrize, ni u čemu ne mijenjaš i sve si mlađi. Nećeš ni mrijeti” - govorili su ljudi, kad bi jeli ili pili - „dok je Sunca i Mjeseca.”

„To se tako čini. Čovjek živi iznutra” - svjetnulo bi Hajrizu lice. A, izgovarao je i istinu i mudrost.

Kad bi kud otišli iz kuće, Hajriz, Hajrizovica i hajrizovčad, pa kuća na samotinji ostajala pod katancem, hljeb i vodu su u torbi vješali na čvor smrče, povisoko, ljudi prolaznici je lahko dohvatali, a psi uzaludno skakali k torbi i padali odozgo nevješto kao bačeni odnekud.

Iz sela, sa jedne padine, ljudi su zvali: „Hajrizeee!”, a iz onog drugog, sa druge: „Ajrizeee!” - ono ljeti. Njemu to nije značilo ništa drugo osim da zna otkud stiže poziv, kud da pohita sa Hajrizovicom i hajrizovčadima i pomogne da se ispred crnih, kišnih oblaka poplasti pokošeno sijeno ili pokupi požnjeveno žito. Svi su govorili, poslije: „Živ bio, Hajrize” ili: „Živ bio Ajrize.” I, zbilja, svi su vjerovali da Hajriz, Hajrizovica i hajrizovčad neće nikad ni umrijeti.

„No, more! Čovjek živi iznutra.”

Kad je na nacionalnoj televiziji, koju su kasnije bombardovali svjetski imperijalisti, Hajriz jedne večeri čuo tačno pet milijardi pet miliona pet hiljada pet stotina pedeset i pet puta izgovorene riječi „srpska istina”, a o drugim istinama nije mogao niotkud išta da čuje, premda je računao da ih je bilo – kućica na grbi brda osvanula je prazna. Kad su, kasnije, kućicu naselili nekakvi vojnici, našli su u njoj naćve brašna, a u torbi, na čvoru smrče, flašu vode i bajatu pogaču.

„Ovdje su živjeli dobri ljudi, neka su živi i zdravi, ma gdje da su ” – smekšali i vojnici.

„Čovjek živi iznutra” - učini im se da čuše Hajrizove riječi. Učini se i meni Taibu, piscu. (2000.)

Obaveznost lijepog ophođenja sa Allahovim Poslanikom ﷺ

Šejh Aid el-Karni

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلاَ تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لاَ تَشْعُرُونَ﴾

"O, vjernici, ne dižite glasove svoje iznad Vjerovjesnikova glasa i ne razgovarajte s njima glasno, kao što glasno jedan s drugim razgovarate, da ne bi bila poništena vaša djela, a da vi i ne primjetite." (El-Hudžurat, 2)

Ophođenje prema Poslaniku, ﷺ, je šeriat, stvar koja donosi nagradu onome ko je čini, a uzrokuje kaznu onome ko je ostavi. Sa njegovom plemenitom ličnošću se treba ophoditi sa dostojanstvom, uvažavanjem, respektom, dajući mu mjesto koje mu je Allah Uzvišeni podario. Bez pretjerivanja i grubosti. Bez suprotstavljanja njemu. Bez suprotstavljanja i oprečnosti riječi bilo koga drugog riječima Allahova Poslanika, ﷺ, ili uzdizanju riječi nekog čarobnjaka, bilo o kome da se radi, iznad riječi Allahovog Poslanika, ﷺ Ne smije se smatrati da se u njegove riječi može uvući greška, to je govor vjerovjesnika koji je sačuvan od grijeha. Ne smijemo se suprotstavljati nekom od njegovih svojstava sa grubošću, ili odbijati i odbacivati njegove riječi nakon potvrde njihove autentičnosti. Ne smije se sumnjati u njegove presude i odredbe, ili upoređivati ga sa nekim od vođa, vladara ili kraljeva. Allah ga je uzdigao iznad svih i njegov položaj uzvisio nad svim.

Obaveza svakog onoga ko je zadovoljan njime kao Poslanikom, slijedi ga i vjeruje u njega je da ga voli iskrenom ljubavlju, ljubavlju koja je veličanstvenija od ljubavi prema sebi, evladu, roditeljima i svim ljudima. Obaveza je prihvatiti istinitim ono o čemu je on obavijestio, izvršavanje onoga što je on naredio i ostavljanje onoga što je on zabranio. Obaveza je slijeđenje njegove upute, povođenje za njegovim primjerom, zadovoljstvo njegovom presudom, nastojanje za njegovim slijeđenjem, poštivanje njegovih hadisa i donošenje salevata i selama kada se spomene njegovo ime. Obaveza je ne podizati glas prilikom spominjanja njega i citiranja njegovih hadisa, ozbiljnost u trenucima citiranja njegovih hadisa, njegovog govora i predaja. Potrebna je skrušenost i pokornost prilikom spominjanja bilo čega od njegovog sunneta. Obaveza je lijepo se ophoditi prilikom citiranja i navođenja njegovog govora, pokoriti se njegovim naredbama i ostaviti ono što je on zabranio, vjerovati u njegove, ﷺ, mu'džize i čuvati njegovo dostojanstvo, dostojanstvo članova njegove porodice i njegovih ashaba.

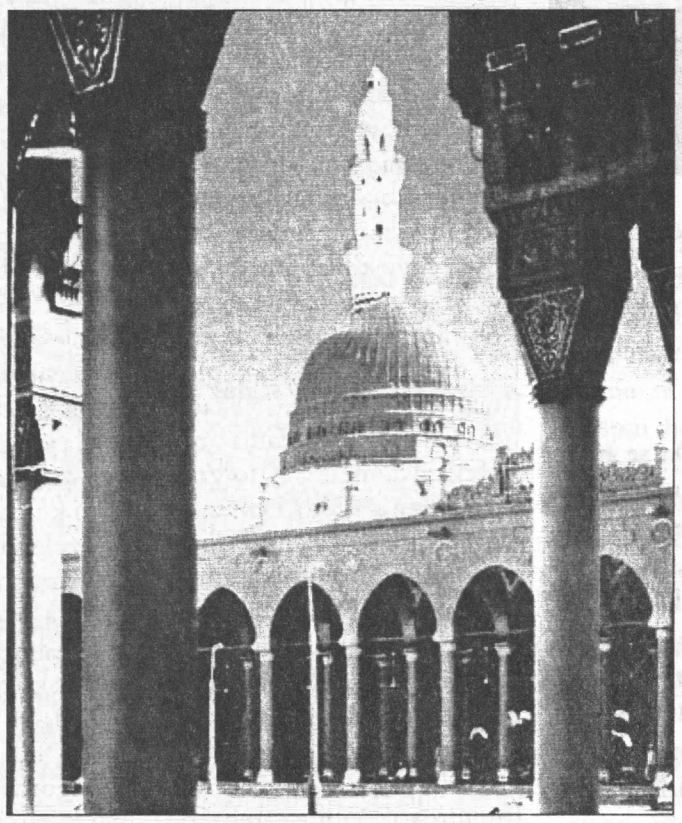

﴿فَالَّذِينَ آمَنُواْ بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُواْ النُّورَ الَّذِيَ أُنزِلَ مَعَهُ أُوْلَـئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

„Zato će oni koji budu u njega vjerovali, koji ga budu podržavali i pomagali i svjetlo po njemu poslano slijedili – postići ono što budu željeli." (El-Earaf, 157)

Obaveza muslimana je da se u ophođenju sa Allahovim Poslanikom, ﷺ, ugledaju na njegove ashabe. Među ashabima bilo je onih koji su u njegovom prisustvu govorili veoma niskim i poniznim glasom. Kada bi govorio neki od njih kao da bi na njegovoj glavi stajala ptica. Bilo je onih ashaba koji bi sjeli na putu van džamije kada su čuli njegove riječi:

"O ljudi, sjedite!" Bilježe ga Ebu Davud i Hakim od Džabira, ﷺ.

Među njegovim ashabima bio je i ashab koji se zakleo da neće govoriti sa svojim sinom do smrti jer se on suprotstavio hadisu Allahovog Poslanika, ﷺ Pored ovih, postoje i drugi mnogobrojni primjeri divnih djela i plemenitih svojstava u ophođenju sa Allahovim Poslanikom, ﷺ.

Muhammedova, ﷺ, blagost

On je bio Allahov poslanik i stoga je nužno da bude najblaži čovjek, najširih prsa, najtanahnijeg temperamenta, najblaže ćudi, najljepšeg ophođenja. Često bi suzdržao svoju srdžbu, opraštao i prelazio preko pogrešaka onih koji su posrnuli. Odricao se svojih ličnih prava, ali samo prava koja nisu zadirala u Allahov šeri'at. Opraštao je onima koji su mu nasilje činili, koji su ga iz rodnog grada protjerali, uznemiravali, grdili i protiv njega ratovali. Rekao im je:

"Idite, slobodni ste!"

Oprostio je sinu svoga amidže, Sufjanu ibn Harisu, na dan osvajanja Mekke, kada je on stao pred Poslanikom, ﷺ., i rekao mu:

"Tako mi Allaha, Allah te je nad nama uzvisio, mi smo, zaista, zgriješili." Pa mu on reče:

﴿قَالَ لاَ تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

"Ja vas sada neću koriti, Allah će vam oprostiti, od milostivih, On je najmilostiviji!"

Beduini su mu se suprotstavili grubošću i lošim edebom, pa je bio blag i oprostio im. Slijedio je naredbu svoga Gospodara:

﴿فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ﴾

"Zato ti velikodušno oprosti!"

Na zlo nije uzvraćao zlom, već je opraštao i prelazio preko pogrešaka. Nije se srdio zbog sebe, niti se svetio zbog svojih interesa. Kada bi ga rasrdili, on bi bio još blaži. Čak bi se nekada, kada bi ga rasrdili, na njegovom licu pojavio osmijeh. Savjetovao je jednog svog ashaba riječima:

"Nemoj se srditi, nemoj se srditi, nemoj se srditi!"

Ako bi do njega doprla vijest da ga neko spominje po lošem, on se ne bi raspitivao o onome ko je to rekao, ne bi ga korio, grdio niti kažnjavao. Od njega se prenosi da je govorio:

"Neka mi niko od vas ne prenosi ono što je rečeno o meni! Želim da dođem tebi mirnih prsa."

Jednom mu je Ibn Mes'ud prenio neke riječi o njemu pa se on promijenio u licu i rekao:

"Allah se smilovao Musau, bio je uznemiravan stvarima većim od ovih pa se strpio."

Njegovi protivnici su mu se suprotstavili u njegovoj misiji, časti, renomeu i porodici. Nakon što je postao moćan da se osveti, oprostio im je i bio blag prema njima. On je rekao:

„Ko zauzda srdžbu, Allah će ga sačuvati kazne."

Neki čovjek mu je rekao: „Budi pravedan!", pa mu je on rekao:

„Iščeznuo i nestao, ako ja nisam pravedan."

Poslanik, ﷺ, ga nije kaznio već mu je oprostio. Neki Jevreji su radili protiv njega pa je on oprostio i prešao preko učinjenog. Svojim moralom i tolerancijom je obuhvatio ljude, svojom blagošću ugasio je vatru neprijateljaslijedeći Allahove riječi:

﴿ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ﴾

"Ti lijepim zlo uzvrati, Mi dobro znamo šta oni iznose!"

U ophođenju sa svojom porodicom bio je najbolji čovjek. Šalio se sa njima lijepo postupao i obraćao im se. Ulazio bi kod njih nasmijan, svoje srce i svoj dom je ispunjavao ljubaznošću i srećom.

Njegov sluga, Enes ibn Malik,ﷺ, je govorio:

"Služio sam Allahova Poslanika,ﷺ, deset godina. Za čitavo to vrijeme nije mi rekao ni za jednu stvar koju sam uradio: "Zašto si to uradio?", niti mi je rekao za neku stvar koju nisam uradio: "Zašto to nisi uradio?"

Ovo je krajnost plemenitosti, vrhunac lijepog morala, vrh lijepe plemenitosti i ophođenja. Štaviše, svaki od njegovih prijatelja, ashaba i onih koji su mu dali prisegu kod njega su nalazili blagost i ljubav koja se ne može opisati. To je stvaralo ljubav koja je ovladala srcima, pa su za njega vezali svoje duše i potpuno mu se predali.

Kad si se smilovao, pa ti si
otac i majka;
njih dvoje su milostivi na
dunjaluku.

Kada postupaš plemenito
dostigao si stepen plemenitosti;
uradio si ono što nije uradio niko.

Kada si se sprijateljio, vidjeli su čestitost ot-jelotvorenu
u ogrtaču tvome drugovi i ashabi tvoji.

Pokazao si svoju ljubaznost bezumnima
dok blagošću tvojom nisu postali pritiješnjeni.

S arapskog:
Semir REBRONJA

ZAPAD I VRIJEĐANJA

Te danske karikature

Nemojte se zavarati, ovo nije pitanje islama protiv sekularizma

Robert Fisk

Dakle, to su karikature Poslanika Muhameda sa turbanom u obliku bombe. Ambasadori su povučeni iz Danske, zalivske nacije sklanjaju Danske proizvode sa polica, borci pojasa Gaze prijete Evropskoj uniji. U Danskoj, Fleming Rose, urednik „kulture" trećerazrednih novina koje su objavile ove glupe karikature, izjavio je kako smo mi, zaboga, svjedoci „sukoba civilizacija" između zapadnih demokratskih vrijednosti i islamskih društava. Ovo dokazuje, pretpostavljam, da danski novinari slijede tradiciju Hansa Kristijana Andersena. O Gospode Bože. Mi smo svjedoci djetinjastosti civilizacija.

Počnimo sa "resorom za domaće istine". Ovo nije pitanje sekularizma protiv islama. Za muslimane Poslanik je čovjek koji je primio uzvišene riječi direktno od Boga. Mi vidimo naše proroke kao blijede historijske figure, koje su u raskoraku sa visoko tehnološkim ljudskim pravima, skoro karikature samih sebe. Činjenica je da muslimani žive svoju religiju. Mi to ne činimo. Oni su održali svoju vjeru kroz brojne historijske turbulencije. Mi smo našu vjeru izgubili još onda kada je Metju Arnold pisao o „dugom rikanju mora u povlačenju". Zbog toga govorimo o „Zapadu protiv islama", a ne o „kršćanstvu protiv islama" – nema još puno kršćana u Evropi. Ovo ne možemo zaobići upiranjem prsta u ostale svjetske religije i pitanjem zašto nam nije dozvoljeno da ismijavamo Muhameda.

Uostalom, mi možemo biti licemjerni po pitanju religijskih osjećanja. Ja se, eto, sjećam kako je, prije više od deceni-

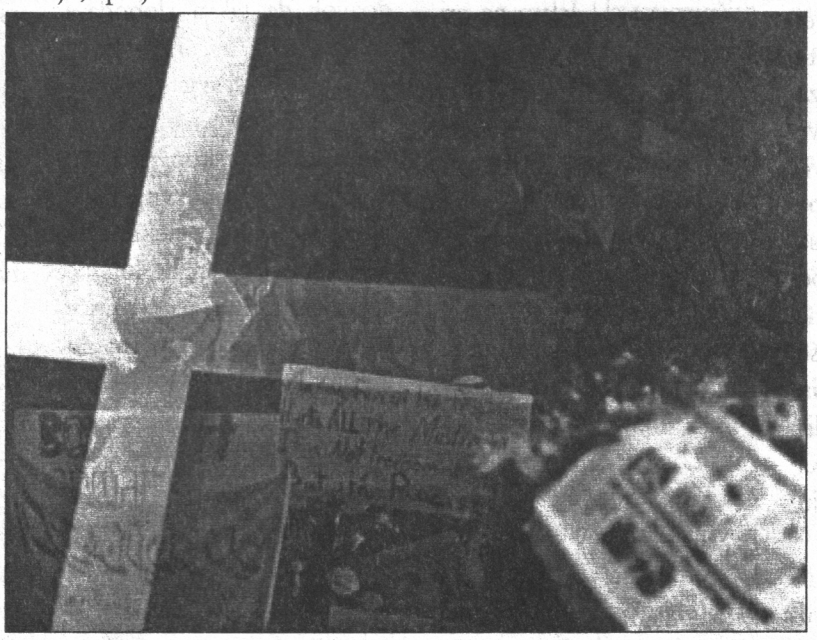

je, film nazvan "Posljednje iskušenje Isusovo" prikazalo Isusa kako vodi ljubav sa ženom. U Parizu je neko zapalio bioskop koji je prikazivao film. Jedan mladić je poginuo. Takođe se sjećam univerziteta u SAD koji me je pozvao da održim predavanje prije tri godine. Održao sam ga. Bilo je nazvano "11 septembar 2001. - pitajte ko je to uradio ali, zaboga, ne pitajte zašto". Kada sam stigao vidio sam da je univerzitet izbrisao frazu „zaboga", zato što "ne želimo da povrijedimo određena osjećanja". A-ha, i mi, dakle, imamo „osjećanja".

Drugim riječima, mi tražimo od muslimana da budu uzorni sekularisti kada su u pitanju sloboda govora i jeftine karikature, a istovremeno isto toliko brinemo o pristalicama naše drage nam religije. Takođe sam uživao u pompeznim izjavama evropskih zvaničnika da oni ne mogu da kontrolišu slobodu govora u novinama. Ovo su takođe budalaštine. Da je kojim slučajem karikatura Poslanika bila karikatura rabina sa šeširom u obliku bombe, riječi „antisemitizam" bi nam se duboko urezale u uši, i sa pravom, kao što često čujemo primjedbe Izraelaca na antisemitske karikature u egipatskim novinama.

Nadalje, u nekim evropskim nacijama, Francuska je jedna, Njemačka i Austrija su među ostalima, zakonom je zabranjeno negirati djela genocida. U Francuskoj npr. je zakonom zabranjeno reći da se jevrejski holokaust ili američki holokaust nisu dogodili. Činjenica je, dakle, da je nedopustivo davanje određenih izjava u evropskim nacijama. Još uvijek ne znam da li ovi zakoni ispunjavaju svoje ciljeve. Koliko god zabranjivali negiranje holokausta, antisemitizam će naći način da opstane. Teško da možemo sprovoditi političke mjere da spriječimo negiranje holokausta, a potom vrištimo o sekularizmu kada se muslimani pobune protiv provokativnih i uvrjedljivih slika Poslanika.

Za mnoge muslimane „islamska" reakcija na ovu aferu je bila sramna. Postoji dobra osnova za pretpostavku da muslimani žele da vide neke reforme u svojoj religiji. Da je karikatura pomogla onima koji žele da povedu debatu po ovom pitanju niko se ne bi bunio. Ali jasno je da je ona imala za cilj provokaciju. Toliko je besramna da je proizvela jedino reakciju.

I ovo nije dobro vrijeme da se podgrijava staro smeće Semjela Hantingdona o sukobu civilizacija. Iran ponovo ima sveštenu vlast. Takođe, uprkos svim namjerama, i Irak (koji nije trebao imati demokratski izabranu sveštenu administraciju, ali takve stvari se dešavaju kada svrgavate diktatore). U Egiptu "Muslimanska braća" su osvojila 20 procenata sjedišta u parlamentu. Sada je Hamas za kormilom Palestine. Ovo je neka poruka, zar ne? Da američka politika „smjene režima" na Bliskom Istoku ne ispunjava svoje ciljeve. Ovi milioni birača više vole islam od korumpiranih režima koje im mi nametemo.

Baciti danske karikature na vrh ove vatre je zaista opasno.

U svakom slučaju ovdje nije u pitanju da li Poslanika treba slikati ili ne. Kur'an ne zabranjuje slike Poslanika, iako to čine milioni muslimana. Problem je da su ove karikature predstavile Muhameda kao binladenovsku sliku nasilja. Oni slikaju islam kao nasilnu religiju. On to nije. Ili da li ga mi takvim činimo?

The Independent
s engleskog:
Albin ŠABOTIĆ

Reagovanje na objavljene karikature Muhammeda a.s.

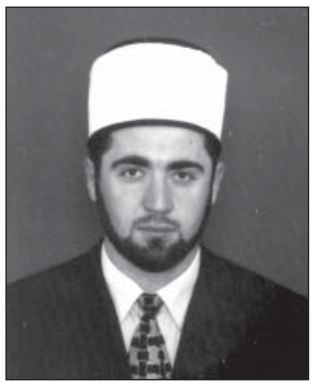

Rešad-ef. PLOJOVIĆ

PITANJE: *Da li muslimani širom svijeta imaju pravo reagovati na objavaljene karikature Muhameda a.s., na način koji smo u prilici gledati zadnjih mjesec dana? Da li zaista treba na ovaj način: rušenjem, paljenjem zastava i imovine, lomljenjem stakala na ambasadama i sl., braniti Božijeg Poslanika a.s.?*

ODGOVOR: Želim istaći da postavljeno pitanje jeste od velikog značaja, kako za nas muslimane, tako i za sve ljude dobre volje, jer je ovo dobra prilika da se kaže istina o Poslaniku Muhamedu a.s., koji je nedavno prikazan, od strane jedne grupe ljudi, na način kako ne doliči da se njegov lik prikaže, na način koji vrijeđa osjećanja približno milijardu i po stanovnika Zemljine kugle koji pripadaju vjeri islamu!

Karikature koje prikazuju Muhammeda a.s. u liku teroriste, sa bombom na njegovoj glavi, okruženog ženama, potiču od osobe koja ne poznaje islam, s jedne strane, a s druge strane, osobe koja mrzi i koja nastoji, onim što je u njenoj moći, maksimalno okaljati Muhameda a.s. i prikazati ga kao nasilnika, samim tim i njegove sljedbenike, a takođe i njegovu vjeru, odnosno islam, što u prijevodu znači: mir, spas, spokoj, predanast Uzvišenom Bogu i sl. To, zapravo, ukazuje na jednu veoma bitnu činjenicu, a to je da svijet, ili njegov veći dio, ne poznaje Muhammeda a.s., a samim tim i vjeru islam, te da je potrebno da pojedinac, prije nego što posegne za takvim postupkom, pokuša se upoznati sa Muhammedom a.s. koji je za nešto malo više od 20 godina svoga poslanstva - misije uspio podići Arape iz dna ponora u kojem su se nalazili i svrstati ih u sami vrh civilazacija, a to je uspio posredstvom vjere u Boga, koja propagira: mir, toleranciju, suživot, jednakost, solidarnost, a zabranjuje: silu, torturu, tlačenje i ostale negativnosti.

Za nas muslimane su neprihvatljivi izgovori da se to čini u ime slobode informisanja, izražavanja, slobode mišnjenja i sl.! Islam ne priznaje apsolutnu slobodu, ona ne postoji, jer sloboda svakog ima granice, a te granice su prava drugih.

Onog momenta kada ja svojom slobodom ugrožavam vas, ili nekoga drugoga, ja zadirem u vaše pravo, a to ne smijem činiti, jer su određena prava, kao što je pravo na vjeroispovijest, zagarantovana i ona ne smiju biti dovedena u pitanje i ne smiju biti povrijeđena!

Ako neko vozi automobil otvorenim putem na kojem se saobraćaj odvija u oba smjera, da li se on može pozvati na slobodu da radi šta hoće, da vozi kako hoće: da ide lijevo i desno i ugrožava ostale učesnike u saobraćaju?

Naravno, svako normalan će reći da on to nema pravo, da postoje pravila koja regulišu slobode učesnicima u saobraćaju. E tako je isto i kada su u pitanju druge stvari, cjelokupan život. U njemu nema apsolutne slobode, ne mogu se u ime slobode ismijavati temeljne vrijednosti vjere, ne mogu se ismijavati vjerska ubjeđenja različitih od sebe, jer će ona rezultirati neredima, međusobnim neprijateljstvom između sljedbenika različitih religija, jednom riječju - haosom, a zar se tako treba komunicirati u 21. vijeku!?

Prvi put u povijesti Muhammed a.s. je prikazan na ovaj način. Muslimani do danas nikada nisu Muhammeda a.s. prikazivali u slici, bez obzira kakava ona bila, a evo dočekali su u 21. stoljeću da to drugi učine, i to u ime slobode informisanja, a ja bih se usudio reći "slobode vrijeđanja i zavađanja ljudi", što je ispit za civilizovani svijet, koji će pasti na njemu ukoliko dozvoli da takva sloboda i dalje ostane zagarantovana! Potrebno je da svjetske organizacije koje se bave ljudskim pravima izdaju konvenciju u kojoj se zabranjuje vrijeđanje vjera, poslanika, vjerskih svetinja svih vjera - nebeskih, pa čak i paganskih, jer to utiče na širenje netrpeljivosti među ljudima!

Muslimani širom svijeta, izrevoltirani ovim postupkom kojeg su, nažalost, bez razmišljanja podržali mnogi mediji u svijetu, reagovali su na način kako su sami smatrali da trebaju reagovati. Mnogi od protesta širom svijeta su se desili spontano, bez određenog organizovanja. Ljudi imaju pravo izraziti svoje negodovanje na to kako je prikazan njihov Poslanik, uzor u njihovim životima, jer onaj ko nije reagovao zapravo priznaje da je onakav kakvim ga prikazuju. U tom reagovanju mnogi su otišli dalje nego što su po islamu smjeli otići: paljene su i gažene zastave, razbijana stakla na ambasadama, paljeni automobili i uništavana druga imovina, što ne priliči, jer vrijeđa osjećanja onih građana te države koji su većina, među kojima ima dosta i muslimana koji žive u tim državama i ostvaruju svoja vjerska prava i koji sigurno nisu mišljenja neukih i drskih karikaturista, to je, zapravo, samo dolivanje ulja na vatru koja je već upaljena, a vatra se na taj način ne gasi.

Mi podržavamo mirne skupove - skupove bez paljenja državnih i nacionalnih simbola, bez uvrjedljivih parola, bez rušenja, paljenja i lomljenja, a to je potvrđeno u saopštenju za javnost, koje je Mešihat Islamske zajednice Sandžaka uputio svim medijima i džematima.

Podržavamo i pozivamo zajedničkim skupovima na kojima će svako govoriti o svojoj vjeri i druge upoznati sa njom, jer jednuvjeru najbolje poznaje onaj čija je to vjera, i sigurni smo da će taj međusobni, međuvjerski, međureligijski dijalog rezultirati međusobnom boljem upoznavanju i uvažavanju, a bez toga nema bolje budućnosti nikome od nas, bez obzira kojoj vjeri pripadao, bez obzira da li pripadao onoj vjeri iz koje potiče onaj koji vrijeđa pripadnike drugih vjera, ili bio sljedbenik vjere koja je napadnuta, a njeni pripadnici povrijeđeni. Ne pozivamo rušenju i paljenju, jer taj put nije svojstven islamu i ne vodi rješenju problema, već daje prostora raznim interesnim grupama da na tom putu ostvare svoje lične interese.

Očekujemo da se poglavari svih vjerskih zajednica u svijetu oglase, ukoliko to do sad nisu učinili, da osude ismijavanja i izrugivanja na račun Muhammeda a.s. i sljedbenika islama, jer takvim postupkom će najbolje zaštititi sebe, da sutra ne budu na sličan način ismijavani i omalovažavani od strane neukih i drskih pojedinaca! Očekujemo od onih koji su nepromišljeno objavljivali pomenute karikature javno izvinjenje, i ne samo to, već i da dopuste da se u njihovim medijima objavi istina o Muhammedu a.s., koja će najbolje odagnati servirane laži, a to će najbolje učiniti zvanični predstavnici zajednica muslimana koji djeluju širom svijeta.

Molim Uzvišenog Allaha da muslimanima širom svijeta podari snage i strpljenja da na pravokacije ne odgovaraju na neadekvatan i pogrešan način, a da svim ljudima podari mudrosti i volje da na ispravan način razumiju one koji su drugačiji od njih po pitanju vjerskog ubjeđenja. Zapravo je to i svrha našega stvaranja na zemlji, jer Uzvišeni Allah kaže: "Da je On htio, sve bi ljude sljedbenicima jedne vjere učinio." (El-Maide, 48), a to se nije desilo, već nas je stvorio različite i zadužio nas da se međusobno upoznajemo, a ne da se vrijeđamo!

Vaša pisma šaljite na:

pisma@glas-islama.com, fetve@islamskazajednica.org ili vps@verat.net

POUKE I PORUKE SURE "JUSUF"

Poslanici i ulema se ukras na Zemlji

Allah dž.š. na početku ove sure kaže slijedeće: "Mi tebi o najpoučnijim događajima pričamo, kada ti ovaj Kur'an objavljujemo, iako si prije njega bio od onih koji ništa nisu znali!" (Jusuf, 3)

Tokom sure, Allah dž.š. spominje slijedeći ajet: "***U slučaju Jusufa i braće njegove se nalaze odgovori za one koji pitanja postavljaju!***" (Jusuf, 7)

Istu suru Allah dž.š. završava slijedećim ajetom: "***U kazivanjima o poslanicima leži pouka za sve one koji su razumom obdareni! Kur'an nije riječ izmišljena, već je potvrda prijašnjih objava, i objašnjenje je za sve, i Uputa, i milost – narodu koji vjeruje!***" (Jusuf, 111)

Jusufov a.s. život je jedan od najpoučnijih, najjasnijih i jedan je od najljepše opričanih događaja u povijesti čovječanstva! Njegov život je splet svih mogućih okolnosti. Tu se prelazi iz iskušenja u iskušenje, iz iskušenja u rješenja i olakšanja; tu se prelazi iz poniženja u ponos, iz ropstva u vlast i kraljevstvo; iz raskola i razlaza u jedinstvo i zajedništvo; iz tuge i bola u srećan kraj; iz blagodati i uživanja u siromaštvo i neimaštinu, i obratno; iz tjeskobe (srca i duše) u širinu i prostranstva; iz negiranja u potvrđivanje – pa neka je Slavljen i Veličanstven Onaj koji nam sve navedeno na najljepši način ispriča!

1. Sura Jusuf je dokaz utemeljenosti nauke tumačenja snova. Tumačenje snova je veoma bitna nauka i to je znanje kojeg Allah dž.š., od Svojih robova, daje onome kome On hoće. Upoređivanje i sličnosti se najviše temelje na imenima i svojstvima. Jusuf a.s. je sanjao Sunce, Mjesec i jedanaest zvijezda – kako mu se klanjaju! To bi se moglo protumačiti na slijedeći način: Navedena svjetla su ukrasi nebesa i njegova ljepota, i u njima su ogromne koristi. Isti je slučaj sa poslanicima i ulemom - oni su ukras na zemlji, i njena ljepota. Putem uleme i učenih ljudi se ostali upravljaju pravim putem, pogotovo onda kada u tami osvanu, isto kao što se pravim putem upućuju putem zvijezda i Mjeseca, onda kada put izgube! Otac i majka su korijen u odnosu na nas, a braća su granje, i normalno je da je korijen vrjedniji, jači i da jače vrijedi nego granje, zato je Sunce – Jusufova majka, Mjesec – njegov otac, a zvijezde – njegova braća!

Riječ Sunce, u arapskom jeziku, ženskog je roda, zato smo ga protumačili time da je ono majka, dok su riječi Mjesec i zvijezde muškog roda, pa smo ih zbog toga protumačili tako da oni predstavljaju oca i braću. Onaj kome se sedžda obavlja je osoba cijenjena i vrjednija je u odnosu na onog koji sedždu obavlja, što nam ukazuje na to da će Jusuf a.s. biti poštovan i cijenjen od strane svojih roditelja i braće!

Ono što nužno proizilazi iz svega navedenog jeste da je Jusuf a.s. jedan od odabranih - onaj kojem je dato znanje, kao i svaka druga vrijednost koja iz toga proizilazi. Zbog svega navedenog mu je otac, Ja'kub a.s., rekao: "Tebe će Gospodar tvoj odabrati, i tumačenju snova te poučiti, i blagodat Svoju prema tebi, i Ja'kubovoj porodici, upotpuniti, onako kako ju je upotpunio dvojici tvojih predaka od prije – Ibrahimu i Ishaku. Tvoj je Gospodar, zaista, Sveznajući i Mudri!" (Jusuf, 6)

Što se tiče snova dva mladića, njih je tumačio na slijedeći način. Onaj što je sanjao kako cijedi ili sipa vino obično je sluga drugome, jer se obično sipa i cijedi drugima, zato ga je i protumačio na taj način, tj. da će mladić biti sluga svome gospodaru, što neizostavno iziskuje izlazak iz zatvora i spas. Što se tiče sna drugog mladića, koji je sanjao kako na glavi nosi hljeb kojeg mu kljuju ptice, protumačio ga je tako da će mladić biti ubijen, glava će mu biti raspolućena, a s njome i mozak, i kao takav će biti izložen vani, kako bi mu ptice mogle mozak piti. Mladić je shvatio da će biti ubijen i razapet, te da će mu mrtvo tijelo ptice jesti. San kralja – krave i žitno klasje, protumačio je nastupom rodnih i sušnih godina. Vladar (kralj) je u uskoj sprezi sa interesima podanika njegove države, i kada on biva dobar – dobri mogu postati i njegovi štićenici, a kada se on pokvari – pokvareni mogu postati i njegovi štićenici. Što se tiče krava – njima se ore zemlja i njima se vadi voda, tako da kada godine budu rodne – krave bivaju deblje i jače, a kada godine bivaju sušne – krave su mršave i slabe. Isti slučaj je i sa klasjem (žitarice). Kada su godine rodne – imat će i hljeba, ali kada su godine sušne – urod slabi, a znamo da su žitarice najvrjedniji plod zemlje!

2. Sura Jusuf je jedna od mu'džiza i dokaza ispravnosti poslanstva Muhammeda s.a.w.s., jer je ashabima i svome narodu pričao tako dugu i detaljnu priču, ne čitavši išta na tu temu iz prijašnjih knjiga, niti ju je prethodno slušao od nekoga. Njegov narod ga je danonoćno gledao pred sobom i svi znamo da Poslanik s.a.w.s. nije znao čitati, niti pisati, a priča o Jusufu a.s. se do u najsitnije detalje slaže sa svim onim što se bilježi u prethodnim knjigama (Tevrat, Zebur, Indžil).

3. Čovjek se maksimalno mora udaljavati od svega onoga što može izazvati zlo (šer) i u javnost ne smije iznositi ono od čega se plaši da probleme i štetu može izazvati, na osnovu savjeta Ja'kubovog, kojeg je uputio svome sinu Jusufu a.s., rekavši: "O sinko moj – reče otac – nemoj san svoj pričati braći, da ti spletku kakvu ne naprave. Doista je šejtan otvoreni neprijatelj čovjeku!" (Jusuf. 5)

4. Dozvoljeno je spomenuti osobu po nečemu što njoj nije drago (gibet), s ciljem upute nasihata i savjeta drugome: "... da ti spletku kakvu ne naprave."

5. Ukazivanje Allahove blagodati prema nekom čovjeku je i ukazivanje iste te blagodati prema njegovoj familiji, rođacima i prijateljima, i ona bi ih trebala, svojom vrijednošću, sve obuhvatiti, kao što Ja'kub a.s., tumačeći san Jusufov, kaže: "...i blagodat Svoju prema tebi, i Ja'kubovoj porodici, upotpuniti..." (Jusuf, 6) Kada je Allahov dž.š. ni'imet prema Jusufu a.s. bio upotpunjen, od toga je korist imala i sva Ja'kubova porodica, postajući velikim, cijenjenim i poštovanim na zemlji i srećnim zbog svega što se desilo s Jusufom a.s.

6. Pravda je ono što se traži u svakom postupku! Pravda se ne traži samo kada je u pitanju vladar i kako treba da se odnosi prema štićenicima svoje zemlje, već se pravda traži i u ophođenju roditelja prema svojoj djeci, onda kada je u pitanju iskazivanje ljubavi i naklonosti prema njima.

(preuzeto iz tefsira "Tejsirul-Kerimir-Rahman" šejha Abdurrahmana b. Nasir el-Sa'adia rhm.)

Nastavit će se...

AMR HALID: O LJUBAVI PREMA MUHAMMEDU A.S.

Allahov Poslanik je među vama

Obraćam se islamskom ummetu i islamskoj omladini i omladini ummeta da je poštovanje Allahovog Poslanika, i ljubav prema Allahovom Poslaniku jedna od svetih stvari naše vjere

U ime Allaha Milosnog, Svemilosnog

Hvala Allahu Gospodaru svjetova i neka je salavat i selam na Allahovog poslanika s.a.v.s.

Ovo je moja poruka islamskom ummetu i muslimanskoj omladini, zapadnoj civilizaciji i cijelome čovječanstvu

Ovu poruku upućujem preko web stranice www.amrkhaled.net omladini iz projekta Sunnau-l-haja (graditelji života) i omladini s islamskih foruma. Od njih tražim da ovo što sam kazao dostave i upoznaju cijeli islamski ummet, arapsku i islamsku omladinu, da ovu poruku dostave Zapadu i svima onima koje poznaju na Zapadu, kao i cijelome čovječanstvu.

Moja prva poruka je poruka islamskom ummetu i islamskoj omladini:

Kaže Uzvišeni Allah: "Reci: 'Ako su očevi vaši, i vaši sinovi, i vaša braća, i vaši bračni drugovi, i vaši bližnji, i imanja vaša koje ste stekli i trgovačka roba za koju strahujete da neće prođe imati, i kuće vaše u kojima se prijatno osjećate, miliji i draži od Allaha i Njegovog Poslanika i od borbe na Njegovom putu, onda pričekajte dok Allah svoju odluku ne donese. A Allah griješnicima neće ukazati na pravi put." (Sura Tevbe)

Ako ti je bilo koja od osam nabrojanih stvari u ajetu draža od Allaha, Njegovog Poslanika i borbe na Allahovom putu; ako su ti tvoja djeca draža od Allahovog Poslanika; ako ti je tvoj novac draži od Allahovog Poslanika; ako ti je tvoja domovina draža od Allahovog Poslanika, ako ti je tvoj bračni drug draži od Allahovog Poslanika – onda očekuj na sebe strašnu Allahovu srdžbu.

Obraćam se islamskom ummetu i islamskoj omladini i omladini ummeta da je poštovanje Allahovog Poslanika, i ljubav prema Allahovom Poslaniku jedna od svetih stvari naše vjere. Ponovo pogledaj ajet "Reci: Ako su vam.. do kraja ajeta isti kao i gore. Pogledaj na kako visokoj poziciji je ljubav prema Allahovom Poslaniku.

A zbog čega je potrebna ovolika ljubav? Ima jedan drugi ajet u Kur'anu koji glasi: "Došao vam je poslanik jedan od vas. Teško mu je što ćete na muke udariti. On jedva čeka da pravim putem pođete. On je prema vjernicima blag i milostiv." E zbog svih ovih razloga naša je ljubav prema Poslaniku s.a.v.s. upravo ovako velika. Stoga, naš odnos i naša veza s njim je poput one koja je opisana u sljedećem ajetu:

"Muhammed je Allahov Poslanik. Oni koji su s njim (njegovi sljedbenici) su strogi prema nevjernicima, a samilosni među sobom."

Ovaj ajet je za svako mjesto i svako vrijeme… Znajte omladino, znajte majke i gospođe da je u 2006. godini ili u 2010. godini, u narednom stoljeću kao i u prošlom stoljeću, znajte da je Allahov Poslanik među vama. On je među vama sa svojim propisima, sa svojim sunnetom... on je među vama sa svojom milošću, sa svojim putom... on je među vama sa svjetlom koje vam je ostavio iza sebe... on je s među vama sa svojom ljubavi prema vama... on je s vama na način da mu svaka osoba šalje salavate i selame koje mu Allah prenosi, a njegova duša nam uzvraća selam.

U sva četiri ajeta koja smo spomenuli naređena nam je ljubav prema Poslaniku s.a.v.s. Zašto? Zato što je "on prema vjernicima blag i milostiv" i zato što postoji veza među nama. "Oni koji su s njim (njegovi sljedbenici) su strogi prema nevjernicima, a samilosni među sobom". Allah nas stalno podsjeća na ajet u kojem se kaže: «I znajte da je Allahov Poslanik među vama."

Moja poruka islamskom ummetu i islamskoj omladini jeste da vole Allahovog Poslanika, da ga poštuju i da ga brane. Živjeti po njegovom sunnetu je obaveza i za to ćemo biti pitani na Sudnjem danu. Omladino, odgovornost ljubavi i odbrane poslanika se nalazi na našim plećima. Mi ćemo na Sudnjem danu doći pred Allahovog Poslanika i kazati mu : "Mi smo tvoj ummet, Allahov Poslaniče. Mi smo ispunili svoju obavezu. Možda smo ponekad i griješili, činili ružne stvari, i možda uvijek nismo činili ispravne stvari u cilju buđenja i jačanja tvoga Ummeta, ali smo te poštovali i voljeli i tražili od cijeloga svijeta da to čini. Stoga očekujemo da ćeš nas napojiti sa svoga izvora (Hawda) i da ćeš biti zbog nas radostan i sretan."

Moja poruka ummetu jeste da mi imamo emanet. Taj emanet ne smijemo nikada iznevjeriti i izdati, ma šta se desilo. Taj emanet je poštovanje i čuvanje digniteta našeg poslanika Muhammeda s.a.v.s. kako kod nas samih, tako i u cijelome svijetu. Ovo je poruka muslimanskom ummetu i islamskoj omladini.

Moja poruka Zapadu

Na Zapadu danas postoji kulturna nejasnoća i zbunjenost. Ova nejasnoća je rezultat dva koncepta. Prvi je zapadni koncept koji poštujemo, cijenimo i koji trebamo, a to je sloboda izražavanja i mišljenja. Ovaj koncept je poznat kao veliko civilizacijsko i društveno dostignuće. Drugi koncept je veliki i veličanstveni koncept kod muslimana, a to je poštovanje prema Poslaniku s.a.v.s. Problem nastaje u nedovoljnom razumijevanju zapadne civilizacije i civilizacije muslimana u kontekstu ova dva koncepta. Nemuslimani ne mogu shvatiti i vrjednovati stepen poštovanja Poslanika s.a.v.s. Na drugoj strani, ispodprosječna razina i kvaliteta primjene koncepta slobode izražavanja i mišljenja, muslimani imaju nejasno razumijevanje koncepta slobode izražavanja.

Treba biti dovoljno jasno, a to i trebamo, da mi ne želimo odbaciti slobodu izražavanja, ali isto tako želimo da zapadnjački koncept slobode izražavanja bude uravnotežen i shvaćen na način da se ne suprotstavlja veoma važnom islamskom principu i islamskoj vrijednosti, a to je poštovanja Poslanika s.a.v.s.

Zapad ne razumije i ne shvata koliko muslimani poštuju i vole svoga Poslanika s.a.v.s. i koliko im on znači. Ovo je jako važno pitanje za Zapad i predstavlja njegov civilizacijski problem. To veoma jasno naglašavam. Kada bi Zapad shvatio i razumio koliko muslimani vole i poštuju svoga Poslanika s.a.v.s. i sam ne bi prihvatio ovo što se sada dešava. Generalno govoreći, Zapad u cjelini, bilo da se radi o vladama ili običnim ljudima, ne shvataju da je Poslanik s.a.v.s. nama muslimanima draži nego naši roditelji. Allahov poslanik je meni draži od moje majke i moga oca. Pitajte bilo koju djevojku, bila ona privržena vjeri ili ne, koliko tebi znači Allahov poslanik... Siguran sam da će vam kazati ono što sam i sam kazao. Pitajte bilo kojeg mladića, bio on pobožan ili ne, pitajte i one u Bangladešu i Pakistanu, i one u Jemenu i Egiptu, one privržene vjeri i one koji to nisu, pitajte čak i one koji se opijaju, pitajte one na selu ili u gradu, one koji su u životu uspješni ili one koji nisu… Pitajte i stare i mlade… Samo ih pitajte: Šta vama znači Allahov Poslanik s.a.v.s.? Ovo čak i nije potrebno činiti jer je to ovih dana toliko evidentno, ali ukoliko želite i sami provesti istraživanje ja vas uvjeravam da je istina ovo što vam kažem.

O Zapadu, svjedočim i potvrđujem da je Allahov Poslanik s.a.v.s. draži muslimanima i od njihovih roditelja i od njihove djece i unučadi. Zapad mora da zna da nam je Allahov Poslanik draži našeg novca i naših bogatstava. On nam je draži i od nas samih. On nam je draži i od naših domovina. O Egipćani, ko vam je draži Egipat ili Allahov Poslanik? O Saudijci, ko vam je draži Saudijska Arabija ili Allahov Poslanik? O Jemenci, Marokanci, Alžirci, ko vam je draži – vaše domovine ili Allahov Poslanik s.a.v.s.? Ja sam Bošnjak i volim Bosnu i Hercegovinu, ali mi je Allahov Poslanik draži. Stoga, Zapad mora da shvati da nam je Allahov poslanik draži od naše djece i od nas samih.

Mi nikada nećemo zaboraviti hadis koji sam mnogo puta ponavljao tokom epizoda predavanja "Stazom najdražeg" na kanalu Ikraa. O Zapadu, poslušaj ovaj hadis jer je on sastavni dio svakog muslimana. Poslanik s.a.v.s. je jednom išao sa Omerom ibn Hatabom držeći ga za ruku i gledajući u njega. Omer ibn Hatab je osjetio ljubav prema Poslaniku s.a.v.s. i onda je zaklinjući se kazao Allahovom poslaniku da ga voli. Šta je to bilo Omeru pa da ovo kaže? To je bila iskrena ljubav prema Poslaniku s.a.v.s. Poslanik s.a.v.s. mu je tada rekao: "Omere, da li me voliš više od svoje porodice?" "Da, Allahov Posla-

niče“, odgovorio je Omer. “A više od svoje djece?” “Da, Allahov Poslaniče.” “A od svoga imetka?” “Da, Allahov Poslaniče,” potvrdno je odgovorio Omer. “A da li me više voliš od sebe samoga?”, upitao je Allahov Poslanik. “Ne, Allahov Poslaniče”, odgovorio je Omer. Omer ibn Hatab je ovdje bio iskren, jer je tako tada osjećao i mislio. Onda mu je Allahov Poslanik s.a.v.s. kazao: “Ne, Omere, nećeš upotpuniti svoju vjeru sve dok ti ne budem draži od tebe samoga, i od tvoje porodice, tvoje djece i od svih ljudi.“ Omer je otišao i nakon izvjesnog vremena se vratio Allahovom Poslaniku i kazao: “Tako mi Allaha, Allahov Poslaniče, sada si mi draži od mene samoga, i od moje porodice, i od moje djece i od svih ljudi.“ Poslanik mu je tada kazao: „Sada Omere (sada si upotpunio svoju vjeru).“

Uvjet ispravnosti vjere muslimana je ljubav prema Allahovom Poslaniku s.a.v.s., pa čak je i iznad ljubavi prema samome sebi.

Ja znam da se Zapad suprotstavlja rasizmu jer veoma dobro zna šta on znači. Također znam da Zapad odbacuje antisemitizam jer prepoznaje i shvata kako teške posljedice antisemitizam može da ima. Kontradikcija leži u tome da Zapad može da poštuje semitizam i da se suprotstavlja rasizmu, a da u isto vrijeme ne poštuje i ne uvažava, vrijeđa i ponižava, najuzvišeniju vrijednost kod muslimana, a to je – Allahov Poslanik s.a.v.s.?

U Velikoj Britaniji je prije otprilike šest mjeseci jedan novinar vrijeđao Arape opisujući ih kao bezvrijednu naciju. Ovaj poznati novinar je radio na BBC-ju i bio je jedan od najpoznatijih britanskih televizijskih novinara. Uprkos ovome, njegove uvrjedljive, neutemeljene i rasističke tvrdnje su od strane Britanaca bile odbačene i on je otpuštan s BBC-ja zbog rasizma. U to vrijeme sam pripremao program o porodičnim pitanjima i znajući da je ovaj novinar pisao članke i imao tv-emisije o ovim pitanjima, tragao sam za tim kako bi se na njih pozvao u vlastitom istraživanju. Kada sam otišao da kupim video-kasete sa njegovim programom ili da pronađem njegove knjige ili tekstove, iznenadio sam se da nisam ništa mogao da nađem u britanskim trgovinama i bibliotekama. Niti jedno njegovo djelo nije bilo dostupno zbog njegovih rasističkih stavova. Napadi i uvrede na račun Arapa su se uopće ne mogu mjeriti sa napadom na Poslanika s.a.v.s.

Stoga poručujem Zapadu da vrijednost i važnost slobode izražavanja koju mi poštujemo, cijenimo i trebamo, mora razumijevati i shvatati tako da se ona ne sukobljava sa vrijednošću poštovanja i ljubavi prema Poslaniku s.a.v.s. koju osjećaju muslimani. O Zapadu, kao što se poštuju kraljevi i kraljevske porodice u Evropi, kao što se poštuje semitizam, i kao što se suprotstavljaš rasizmu i poštuješ etničku i svaku drugu različitost, nužno je da s ništa manje poštovanja i uvažavanja se odnosiš prema svetim vrijednostima muslimana, a među njima jeste i ljubav prema Allahovom poslaniku. s.a.v.s. Nama ne trebaju riječi i službene i zvanične izjave, nama trebaju vaša konkretna djela koja pokazuju da se poslanik islama uvažava i poštuje.

A islamskom ummetu poručujem da mi nećemo, bez obzira na uvjete i okolnosti, napustiti poštovanje i ljubav prema našem Poslaniku. A Zapadu, još jednom poručujem, da mora ispraviti svoje shvatanje slobode izražavanja na način da ta sloboda ne znači mogućnost vrijeđanja i napada svetosti svih muslimana. Ovo je moja poruka Zapadu.

Moja treća poruka je poruka cijelome čovječanstvu

Cijelome čovječanstvu postavljam pitanje: Ko je napadnut i uvrijeđen? Moja poruka cijelome čovječanstvu jeste da ovo nije napad samo na ličnost Poslanika islama. Ovo je napad na milijardu i 200 miliona muslimana u cijelome svijetu. I ne samo na muslimane, ovo je napad na cijelo čovječanstvo jer Muhammed s.a.v.s. je jedan od najvećih ličnosti u povijesti čovječanstva. Želim objasniti svakome, bilo da se radi o muslimanu ili ne, da ja kao musliman vjerujem i smatram da je Muhammed s.a.v.s. najveća ličnost koja je ikada postojala na Zemlji. On je primjer uspješnosti, primjer buđenja i društvene renesanse, on je najbolji primjer i najveličanstvenija osoba u povijesti ljudskog roda. Onaj ko bi htio poreći činjenicu da njegov model reforme nije najuspješniji,

bilo da se radi o muslimanu ili nemuslimanu, je doista nezahvalan. Napad i uvreda na njega jeste napad i uvreda cijelom čovječanstvu. O Latinska Ameriko, i ti si napadnuta i uvrijeđena.

Povijest čovječanstva je prepuna ličnosti koje su u raznim oblastima i po vlastitom karakteru bile i ostale poznate velike. Gandi je, na primjer, poznat kao dobar političar; Šekspir kao dobar dramaturg i pisac; Volter kao dobar pisac i mislilac; Napoleon kao dobar vojnik i vojskovođa, itd. Međutim, svi oni su poznati s ovog ili onog aspekta, dok je Poslanik s.a.v.s. poznat i velik u svim oblastima života. Pogledajte njegov život... On je veličanstven po svome moralu. On nikada nikoga nije udario, niti čiju dušu povrijedio. On nikada nije udario ili uvrijedio ženu. Nikada nikoga nije izdao, prevario ili slagao. Nikada nikoga nije iznevjerio. Nikada se nikome nije svetio... Pa, konačno, prije poslanstva je bio poznat po imenu "Iskreni i povjerljivi", a poslije objave model njegovog života su bili principi Kur'ana.

On je velik u politici jer je nakon bitke na Hendeku kazao: "Danas smo ih pobijedili (idolopoklonike), i oni nas više neće pobijediti." Pored svega, on je bio velik po svojoj potpunoj predanosti Allahu. Najbolji primjer za to jeste slučaj kada bi mu zaticale noge od predugog stajanja pred Allahom, pa kada mu je kazano zašto to čini i zašto se ne odmori on je odgovorio: "Pa zar da budem nezahvalni rob."

Poslanik Muhammed a.s. je velik i poznat i po pitanju slobode mišljenja jer je promijenio mjesto odigravanja bitke na Bedru na prijedlog običnog vojnika, a kanal oko Medine u cilju odbrane od idolopoklonika i njihovih saveznika je iskopao po prijedlogu ashaba Selmana Perzijanca. Na prijedlog nekolicine svojih savremenika (ashaba) promijenio je plan bitke na Uhudu. Pogledajte kako je Allahov Poslanik cijenio i poštovao slobodu mišljenja prije 1400 godina.

Velik je i po tome što je mnogo praštao drugima. Kada je sa ashabima osvojio Mekku ashabi su rekli: "Danas je dan velike pobjede i dan kada je Allah ponizio Kurejšije." Na ove riječi je Poslanik s.a.v.s. uzvratio: "Današnji dan je dan milosti. Danas je Allah povratio čast Kurejšijama." Tada je stao pred Kurejšije i kazao: "Idite, danas ste slobodni."

Velik je po i svojoj skromnosti. Mogao je da bude najbogatiji i da živi u luksuznom dvorcu, ali on ipak nije bio takav.

On je velik u svome odnosu sa mladima koje je podsticao na takmičenja u trčanju, bacanju koplja i sl.

Poslanik Muhammed s.a.v.s. je velik čak i u očima njegovih neprijatelja. Prije početka objave živio je u Mekki 40 godina i 13 godina do preseljenja u Medini. Niko od Mekelija nije mu mogao ništa ružno prigovoriti ili dovesti u pitanje njegov karakter. Oni su čak svjedočili da nikada u životu ga nisu čuli da je slagao.

On je bio veliki i ponos za cijelo čovječanstvo, te zbog tog razloga napad i uvrede nisu upućene samo njemu i na njegov račun, već su to uvrede svakog Amerikanca, Indijca, Pakistanca i bilo kojega stanovnika cijeloga svijeta, bio on musliman ili ne. Ovo što se dešava je napad na cijeli ljudski rod jer je on najbolji i najveličanstveniji predstavnik ljudskog roda.

On je bio veliki i po svojoj milosti. Sjetite se slučaja kada su ga stanovnici Taifa udarali, vrijeđali i protjerali iz svoga mjesta. Čak su ga tada i ranili da su mu noge krvarile, a tada je imao 50 godina. Tada mu Allah šalje meleka zaduženog za brda i planine i koji mu se obraća i kaže da će stanovnike Taifa smrviti brdima i planinama ako to Poslanik samo poželi. Međutim, Poslanik s.a.v.s. na to reče: "Ne, možda će Allah dati da njihovi potomci budu Allahu pokorni."

Preveo:
Sabahuddin Sijamhodžić

PREDAVANJE O ISKRENOSTI

Prvi stepen iskrenosti je čišćenje nijeta

Nemoj izlaziti iz svoje kuće dok sa sobom ne sklopiš dogovor o nijjetu

Amr HALID

Šta je prvi stepen iskrenosti? Ulaz u iskrenost su vrata koja se zovu nijet - odluka. Ako hoćeš da budeš iskren vrati se na svoj nijjet.

U hadisu, koji je jedan od najvažnijih hadisa, za koji imam Šafija kaže da je trećina znanja, koji govori samo o nijjetu, a zbog čega o nijjetu, jer je nijjet vrata iskrenosti i ako želiš biti iskren prvo se vrati na svoj nijjet, Allahov Poslanik s.a.w.s. kaže:

"Djela se cijene prema namjerama i svakoj osobi pripada ono što je naumila." Pogledaj, on kaže po čemu se vrjednuju djela? Po nijjetu. Zar nije mogao reći: "Ovaj svijet se vrjednuje po namjerama." Ne jer postoji veza između djela i namjere i nije samo namjera dovoljna. Jedino se može nijjet spojiti sa djelom... nijjet je povezan sa djelom. "Djela se cijene prema namjerama i svakoj osobi pripada ono što je naumila. Čija hidžra bude Allahu i Njegovom Poslaniku, pa njegova hidžra je Allahu i Njegovom Poslaniku. A čija hidžra bude radi dunjaluka da bi ga stekao ili radi žene da bi je oženio, njegova hidžra je radi onoga radi čega je učinio." Šta želimo od dunjaluka? Želimo brak! Odgovor postoji u hadisu: "...njegova hidžra je radi onoga radi čega je učinio." Pa uzmi to... šta želiš! Imetak ili ovaj svijet... uzmi ih... "A onaj čija hidžra bude radi Allaha i Njegova Poslanika, pa njegova hidžra je radi Allaha i Njegova poslanika. A čija hidžra bude radi dunjaluka da bi ga stekao ili radi žene da bi je oženio, njegova hidžra je radi onoga radi čega je učinio."

Kaže se da je povod izricanja ovog hadisa bio slučaj koji se dogodio tokom Hidžre iz Mekke u Medinu. Jedna vjernica po imenu Ummu Kajs je učinila hidžru. Čovjek koji je volio za njom je učinio hidžru. Ljudi su se razišli da li je on muhadžir ili njegova hidžra nije prihvaćena, pa je Vjerovjesnik s.a.w.s. rekao ove riječi: "Onaj čija hidžra bude radi Allaha i Njegova Poslanika, pa njegova hidžra je radi Allaha i Njegova Poslanika. A čija hidžra bude radi dunjaluka da bi ga stekao ili radi žene da bi je oženio, njegova hidžra je radi onoga radi čega je učinio."

Ovaj čovjek je prozvan imenom Ummu Kajsin muhadžir. Savjetujemo braći da pogledaju u svoj nijjet prije nego li preduzmu ijedan korak. Istraži svoj nijjet jer ćeš biti nagrađen shodno njemu. Nagrade su u skladu sa odlukama... Šta se nalazi u tvome srcu? Zbog toga su učenjaci kazali: Malo djelo nijjet čini velikim. Ja mogu udijeliti jednu funtu siromahu, ali u mome srcu je žudnja prema Allahu, ili mogu ga udijeliti krijući i da me Allah uvrsti u sedmoricu koje će On smjestiti u Svoj hlad. Mogu udijeliti jednu funtu, a da sve moje nade budu usmjerene ka traženju oprosta, pa da tako ovo moje djelo postane veliko i suprotno. Nijet velika djela čini malim. Možeš učiniti veliko djelo, ali ako nijet ne bude čist onda to djelo neće biti primljeno.

Dobri prethodnici su govorili: "Učite nijjet kao što učite nauku!" Da li iko u svome životu uči nijet? Sada ćemo naučiti kako da donesemo odluku.

Pa da počnemo! Stvari za koje je potrebna odluka ima tri vrste: ibadeti, stvari običnog života i stvari koje nisu u tvojim rukama i pod tvojom ingerencijom... ali kako donijeti nijjet za ove tri vrste poslova i koja je njegova vrijednost u ovome?

Da krenemo jedno po jedno!

Prva stvar je nijjet u ibadetima. Čuvaj se da ne zakoračiš ni jedan korak bez čistog nijjeta. Tako, naprimjer, kada ideš na predavanje, gledaj da tvoj nijjet bude čist u tvome srcu, isto tako kada ideš u džamiju, obavljaš hadž ili umru, u svim ovim situacijama gledaj da uzdigneš nijjet.

Daću ti jedan savjet! Nemoj izlaziti iz svoje kuće dok sa sobom ne sklopiš dogovor o nijjetu. Podsjetit ću vas na riječi: "Učite nijjet!", mi sada učimo kako ćemo ući u iskrenost... kako ćemo biti iskreni... traži nijjet... a kako ćeš tražiti nijjet? Počnimo sa jednom stvari koju slijedi druga... počni sa ibadetima. Nemoj izlaziti iz kuće, a da prije toga ne budeš imao iskren nijjet. Odluči prvo, kada želiš da ideš na predavanje, a ti svake nedjelje ideš na predavanje, razmisli! Svake nedjelje dok ideš na predavanje ili dok sjediš u kući razmišljaj: zbog čega ja idem? Šta mi je namjera? Allahu moj, opskrbi me ispravnim nijjetom! Allahu moj, opskrbi me iskrenošću! Uradi to i nauči to! Kao što ne možeš da jedeš lijevom već desnom rukom jer ti je to u prirodi urođeno i navikao si se na to, isto tako nakon ovoga nećeš moći prekoračiti nijedan korak bez nijjeta... čestitam ti ako u tome uspiješ!

Ovako je bilo na tvom putu ka ispravnoj iskrenosti! Zbog toga je neko rekao jednom tabi'inu: "Pođi sa nama na dženazu jednom ashabu - ashab je umro hoćeš li ići na njegovu dženazu ili ne?!" On reče: „Sačekaj trenutak", pa je ućutao jedno vijeme. Ovaj ponovi: „Pođi sa nama. Šta te je zaustavilo trenutak?" On reče: "Sjeo sam da pripremim moj nijjet." Kao da je govorio sebi: "Zašto ćeš ići na ovu dženazu? Jedan od Poslanikovih s.a.w.s. ashaba je umro i slijeđenje njegove dženaze će mi povećati dobra djela... uzet ću pouku iz njegove smrti... sada ću sa iskrenim nijjetom ići..."

Zbog toga možeš naći dvojicu ljudi kako sjede jedan do drugoga... jednom od njih je dosadno, a drugi ne osjeća nikakvih problema, zašto? Zato što mozak i tijelo jednog od njih dušom i tijelom žele da se okoriste i zato ga je Allah počastio okruženjem od meleka i blizinom Sebi. Drugi nema iskren i čist nijjet i zbog toga njegovo tijelo ne može da podnese. Vidiš li kakav uticaj ima nijjet u ibadetu!

Zbog toga kada se djela koja se rade iz pokornosti pretvore u običaje - nestane pokornosti. Mi se trudimo da ta djela pretvorimo u ibadete. Kada se tvoj namaz koji obavljaš u džamiji pretvori u rutinu? Želim da svaki put kada kreneš na namaz u džamiju da se sjetiš nijjeta, svako jutro kada muslimanka obuče hidžab da se sjeti nijjeta! Zbog čega je obukla hidžab onoga dana kada je to odlučila! Dok god se u tvome srcu obnavlja odlučnost i iskrenost prema Allahu, tvoje vjerovanje neće slabiti. Jedan od temeljnih razloga klonulosti vjerovanja kod onih koji su od ranije prihvatili pokornost Allahu je što ne posjeduju odbranbeni mehanizam. A šta je odbrambeni mehanizam? Ne obnavljaju svoj nijjet!

Ako vidite da jedna islamski odjevena žena odbaci svoj hidžab, da nas Allah sačuva, evo velike neposlušnosti, ne želim reći velikog grijeha, nego neposlušnosti koja srdi Allaha žestoko. Ako bi neka ovo uradila ona na dan oblačenja hidžaba neću reći da nije bila iskrena, već je željela Allahovo zadovoljstvo i bila iskrena, ali šta je to zadesilo? Zaboravila je nijjet i nije ga obnavljala!

Ako bi bila upitana zbog čega je obukla hidžab? Pokornost Allahu, slijeđenje Poslanika s.a.w.s. i oponašanje vjernica, iz stida prema Allahu, tražeći Njegovo zadovoljstvo... ja žudim za hidžabom i svakim danom obnavljam svoj nijjet!

Mladić koji klanja u džamiji i navikao se na ovo... Pogledaj svoj nijjet prije svakog posla i bit ćeš ustrajan u iskrenosti prema Allahu.

Druga stvar je nijjet u običnim životnim stvarima.

Nijjet običaj pretvara u ibadet. Puno je primjera ovoga. Počet ćemo sa studiranjem. Rekli smo da učite nijjet, ali kako naučiti nijet u studiranju?! Prvo pitam sebe radi čega studiram? Učim kako me roditelji ne bi tukli, zato što je to moja obaveza i što svaki učenik to čini. U ovom slučaju nećeš steći nagradu i sprovesti Allahove riječi:

﴿قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي للّه رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

„Reci: 'Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova."

Gdje je iskrenost u ovakvom studiranju? Ne postoji! Dugi sati učenja nisu bili radi Allaha. Hoće li koristiti da prođu sati tvoga života provedeni u nečemu drugom, a ne radi Allaha! Onda, kako biti iskren u učenju i šta je nijjet učenja? Da bi bio iskren u učenju neophodno je da prije toga pripremiš svoje nijjetove. Ukaz prema iskrenosti je nijjet. Šta da radimo? Neophodno je razmišljanje o nijetu za učenjem... zašto učim?

KOLIKO NAS SVIJET POZNAJE?

Sandžak i karikature

Dali smo svoj glas protiv objavljivanja karikatura kojim se ponižava Allahov miljenik Muhammed s.a.v.s. Neko se sjetio da organizuje demonstracije, kao što je učinjeno širom islamskog svijeta. Možda je tužno to što je samo u Londonu (!?) jedan državni činovnik predvodio proteste… To što su i kod nas paljene zastave (tamo nekih) država, nije dobro protumačeno, ali što se tiče ostalog, nema se šta zamjeriti.

Međutim, pojavljivanje Muftije sandžačkog i studentica odjevenih u hidžab na BK televiziji može se nazvati pravim odgovorom na uvrede koje je islam pretrpio zadnjih mjeseci širom Evrope. Kako je Allahov Poslanik s.a.v.s. u ovakvim prilikama postupao? Na uvrede je odgovarao blagošću, opraštanjem, širokogrudnošću i pružanjem lijepih gestova, ne gubeći ponos i islamski dignitet. Nije pokušavao kamenovati protivnika, već je činio dovu za njega. I samo to je dalo prave rezultate.

Gostovanje predstavnika Akademije islamskih nauka i Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru, predvođenih muftijom Muamer-ef. Zukorlićem, u emisiji "Klopka" na BK televiziji imat će i ima nemjerljivo dobre rezultate. Nemjerljivo zato što često nismo svjesni moći i uticaja jednog globalnog medija. Naše pokrivene sestre pokazale su široj javnosti da hidžab nije bauk, da one nisu stvorene samo za kućne poslove i da su sposobne potpuno se uključiti u društvene tokove.

U redakciju Glasa islama, kao i kabinet Muftije sandžačkog, stiglo je više usmenih i pismenih pohvala ove emisije, što pokazuje da je ona veoma dobro prihvaćena, kako u zemlji tako i u dijaspori.

F.S.

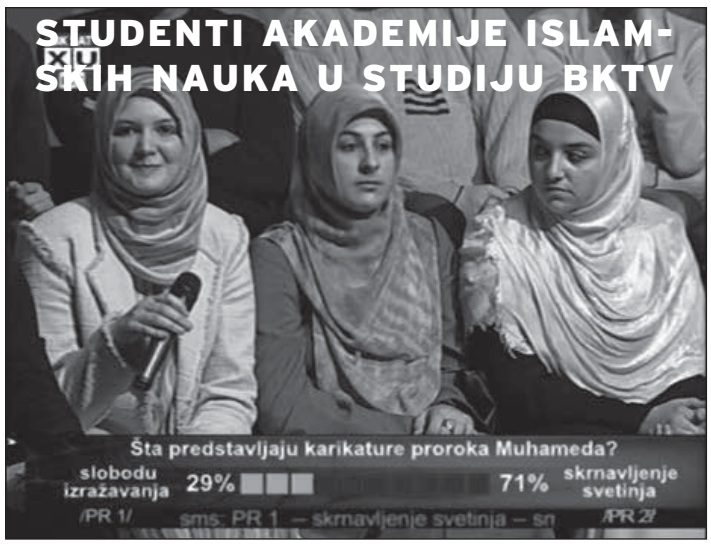

TRIBINA PRIJEPOLJU

Islam i savremeni izazovi

Dana 10. februara, u Prijepolju je u organizaciji Prijepoljskog medžlisa održana tribina na temu „Islam i savremeni izazovi“, koja je najavljena znatno ranije i za koju je vladalo veliko interesovanje.

Najavljeno je učešće eminentnih ličnosti: mr. Mustafe Prljače iz Sarajeva i mr. Mevlud-ef. Dudića, direktora Medrese u Novom Pazaru.

Tribina je održana u galerijskom prostoru prijepoljskog muzeja, gdje se inače održavaju slični skupovi koje Medžlis organizuje.

Dvije sale i dosta veliki hodnici, nekadašnje prijepoljske ruždije, bili su pretijesni da prime sve one koji su željeli da čuju izlaganje vrsnih poznavalaca prilika kod nas i u svijetu u posljednjih nekoliko godina, a naročito o uzrocima koji su doveli do stanja u kojem se današnji svijet nalazi.

Zbog spriječenosti, izostalo je učešće mr. Dudića, ali je tribina ipak uspješno održana.

Skup je otvorio direktor muzeja Slavoljub Pušica, čovjek koji je imao velike zasluge za održavanje brojnih manifestacija koje organizuje Prijepoljski medžlis, a koje zahtijevaju odgovarajući prostor.

U dijelu izlaganja g-din Pušica je govorio o dobroj saradnji Medžlisa IZ-e Prijepolje i muzeja i da je upravo zgrada muzeja pravo mjesto za održavanje ovakvih skupova, čija su vrata uvijek otvorena.

Nadir-ef. Dacić, glavni imam Prijepoljskog medžlisa, ukratko je upoznao prisutne sa temom, zahvalio se na velikom odzivu i predstavio mr. Mustafu Prljaču, koji je nastavio izlaganje uz najveću pažnju slušalaca.

Nakon izlaganja posjetioci su postavljali pitanja, na koje je mr. Prljača vrlo iscrpno odgovarao.

Skupu je prisustvovao i predsjednik Opštine Prijepolje Nedžad Turković, pojedinci iz kulturnog života Prijepolja, kao i brojni gosti iz okolnih mjesta: Sjenice, Priboja i Pljevalja.

Nakon završene tribine, Medžlis IZ-e Prijepolje je priredio prijem za goste, gdje je nastavljeno druženje do duboko u noć.

Jakub Durgut

Hatarnama

Muftija uputio telegram s hatarnamom egipatskom predsjedniku Mubaraku

Povodom teške pomorske nesreće koja je zadesila egipatski brod na Crvenom moru, predsjednik Mešihata Islamske zajednice Sandžaka muftija Muamer-ef. Zukorlić uputio je telegram s hatarnamom predsjedniku Republike Egipat Hosniju Mubareku. "Izražavam svoje lično saosjećanje i saosjećanje naroda Sandžaka, uz dovu Uzvišenom Allahu da poginule uvrsti u šehide, a da njihovim porodicama podari strpljivost", stoji u telegramu Muftije sandžačkog.

KAKO PREPOZNATI KAD NEKO LAŽE

Jezik u klin, a tijelo u ploču

Ljudi najčešće lažu iz straha, ili radi sticanja sitnih ovodunjalučkih interesa

„O vjernici, budite uvijek pravedni, svjedočite Allaha radi, pa i na svoju štetu ili na štetu roditelja i rođaka, bio on bogat ili siromašan, ta Allahovo je da se brine o njima! Zato ne slijedite strasti – kako ne biste bili nepravedni. A ako budete krivo svjedočili ili svjedočenje izbjegavali, - pa, Allah zaista zna ono što radite.“ (En-Nisa, 135)

Zašto ljudi lažu? Odgovor je jednostavan – jedna latinska poslovica kaže: "Veritas amarum est - Istina je gorka!" Od dva osnovna oblika komunikacije među ljudima, verbalne i neverbalne, veći dio je neverbalnog tipa (preko 90% komunikacije licem u lice). Govor tijela često otkriva mnogo više nego riječima iskazan tekst.

Kako su ljudi često neiskreni jedni prema drugima u raznim prilikama i svakodnevnom životu, prepoznati lažova nije uvijek tako lako (osim ako se radi o političaru). Motivi koji navode ljude na laž su brojni: neki lažu da bi se prikazali onakvima kakvi bi željeli da budu (često u skladu sa neostvarenim željama); drugi da bi pribavili neki vid lične koristi; treći da bi izbjegli kritiku ili kaznu zbog nečega što su učinili ili nisu učinili, a okolina je to zahtijevala ili je to bila njihova obaveza itd.

Ne postoji univerzalni profil ličnosti koji bi se mogao pripisati lažovu, ali je izvjesno da su nezrelost, oskudno razvijena savjest, ekstroverzija (otvorenost ka svijetu), manipulativnost i korišćenje drugih da bi se zadovoljile lične potrebe, a prije svega nizak stupanj imana, karakteristike na koje ćemo naići kod onih koji su skloni laganju.

Govor tijela osobe koja se služi lažima često je kontradiktoran u odnosu na riječi. Pokreti šaka, ruku i nogu usmjereni su ka sopstvenom tijelu.

Kada čovjek pokazuje da je srećan, iznenađen ili tužan izražavanje će biti ograničeno na pokrete usana. Za razliku od prirodnih reakcija, laž uključuje cijelo lice i tijelo. Ljudi koji lažu manje govore, sporije govore i prave više grešaka u govoru. Lažov će koristiti vaše riječi da bi dao odgovor na postavljeno pitanje. Osjećat će se relaksiranije ako se promijeni tema razgovora za koju su vezane laži, ili će koristiti humor ili sarkazam da bi izbjegao temu.

Osoba koja laže izbjegava kontakt očima što je moguće više i neće gledati slušaoca u oči dok govori.

Lažni osmjeh također ima izvjesnih razlika u odnosu na pravi; nema pravu snagu, javlja se suviše brzo ili suviše polako, ne uspijeva da traje koliko treba (može da bude i suviše kratak ili i suviše dugačak), nerijetko je asimetričan ili iskrivljen, sa podignutim samo jednim uglom usana, ne utiče na ostale dijelove lica, kao što su oči i obrazi, u onom stepenu u kome na njih utiče pravi osmjeh.

Istina je da su muškarci i žene poprilično različiti u pogledu laganja. Žene su veći majstori ove vještine iz očiglednih razloga. Dok su muškarci u mogućnosti da se oslone na svoju fizičku snagu da bi stekli socijalni status, žene su slabije da bi im bile dostojni rivali. Prema tome one koriste razne smicalice i lukavstva kako bi anulirale zaostajanje u snazi i kako bi ostvarile svoje planove.

Nije čudo što je lažov uvijek predstavljen kao malo, nejako, perfidno stvorenje, kome manjka fizička ljepota i snaga.

Djeca više lažu od odraslih. Teško je reći zašto je to tako. Vjerovatno lažu više iz razloga što se nalaze u okruženju nad kojim imaju malo kontrole. Druga mogućnost je u tome što ona ne shvataju da je „ne reći istinu“ nešto ružno i socijalno pogrešno.

Opasne situacije proizvode više laži nego one prijatne. Čovjek pod torturom će reći sve, bez obzira na vjerodostojnost tog svjedočenja.

U svakom slučaju, ljudi se stide i osjećaju krivicu prema osobi koju lažu. Smatra se da je to urođena, a ne stečena reakcija.

Laganje ugrožava strukturu socijalne grupe kao što su džemat ili neko radno udruženje, pa tako i društvo u cjelini.

Na jednom takmičenju lažova u Americi, prvu nagradu osvojio je čovjek koji je izgovorio rečenicu: „Nikad ne lažem!“

Studije socijalnog ponašanja pokazuju da većina ljudi svakodnevno, prilikom društvenih susreta, bar jednom ili dvaput slaže.

Osim što je grijeh, laž je i vrsta poroka koji se uči, odnosno nešto čime se čovjek može zaraziti. Teško je početi, a poslije sve ide lakše.

Hadis Božijeg Poslanika s.a.v.s.: *„Izbjegavajte laž, pa makar i u šali!“* govori o tome da se radi o velikom grijehu, ali i o tome da čovjek može da se navikne na laž i da izgubi osjećaj za granicu između laži i istine.

Dakle: „Izbjegavajte laž, pa makar i u šali!“

Emina Sadiković, psiholog

Detektor laži

Kada govorimo istinu radi samo jedna hemisfera mozga, a oscilacije dobijamo od čeonog prema zadnjem dijelu glave.

Kada govorimo laž rade obije hemisfere dok oscilacije idu sa lijeva na desno.

NA RASKRŠĆU HISTORIJE

U državi bez posjedovnog lista

U sportu i zabavi postoje igre bez granica, ali je rijedak slučaj da ima i država bez granica. Naša državna privremena zajednica SCG je po ovom principu najdemokratskija na svijetu. Poznavaoci međunarodnog prava tvrde da u našoj zajednici nema države, a imamo državne praznike i Dan državnosti - što je posebno važno

Ibro MEHMEDOVIĆ

U zemljama koje su bile kolonije velikih osvajača dolazilo je u proteklim stoljećima do promjena i pomjeranja, kao i do novih imena kako bi se utvrdio prefiks da je država nacionalna, a ne građanska. I tek što sam namjeravao da nastavim sljedeću rečenicu ove priče, pogledah u ekran mog starog tevevizora i čuh da baš danas (15.02.2006.) proslavljamo Dan državnosti. Pokušah da se sjetim kako je i kada taj dan slavlja ustanovljen, kako bi, zapravo, trebalo da stoji u novom posjedovnom listu i dokle bi trebalo da traje. Odmah nakon rođendana SCG satiričari su predlagali da se ta nova državna zajednica zove Crna Srbija i Gora Šumadija. Ali, jok. Crnogorci su samo jednom u životu imali državu sa imenom od jedne riječi. Zvala se ona tada Karadag, a to je isto, samo rečeno na turskom jeziku.

Danas je gotovo izvjesno da ćemo odmah naredne godine mijenjati ime i svakako Dan državnosti. Dogodine će se opet nešto slaviti - državnost ili pobjeda nad NATOM. Onda se sjetih one narodne mudrosti: "Ko traži veće, izgubi iz vreće." Šta im drago... I odavde ova priča dobija neki čudan obrt: Hoćemo u Evropu, svi se slažemo u svemu, osim toga da li da idemo zajedno ili ko prvi stigne. Hoće li Srbija stići u EZ bez Crnogoraca ili Crna Gora bez Srba. Kimbiler?

Sada je najpreče to da treba nešto spremiti za daleki put prema visokom društvu, recimo zemljišne knjige po kojima se prepoznaju državne granice. Da li ponijeti gusle i gudače kao najsigurnija obilježja. Gdje smjestiti autonomije koje moraju biti manje od republike, a veće od lokalne uprave. Ali kako objasniti da je iz iste "glave" nestalo jedno oko? Kako sa jednim okom živjeti u svijetu kompjutera. Kako, recimo, prepakovati toponime da Sandžak nije ono

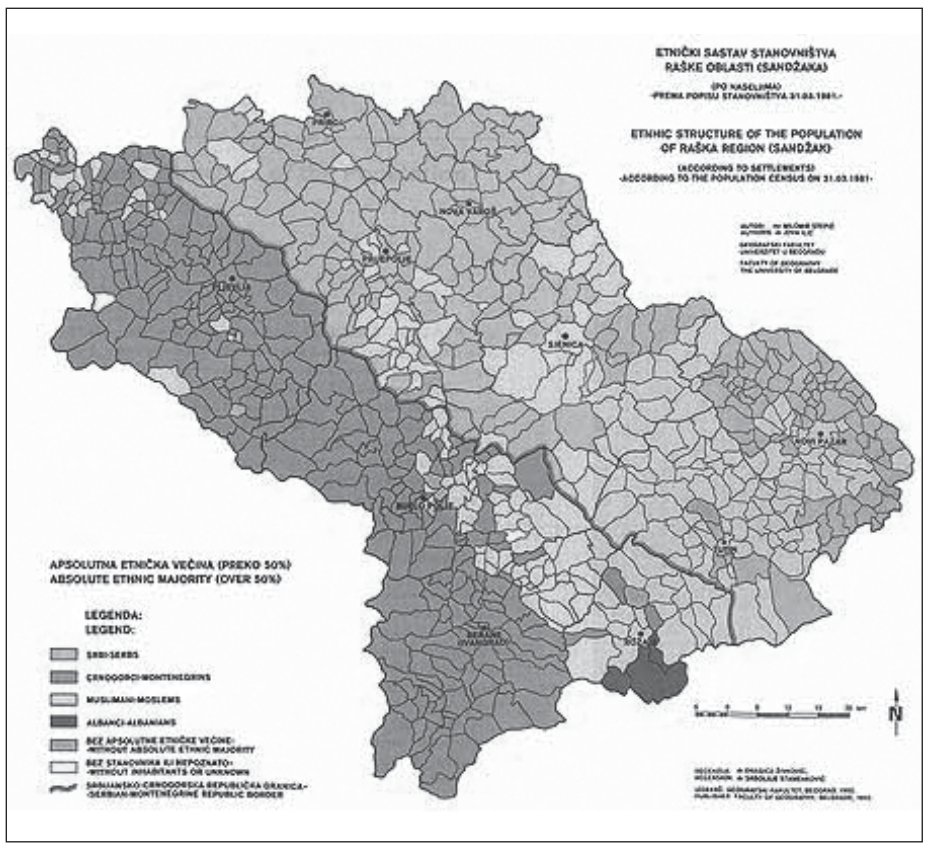

što jeste, a Raška oblast jeste ono što nije?

Dakle, Sandžak nije toponim, koji traje pola milenijuma, nastao zbog toga što u njemu žive Bošnjaci. Oni su Bošnjaci svuda gdje žive. Međutim, čini se da sada srbijanskim guslarima više smeta ono "nacionalnost Bošnjak", nego ime teritorije koja se od vajkada zove Sandžak. Jer, osim gospodina Zorana Žižića, na lobiranju u Novom Pazaru niko drugi iz Društva za očuvanje zajedničke države Srbije i Crne Gore nije pomenuo odrednicu Bošnjaci. Tako, po guslarskoj teoriji, ovdje žive samo islamizirani Srbi.

Mnogi gradovi po Srbiji nose turska imena: Ćuprija, Šabac, Užice, Pirot, Majdanpek, ali i najljepše siluete Beograda: Kalemegdan, Topčider, Karaburma, Terazije, Dorćol i Rospi ćuprija. Ovi toponimi baš nikom od Beograđana ne smetaju. Crna Gora je izbrisala turska imena, ali nikada nije palila džamije. U Srbiji je nestalo stotinama lijepih džamija i ostale one dvije što još mirišu na paljevinu.

Sa mape Srbije odavno su nestali saraji, hanovi i hamami. Ove vrste spomenika kulture koji su, navodno, pod zaštitom države, stoje kao ruševine. Dovoljno je vidjeti Isa-begov hamam u Novom Pazaru, spomenik iz l5-tog stoljeća. Dešava se ono, po pravilu, da veći zločini bacaju u zaborav one manje i starije. Ali, dešavalo se to i u drugim balkanskim državama u vrijeme "velikih guslara i neznanih junaka".

Oni što znaju – ćute

Ni Karla Del Ponte nije savladala našu promjenljivu geografiju. Svaki njen dolazak u SCG donosi nove promjene i lokacije gdje se nalaze haški optuženici. Nekada su u takozvanoj Republici Srpskoj, a drugi put u Srbiji. Oni što stvarno znaju - ćute. Oni svakako znaju i granice preko kojih su često pješice prelazili u vrijeme vikend-ratova. Ovdje živi neka čudna demokratija. Policajci hič ne mare za granice. Oni su činovnici na putevima, naročito onima gdje se kreću automobili sa novopazarskim oznakama. Za njih postoji poseban režim "kontrole". Ovdje su poznati standardi i pravila: plati pa prođi.

Na ovaj način Novopazarci preko svih nedefinisanih granica stižu u Sandžak. Istini za volju, odnedavno je centar Sandžaka Novi Pazar postao predmet interesovanja srpske Vlade koja je osvježena kadrovima iz ove nepriznate regije. Velja Ilić, ministar za kapitalne investicije, uskoro će početi izgradnju pruge Raška-Novi Pazar. Ovo zaista potvrđuje da će on učiniti ono što nije pošlo za rukom ni jednoj vladi u zadnjih 50 godina. Tako će roba iz novopazarskih fabrika do Raške ići vozom, a od Raške prema Evropi auto-putevima, jer vozovi od Beograda do Raške ne saobraćaju od 1999. godine. Naravno, u ovom "paketu" će se graditi novi pravac puta Novi Pazar-Donja Pešter, kraćim putem naokolo. Obilaznica oko Novog Pazara ili oko novih izbora će početi da se gradi, sada je sasvim izvjesno, negdje u toku 21. stoljeća.

Za ove i druge kapitalne investicije gospodin Velja je izdao ovlašćenje nekom, kako u Blicu piše, kriminalcu, naše gore listu, koji živi u Australiji, da kod naše dijaspore sakupi sredstva za pruge i puteve. Delegacija iz Novog Pazara je već krenula u misiju po Crnoj Gori koja će označiti novu saradnju. Predsjednici Bijelog Polja i Novog Pazara će "spojiti Vojvodinu sa Jadranskim morem".

Ostalo je, međutim, neizvjesno kada će se izgraditi putevi između Novog Pazara i Sjenice, odnosno Tutina. Jer, pruga koju će Velja Ilić graditi do Novog Pazara nije predviđena za dalje. Možda i zbog toga što još nisu definisane granice entiteta. Igre bez granica nisu završene...

KAZIVANJE O JEDNOM UČENJAKU

Ibn Tejmijje

Ibn Tejmijje je rođen pet godina nakon rušenja Bagdada i tri godine nakon ulaska Tatara u Haleb i Damask

Ebu'l-Hasan NEDEVI

Vrijeme Ibn Tejmijje bilo je obilježeno opasnim dešavanjima i mnogobrojnim potresima. To je vrijeme koje je imalo bitnu ulogu u sferi politike, društva, morala, nauke i vjere. Da bi prodrli u vrijednost reformatorskog truda koji je uložio šejhu-l-islam Ibn Tejmijje i istinski spoznali prirodu njegovog naučnog i da'vetskog angažovanja, moramo razmotriti sredinu u kojoj je odgajan i na koju je bila fokusirana njegova reformatorska misija.

Ibn Tejmijje je rođen pet godina nakon rušenja Bagdada i tri godine nakon ulaska Tatara u Haleb i Damask. Jasno je da je on tokom svog odrastanja vidio tragove porušenih islamskih gradova, slušao priče o pokoljima muslimana i o grozotama i divljaštvima što su ih činili Tatari na svakom mjestu. Kada je Ibn Tejmijje imao sedam godina Tatari su napali Haran, prijestolnicu Muskata koji se nalazio na sjeveru okupiranog Iraka između Tigrisa i Eufrata. Njegova porodica, kao i mnoge druge, napustila je Haran bježeći od zvjerstava i nasilja Tatara i uputila se ka Damasku. Strah od Tatara je bila raširena na svakom mjestu. Šta bi moglo iz sjećanja izbrisati slike ove anarhije, nereda, straha i bojazni! Morao je vidjeti tragove ovog rušenja svojim očima i svojim ušima slušati bolne detalje od onih koji su bili svjedoci toga. Prirodno je da njegovo tanano srce bude pod uticajem nevolje i ponižanja koja su zadesila muslimane i ispunila njegovo srce mržnjom i prijezirom prema tim divljacima.

Briljantna pobjeda koju su muslimani izvojevali u bici Ajnu Džalut dogodila se tri godine prije njegovog rođenja. Osvajanja kralja Zahira Bejberusa su bili događaji koji su se prepričavali u njegovom djetinjstvu. Nema sumnje da su svi ovi događaji u njegovom srcu probudili radost i snagu i njegovoj duši dali hrabrost i entuzijazam.

Kraljevi egipatskih Memeluka

Trinaest godina prije rođenja Ibn Tejmijje u Egiptu i Šamu su preuzeli vlast Memeluci. Ovi Memeluci su bili Turci koje je kralj Salih Nedžmuddin Ejjub (umro 647. h.g.), posljednji vladar iz dinastije Salahuddina Ejubije, naselio u Egipat u znak priznanja za njihovu hrabrost i požrtvovanost. Oni su bili poznati pod imenom Bahrije (Moreplovci). Među njima je bio i čovjek poznat po imenu Izzuddin Ejbek Turkmani, koji je ubio Salihovog namjesnika Turan šaha 647. god. i zavladao prijestoljem. Sebe je prozvao nadimkom kralj Muizz. On je ubijen 655. i naslijedio ga je njegov sin Nuruddin Ali. Godine 657. vlast je preuzeo jedan od Nurudinovih dječaka Sejfuddin Kutz koji je bio upravitelj administracije vlasti. Ovaj vladar je po prvi put porazio Tatare. Nije prošla puna godina od kako je sjeo na prijestol, a njega je ubio jedan od Salihovih memeluka, Ruknuddin Bejberus i zavladao prijestolom. Sebe je nazvao nadimkom kralj Zahir. U pompi i sjaju je vladao osamnaest godina. On je uzastopno pobjeđivao Tatare i krstaše.

Ibn Tejmijje je rođen u vrijeme dok je ovaj vladar, Zahir Bejberus, vladao Egiptom i Šamom. Kada je Bejberus umro Ibn Tejmijje je imao 15 godina. Kralj Zahir Bejberus je bio prvi snažni musliman, vladar, nakon Salahuddina, koji je vodio brigu o džihadu. Poražavao je neprijatelje islama jedne za drugim. Ibn Kesir o njemu govori:

„On je, Allah mu se

smilovao, bio oprezan, oštrouman i hrabar. Nikada nije bježao od neprijatelja. Uvijek je bio spreman na borbu protiv neprijatelja islama i muslimana. Brinuo se o jedinstvu muslimana. Jednom rečenicom, Allah ga je u ovom kasnom vremenu poslao kao pomoć i podršku islamu i muslimanima. Dohvatio je za grkljane Franke, Tatare i mnogobošce. Odstranio je alkohol i smutnju iz zemlje. Kakvu god smutnju u devijaciju da bi primijetio, svim snagama bi nastojao da je odstrani.“

Teritorija kojom je upravljao bila je široka, a njegov sistem je bio potpun. Njegova vlast se prostirala od rijeke Eufrat na istoku do krajnjih granica Sudana na jugu. Egipat je bio centar njegove vlasti. Kairo, prijestolnica Egipta, postao je naučni, kulturni i politički centar toga vremena zahvaljujući kralju Zahiru i boravku u njemu jednog od abasijskih halifa. Kralj Zahir se odmah dao na osnivanje i izgradnju velikog broja škola. U Kairu je okupio istraživače i naučnike iz udaljenih krajeva.

Kralj Zahir Bejberus je, uprkos svojih ličnih sposobnosti, truda i zalaganja u očuvanju islama i aktivnosti na polju džihada, bio apsolutistički vladar. Nije čudo ako kod njega primijetiš neke aspekte slabosti koje su svojstvene za apsolutističke i despotske vladare. Njegova historija, pored toga što je oplemenjena divnim primjerima služenja islamu, u sebi sadrži i osobine lične i primjere despotske vladavine, inata i pretjerivanja. Loše iskustvo koje je imam Nevevi imao sa njim najbolji je pokazatelj toga.

Nakon završetka Zahirove vladavine, koja je trajala osamnaest godina, na prijestolu Egipta i Šama izmijenjali su se mnogobrojni vladari. Devet kraljeva je zaposjelo prijestol u periodu od 676. (to je godina smrti kralja Zahira) do 709., a to je samo 33 godine. U ovom periodu islamska država u Egiptu, Šamu i Hidžazu bila je počašćena snažnim borcem i čovjekom koji je uredio državu, a čije ime je bilo kralj Mensur Sejfud-devle, koji je poduzeo pohod protiv Tatara godine 678. i do nogu ih potukao. Također je osvojio grad Tripoli u Šamu koji je bio u rukama krstaša već punih 185. godina. On je vladao u vremenu od 678. do 689, dakle dvanaest godina, i njegova vlast je bila obilježena mudrošću i preciznošću. Kada je umro Mensur Kalavun, prijestol je ponovo počeo biti predmet zabave među vladarima i njihovom svitom. Konačno 709. godine vlast je preuzeo sin kralja Nasira - Muhammed ibn Kalavun po treći put. Njegova vlast je trajala trideset i dvije godine. Istina je da je kralj Nasir bio savremenik imama Ibn Tejmijje za koga je vezana historija reformi i preporoda. On je u najboljem svjetlu predstavljao nasljednika kralja Zahira Bejbejrusa. U mnogim svojstvima i osobinama ličio je njemu. Također je bio primjer svoga velikog oca Mensura. U vrijeme njegove vladavine islamska država postala je jedinstvena i snažna. Poput svojih prethodnika izvojevao je blistave pobjede nad Tatarima. On je uzrok prosperiteta islamske vlasti i širenja njenog renomea.

Horasan, Perzija i Irak su ostali u rukama Tatara u ovom periodu. Bagdad nije povraćen u muslimanske ruke čak i onda kada je njegov tatarski vladar prihvatio islam. Kralj Zahir je više puta pokušavao da ga povrati u muslimanske ruke, ali bezuspješno. Egipat, Sudan, Šam i Hidžaz su bili pod vlašću Memeluka u tom periodu.

Nastavit će se...

Bilješke:

1 Oni su bili naseljeni na obalama Nila i zbog toga su prozvani ovim imenom. Običaj Egipćana je da rijeku Nil nazivaju morem.

2 El-Bidaje ven-nihaje, 13/3-76.

3 Nakon ubistva halife Musta'sima Billah muslimani nisu imali halifu pune tri godine. Prilikom dočeka nove godine historičari su pisali: „Ušla je nova godina…, a muslimani nemaju halife.“ Godine 659. kralj Zahir Bejbejrus je dao prisegu jednom iz porodice Benu Abbas po imenu El Mustensir Billah Ebu Kasim Ahmed ibn Emiril mu'minin Zahir. Odredio je Egipat sjedištem hilafeta. Ova prisega bila je samo u ime blagoslova, a Zahir Bejbejrus je ostao istinski vladar.

4 Cijela priča može se pročitati u biografiji imama Nevevija u djelu „Tabekatu-š-šafi'ije el-kubra“, autora Tadžuddina Subkija.

Budi vođa ili sljedbenik ili bježi s puta

Nemoj biti kočnica u procesu napretka ummeta

Činjenica je da islam iz dan u dan sve vise ulazi u srca sinova Adema a.s. Garancija njegovog sirenje jeste Uzvišeni Gospodar. Uprkos brojnim i sve učestalijim napadima na islam kao teoriju i na muslimane kao njegove sljedbenike, islam ipak živi i to vrlo moćno i energično. U podsvijesti njegovih sljedbenika odzvanja kur'anski ajet „Oni žele da utrnu Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da Njegova svjetla uvijek bude, makar bilo krivo nevjernicima.„ Brate i sestro, nema sumnje da će islam ostati da živi i on je savršen kao ustav i program za život. Njegove upute donose sreću, njegove smjernice vode pravom putu, njegovi pozivi unose radost u srca, a mudrost njegova osvježava razum i otvara mu nove vidike. Mnoge generacije su živjele prije nas, borili su se za očuvanje Božije riječi i radili su na širenju Božijeg svjetla. Uzvišeni kaže: „Taj narod je bio i nestao; njega čeka ono što je zaslužio, i vas će čekati ono što ste zaslužili, i vi nećete biti pitani za ono što su oni radili.“ Danas je nasa šansa, koja je od životnog značaja i od nje zavisi vječna sreća ili tuga. Mi danas trebamo ponijeti teret islama i uložiti truda pa će taj trud vidjeti Allah, Poslanik i vjernici. Šansa se ukazala brate danas, pa je trebamo iskoristiti jer već možda sutra možemo postati „prošla generacija“.

Budi vođa

Budi vođa ili, drugim riječima, daj nam ideju kako da se popravimo u svim sferama života. Imamo li ideju kako da postanemo čistijeg srca koje u sebi ne nosi zlobu i mržnju? Imamo li ideju kako da očistimo jezik i stanemo na put ogovaranju i da odbacimo poznati stil komunikacije “reklakazala”? Brate, da li imaš prijedlog kako da postanemo bolji studenti, bolji članovi društva, a ne njegovi paraziti. Imaš li rješenje za nejedinstvo koje nas slabi i polako uništava? Brate i sestro, imamo li lijeka za nemoral, drogu, krađu, ubijanje? Doista, puno je pitanja o kojima moraš razmišljati ako se ubrajaš u aktiviste islama. Pokušaj da pronađeš sebe i da vidiš u kojem si safu. Ako si u prvom safu to znači da imaš ideju. Međutim, pravi vođa jeste onaj koji ideju realizuje i sprovodi u djelo. Lako je pričati, filozofirati, analizirati i davati sudove o ovom ili onom problemu. Pokušaj da se uhvatiš u koštac sa jezikom jer priča ono što ne valja. I sa očima jer gledaju u zabranjeno. Uđi u ring sa srcem jer ima u sebi bolesti, mrzi, zavidi i ponekad otvara vrata licemjerstvu. Zatim, pokušaj da popraviš stanje u porodici pa onda u rodbini, zatim u komšiluku, pa na ulici… Vidjećeš kolko je to težak posao i kolika je razlika između priče i djela. E takve vođe mi želimo. One koji imaju iza sebe rezultate i čija djela svjedoče o njihovoj iskrenosti i koji su zaslužni za buđenje islamske svijesti kod mnogih muslimana.

Budi sljedbenik

Zaista ,nije sramota naći se u drugom safu. Naprotiv, Uzvišeni će sljedbenicima dati isto velike nagrade. Jer, slijediti nije lako. Slijediti smjernice i izvršavati zadatke je nekad mukotrpno i veoma bolno. Mi se nalazimo na raznim pozicijama. Naše društvo je poput različitog i prelijepog cvijeća. Imamo doktora, profesora, inženjera, poljoprivrednika, direktora, biznismena, radnika različitih zanimanja, studenata itd. Želimo da to prelijepo cvijeće zamiriše, a zamirisat će prelijepim mirisom ako studenti budu dobro učili, profesori mudro podučavali, radnici vrijedno radili, inženjeri profesionalno planirali, doktori odgovorno liječili, trgovci pošteno prodavali…

Brate i sestro, sa minbera se danas našem narodu šalju poruke više nego ikada, islamske literature više je nego ikada. Zato ostaje da slušamo i slijedimo, da popravljamo a ne da kvarimo, da gradimo a ne da rušimo, da spajamo a ne da razdvajamo.

Bježi s puta i ne ometaj

Uistinu, bolest mnogih koji nemaju ideju jeste da koče i podmeću spletke. Srca im nisu dopustila da budu sljedbenici, a pošto ne mogu biti vođe onda žele da budu prvi u spletkarenju. Dešava se često da ovakvi gaze i po najvećim autoritetima islamskog svijeta. Oni su toliko “hrabri” da sebi dopuštaju da liječe islamski ummet, a možda još zadnjih deset sura Kur´ana ne znaju. Nemoj biti kočnica u procesu napretka ummeta. Nemoj ometati rad, nemoj unositi fitnu u redove muslimana. Ti ćeš brate biti nagrađen i ako bodriš sa strane. Podržavaj institucije muslimana, respektuj one koji su se dokazali na putu daweta i nikako ne budi od onih koji smetaju.

Samo sam ”ja” u pravu

Nije pametno misliti da si samo ti u pravu, a da svi ostali griješe. Nije moguće da oni koji osijedeše na putu širenja islama budu na neistini, a da ti koji si tek zagazio u vode islama budeš najpametniji. Druga stvar, brate, jeste da shvatimo da se svijet ne okreće oko nas i da nismo mi jedini “izbavitelji” ummeta. Allah je dao da svaka generacija ima svoje mudžahide koji ljubomorno čuvaju islam i rade na širenju njegovog svjetla. Neka naša dova bude: “Gospodaru, učini da budemo pravi, iskreni sljedbenici islama.”

Baci crne naočare

Tačno je da se vodi kampanja protiv muslimana gotovo na svim poljima i da mnogi pokušavaju ocrniti sliku o islamu na globalnom nivou. Međutim, nemojmo gledati stvari crnje nego što jesu. Nemojmo stalno “kijametiti” i kukati misleći da je islamu došao kraj. Zapravo, skinimo te crne naočare kroz koje vidimo svijet crnim. Islam neće nestati. Pogledaj, brate, malo muslimanske mase danas. Na svim nivoima osjeća se boljitak, zato budimo malo više optimisti. Kada posmatramo druge imamo vrlo izoštren vid i vidimo sve mahane, pa i one najmanje. A kada želimo pogledati u sebe onda slabo vidimo. Mnogim muslimanima bi trebali dati naočare jake dioptrije kako bi mogli malo bolje vidjeti svoje mahane, te da se na taj način pozabave samim sobom.

Skupi snage i kreni naprijed

Brate, sestro, skupimo snage i imanske energije i krenimo naprijed čineći dobra djela, nadmećimo se u činjenju dobrih djela. Nemoj dopustiti da se islamu naudi sa tvoje strane. Nemoj posustati i kleknuti, nemoj klonuti i oslabiti. Na svakom koraku ti možeš činiti dobro i popraviti stanje današnjih muslimana. Ako danas uložimo trud naćićemo ga sutra kada nam bude najpotrebniji na Danu velikog suda. Budimo od onih koji su svaki dan bliži Gospodaru i od onih koji žive islam i njegove principe sve više primjenjuju u djelo.

Mithat-ef. Mujović

O PRAVDI I PRAVEDNOSTI O ISLAMU

Etika pravednosti

Islam je pravedan i pred zakonom pravde svi su ljudi isti, bez obzira na njihov položaj, porijeklo, bogatstvo i boju. Islamska pravda obuhvata kako vjernike tako i nevjernike, svakog insana

Nihad-ef. GEGIĆ

Pravda se u Kur'anu opisuje kao forma i sadržaj dobrote, pobožnosti, bogobojaznosti i čovjekovog samosavlađivanja:

﴿اعْدِلُواْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾

"*Pravedni budite, to je najbliže čestitosti, i bojte se Allaha, jer Allah dobro zna on što činite!*" (El-Maide, 8)

Pravda, isto kao i sva druga dobra svojstva, spada u čovjekove odlike te je, prema tome, ona neophodno potrebna kako za pojedince tako i za zajednicu. Allah dž.š. je Pravedan i to je jedno od Njegovih lijepih imena, a pravednost je jedno od Njegovih lijepih svojstava. Pravda se u arapskom jeziku kaže ADL, a pravičnost ADALET. Jedan od velikih islamskih učenjaka El-Mejdani pravdu je definisao ovako: "Pravda znači postaviti sve na svoje mjesto, dati svakome ono što mu pripada, odnosno ne davati nekome nešto što mu ne pripada." To znači da su ljudi dužni da u svom namjesničkom odnosu prema životu i svijetu postupaju s mjerom, uravnoteženo i pravedno. Pored toga što je jedno od Allahovih lijepih svojstava, Allah dž.š. je i Njegovom Poslaniku naredio pravednost, kao i svim vjernicima. Pravda je bila jedna od vrlina Allahovog Poslanika s.a.w.s. Allah dž.š. u suri Eš-Šura, u 15. ajetu, kaže: "Zato ti pozivaj i budi ustrajan, onako kako ti se naređuje, a ne povodi se za prohtjevima njihovim, i reci: "Ja vjerujem u sve knjige koje je Allah objavio, i naređeno mi je da vam pravedno sudim."

Koliko je Allahov Poslanik s.a.w.s. bio pravedan vidimo iz dosta primjera iz historije islama. Prenosi se da je jedan od ashaba pokušao da se zauzima kod Poslanika za jednu uglednu ženu koja je bila nešto ukrala. Muhammed s.a.w.s. mu je rekao: "Narodi prije vas su propali zato što su kažnjavali slabašne i one koji nemaju nikoga kada bi počinili neku krivicu, a kada bi neko od uglednih počinio krivicu, popustili bi. Kunem se Onim u čijoj je moći moja duša, da je moja kći Fatima počinila krađu, odsjekao bih joj ruku."

Islam je pravedan i pred zakonom pravde svi su ljudi isti, bez obzira na njihov položaj, porijeklo, bogatstvo i boju. Islamska pravda obuhvata kako vjernike tako i nevjernike, svakog insana. Nije važno kojoj vjeri i ideologiji pripada onaj koji ima pravo na nešto. Allahov Poslanik s.a.w.s. je rekao: "Dova čovjeka kome je učinjena nepravda – pa i nevjernika – nema pred sobom nikakvog zastora. Ostavi ono što je sumnjivo i drži se sigurnih stvari." (Ahmed)

Pravda je temelj i osnov uspjeha, sreće i spasa. Na njoj se zasniva red u cijelom životu. Gdje nje nema, ta zajednica je osuđena na propast. Koliko je država i naroda bilo došlo do vrhunca svoje slave i moći i to jedino pravdom. Izreke kažu: „Pravednost vladara bolja je od plodnosti vremena" i "Kada vladar odstupi od pravde, podanici odstupaju od poslušnosti."

Omer r.a., pazeći da se nekom od njegovih podanika ne učini nepravda, obilazi noću gradom i prati stanje svojih podanika. Idući tako jedne tamne noći ulicom, i to u iskrpljenom i starom odijelu, jer nije dozvoljavao sebi da bez krajnje nužde uzme ma šta iz državne blagajne, naiđe na kolibu jedne žene koja nije imala čim da nahrani svoju djecu. Vidjevši da ona ništa ne daje djeci da jedu, uđe u kolibu i primjeti da u loncu koji je bio na vatri nema ništa. Zapitao je šta to znači, a ona mu obrazloži da nema čime da ih nahrani, te da ih time samo zavarava dok pospu, a ne znajući da je on halifa, žestoko se tom prilikom okomila riječima na halifu. Saznavši Omer r.a. pravo stanje stvari, ode do državnog ambara, uze vreću brašna i ostalo što je bilo potrebno te odnese u kolibu, sam zgotovi večeru i nahrani gladnu djecu.

Na društvenom nivou ljudskog života pravda se javlja kao princip od kojeg se ne smije odstupati. Pravda je čovjekov viši interes i cilj. Pravda u društvu i prirodi je uslov opstojanja društva i prirode. Tako veliki dio islamskih zakona ima za cilj upravo da osigura pravdu kao društveni uslov opstanka ljudskih vrijednosti.

Svaki musliman je dužan boriti se za pravdu, njeno ostvarenje u društvu i istodobno sam biti pravedan. Pravednost kao moralna vrlina sastoji se u čovjekovom ličnom nastojanju da u svom moralnom odnosu prema svijetu i životu slijedi princip uvažavanja i poštivanja svačijeg prava.

Abdullah b. Omer r.a. kaže da je Poslanik s.a.w.s. rekao:

"إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ الله عَلَى مَنَابِرَ مِنْ نُورٍ، عَنْ يَمِينِ الرَّحْمَنِ عَزَّ وَجَلَّ، وَكِلْتَا يَدَيْهِ يَمِينٌ، الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ، وَأَهْلِيهِمْ، وَمَا وَلُوا

"Zaista će pravedni biti na minberima od svjetla na desnoj strani Premilostivog, a Njegove obje ruke su desnica. To su oni koji su pravedno sudili u vlasti, svojim porodicama i u onome zašta su bili zaduženi." (Muslim)

Ovaj hadis znači da ova vrijednost i počast pripada onome ko je pravedan u odgovornosti koju nosi: u namjesništvu, suđenju, računanju i u brizi o siročetu. Ne smijemo ostaviti mjesta nahođenju u našim sudovima

Jedan namjesnik Omera b. Abdulaziza r.a. žalio se u pismu na loše stanje njegovog grada, tražeći mu sredstva obnavljanja. Omer mu odgovori: "Shvatio sam tvoje pismo. Kada pročitaš ovo što ti ja pišem, utvrdi svoj grad pravednošću i pročisti njegove puteve od nepravednosti. Tako ćeš ga obnoviti."

Budući da je pravda regulator međusobnih ljudskih odnosa, kako među pojedincima tako i u zajednici, kod nje se mora paziti na slijedeće:

- Da se poštuju privatna prava pojedinaca, da se ničim ne oštećuju i da se ni od kog na silu ne oduzimaju;
- Da se poštuju prava pojedinaca prema zajednici i zajednice prema pojedincima, jer kako god zajednica ima pravo da traži od svojih članova da je brane, da joj doprinose materijalno i da štite i poštuju njena prava, isto tako imaju pravo pojedinci da to traže od zajednice, da ona poštuje njihova prava, da štiti njihove imetke, čast, živote itd.

Pravednost, dakle, možemo odrediti kao lično nastojanje da se svakome osigura, omogući i uvaži njegovo pravo. Velika poteškoća u sekularističkim svjetonazorima šta je "nečije pravo" u islamu se bitno razrješava kroz činjenicu da ljudima ne podaruje prava čovjek, vlast, država, partija, vođa, nego da se ljudi rađaju s pravima koja im podaruje njihov Stvoritelj, Uzvišeni Allah dž.š.

Fadileti učenja Kur'ana

"Najbolji od vas je onaj ko nauči Kur'an i druge njemu podučava." (Hadis)

Hfz. Almir PRAMENKOVIĆ

Neka je neizmjerna hvala Uzvišenom Gospodaru svih svjetova, Milostivom i Samilosnom. Neka Mu je hvala na svim blagodatima koje podari čovječanstvu i neka Mu je iskrena hvala što ljudskome rodu darova Kur'an, kojeg učini da bude uputa i spas za one koji su bogobojazni i za one koji razuma imaju. I neka je salavat na posljednjeg Allahovog miljenika i poslanika Muhameda a.s., njegovu časnu porodicu, njegove ashabe i sve one koji slijede njegov put do Sudnjega dana. Amin

Vjera je nadnaravna jer je od Allaha. Ona je nedugovani dar Božiji, jer potiče iz Božije milosti. Vjera se ne daje na mjeru, niti po zasluzi. Ona je svakog onog koji želi biti u blizini Allaha dž.š. Gospodar je Svojom Objavom kategorički i nedvosmisleno dao do znanja čovječanstvu da Mu je namjera biti blizak čovjeku. Čovjek se mnogim vidovima ibadeta približava Svome Stvoritelju. Jedan od tih ibadeta jeste i učenje Kur'ana. U tom kontekstu indikativne su riječi Allaha dž.š.:

Oni koji Allahovu Knjigu čitaju i molitvu obavljaju i od onoga čime ih Mi opskrbljujemo udjeljuju, i tajno i javno, mogu da se nadaju nagradi koja neće nestati. (Fatir, 29)

I poslanik Muhamed a.s., u vjerodostojnom hadisu kojeg bilježi Tirmizi, kaže: "Ko prouči jedan harf-slovo iz Kur'ana, imat će jedan sevab, a svaki sevab se udesetrostručuje, i ne kažem da je ELIF LAM MIM jedan harf, nego je ELIF harf, LAM je harf i MIM je harf."

Kur'an je osnovna inspiracija u organizaciji vjernikovog života, kako privatnog tako i društvenog. Kur'an je bio osnovni vodič Muhamedu a.s., ashabima, tabiinima i svim kasnijim iskrenim vjernicima.

Slast učenja Kur'ana u srcu osjetit mogu samo oni koja srca svoja očistiše od tragova mržnje.

Na taj način Allah dž.š. želi da Knjigom i vjerom Svojom kod čovjeka izgradi bogobojaznost. Ali bogobojaznost nije strah, već nada u Allahovu dž.š. milost i stalna svijest o Allahu dž.š. Zato Muhamed a.s. kaže u vjerodostojnom hadisu, kojeg prenosi Ebu Seid El-Hudri: „Moj Gospodar rekao je: Čija preokupacija Kur'an i sjećanje na Mene bude, dat ću mu što se najbolje može dati. Vrijednost Allahovog dž.š. govora je kao prednost Allaha dž.š. nad Svojim stvorenjima."

Sunnet Poslanika a.s. prepun je predajama ovakvog sadržaja.

U predaji koju prenosi Amr bin As, Muhammed a.s. je rekao: „Na Sudnjem danu bit će rečeno učaču Kur'ana: Uči Kur'an i penji se, tvoje mjesto je ondje gdje proučiš posljednji ajet."

Muaz bin Džebel prenosi da je Muhammed a.s. rekao: „Ko bude učio Kur'an i po njemu radio, na Sudnjem danu njegovim roditeljima bit će stavljena kruna na glavu čija je svjetlost jača od sučeve svjetlosti. Šta misliš kakva nagrada slijedi onome koji uči Kur'an i radi po njemu ."

Ibn Umame prenosi da je Poslanik a.s. rekao: „Učite Kur'an jer Allah neće kazniti srce koje je Kur'an učilo. Kur'an je Allahovo sklonište - ko uđe u njega bit će siguran, a ko voli Kur'an nek se raduje."

Od Aiše r.a. se prenosi da je Poslanik a.s. rekao: „Koliko je ajeta u Kur'anu, toliko je deredža u Dženetu. Bit će rečeno učaču Kur'ana: Penji se shodno tome koliko si Kur'ana učio, pa ko bude cijeli Kur'an naučio popet će se na najveću deredžu Dženneta."

Abdu-l-Hamid Himani upitao je Sufjan es-Sevrija da li je bolji onaj koji se bori na Allahovom putu ili onaj ko uči Kur'an? Sufjan mu je odgovorio da je najbolji onaj ko nauči Kur'an i druge podučava.

Kolika je blagodat i ni'met naučiti Kur'an vidimo iz činjenice da je Poslanik dozvolio da se takvom može zavidjeti, iako je zavist zabranjena. Ibn Mes'ud prenosi da je Poslanik rekao: „Samo se dvojici može zavidjeti: čovjeku kome je Allah dao imetak pa ga on troši na Njegovom putu i onom koji je naučio Kur'an, po njemu radi i druge njemu podučava."

Kako je samo čisto srce onog koji uči Kur'an, a kakvo li je onda srce onog koji ne uči Allahovu knjigu? U hadisu kojeg prenosi Ibn Abas, Muhammed a.s. poručuje: „U čijem srcu nema ništa iz Kur'ana, on je poput provalije."

Ko uči Kur'an Allahu je blizak, a ko je Njemu blizak Njegov je evlija - štićenik. Za takvog Allah dž.š. kaže: „Ko napadne Mog evliju, Ja mu objavljujem rat."

Rekli su imam Šafija i imam Ebu Hanife: „Ako ulema, oni koji uče Kur'an, nisu evlije, onda evlije ne postoje."

Poslanik je jedne prilike rekao: „Ukažite počast starom hafizu Kur'ana i vladaru."

U tom kontekstu Poslanik je nakon bitke na Uhudu, pored dvojce ubijenih ashaba, upitao jednu skupinu ko je od ove dvojice znao više iz Kur'ana? Kad mu pokazaše koji je, Poslanik ga je prvog spustio u mezar.

Učimo Kur'an, razmišljajmo o njegovim značenjima. Nije dovoljno samo da vjerujemo u Allaha, a da nam šejtan vlada zajednicom. Budimo stalno uz Allahovu Knjigu, čitajući je i učeći napamet.

STAV ISLAMSKE ULEME PO PITANJU ASHABA

Samo su poslanici bolji od njih

„Vi ste narod najbolji koji se ikad pojavio: tražite da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćate, i u Allaha vjerujete." (Ali-Imran, 110)

Svaki Allahov poslanik imao je svoje drugove, odnosno pomagače, koji su uz njega stajali kada mu je bilo najteže. Tako je Musa za pomagača imao svog brata Haruna, koji je ujedno bio i poslanik; Isa je imao svoje drugove (sljedbenike) koji se nazivaju "havarijuni", što bi značilo "pomagači", a bilo ih je, prema nekim predajama, dvanaest.

Pa tako ni posljednji Allahov Poslanik, Allah mu se smilovao i spasio ga, nije ostavljen bez drugova, svojih pomagača. Njih je, kako se navodi, bilo sto dvadeset hiljada, po nekim predajama, kako to kaže Ibn Hadžer. Zato ćemo se na ovom dersu zadržati oko stava Ehlis-sunneta po pitanju ashaba.

Definicija ashaba: „Ashab je svaki onaj koji se sastao sa Allahovim Poslanikom vjerujući u njega, a zatim preselio kao vjernik."

Takođe neki navode i drugu definiciju, koja je slabija, a u kojoj stoji: „Ashab je svaki onaj koji je vidio Poslanika vjerujući u njega i preselio kao musliman." Ali pošto je bilo ashaba koji su bili slijepi i nisu mogli vidjeti Poslanika, kao što je ashab Ibn Umi Mektum, možemo reći da je prva definicija, koja ne uslovljava viđenje, jača.

Ashabi po svojoj vrijednosti dolaze odmah nakon Allahovih poslanika. Znači, samo su Allahovi poslanici bili bolji od njih. Govoreći o njihovoj vrijednosti, kaže Uzvišeni: „...i siromašnim muhadžirima koji su iz rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele da Allahovu milost i naklonost steknu, i Allaha i Poslanika Njegova pomognu, - to su, zaista, pravi vjernici." (Al-Hašer, 8)

Kaže Uzvišeni: „Allah je zadovoljan prvim generacijama, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede, dobra djela čineći, a oni su zadovoljni Njime; za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (At-Tewba, 100)

Od Imrana bin Huseina r.a. se prenosi da je rekao Poslanik: „Najbolje stoljeće je moje, zatim ono poslije njega, zatim ono poslije njega." (Sahih)

Kaže ibn Mesud, opisujući ashabe: „Allah je pogledao u srca svojih robova, pa je našao Muhammedovo srce najboljim, pa ga je odabrao Sebi i poslao ga kao poslanika da dostavi poslanicu Božiju. Zatim je pogledao u ostala srca svojih robova i nađe da su srca ashaba najbolja srca, stoga ih je učinio izaslanicima Njegovog Poslanika, koji će se boriti za Njegovu vjeru."

Takođe se navodi da se jednom prilikom dogodila žestoka rasprava između Abdurrahmana ibn Awfa i Halida ibn Velida. Reče Poslanik Halidu: „Nemojte psovati moje ashabe! Kada bi neko od vas udijelio zlata koliko brdo Uhud, ne bi dostigao "mud" jednog od njih niti pola "muda"." (Buhari) Mud je mjera koja iznosi pola sa'a, a sa'a je 2,45 kg ili po nekima 2,50 kg.

Poslanik se ovako žestoko obratio Halidu koji je također bio ashab, ali je Abdurrahman ibn Awf prije njega primio islam i duže bio sa Poslanikom. Šta onda možemo reći za one koji ih vrijeđaju i psuju, a uopšte nisu ashabi!

Ashabi su stekli pomenutu vrijednost svojom iskrenošću, pokornošću i svojom borbom za ovaj din. Oni su bili vođe evlija i primjeri vjernicima. To su bili ljudi koji su uspostavili Allahovu vjeru sabljama i svojim tijelima. Oni su tamu kufra i nepravde preokrenuli u svjetlost i pravednost islama.

Od svih ashaba se prima predaja - hadis i svi su bili pravedni. Dostigli su ono što niko od običnih ljudi nije dostigao. A kako i neće dostići kada su oni svršenici Poslanikove škole, čije su se pedagoške metode direktno spuštale od Uzvišenog. Ostavljali su svoje porodice, svoje roditelje, svoje žene i djecu, samo da bi proširili ovu vjeru. Svoju krv su lili na Allahovom putu ne žaleći za tim. Kao što vam je poznat stih ilahije u kojem stoji: „Neko je krv svoju lio da bi ti musliman bio..." Taj neko su bili oni - ashabi i oni koji su ih slijedili.

U učenju Ehlis-sunneta postoji vrjednovanje ashaba. Spominje se da je najbolji Ebu Bekr r.a., prvi halifa poslije Poslanika, onaj koji je sa Poslanikom Hidžru učinio, koji je sav svoj imetak na putu istine podijelio, onaj koji je prvi povjerovao u istinitost Mi'radža i zbog toga prozvan Es-Sidik, onaj kome je Poslanik rekao da će ući na sva džennetska vrata i Džennet mu zagarantovan. Jednom poslije sabah namaza okrenu se Poslanik prema ashabima i upita ih: „Ko je od vas jutros zapostio?" Reče Ebu Bekr :„Ja." „Ko je od vas obišao bolesnika?" Reče Ebu Bekr ponovo: „Ja." „Ko je od vas udijelio sadaku?" Reče Ebu Bekr: „Ja." „Ko je od vas jutros propratio dženazu?" Reče Ebu Bekr: „Ja." Tada reče Poslanik: „Neće se ova djela sastaviti kod čovjeka, a da neće ući u Džennet." (Muslim) U šerhu ovog hadisa stoji da je Ebu Bekr sve ovo uradio od sabahskog ezana do ikameta, tj. namaza.

Poslije Ebu Bekra po vrijednosti dolazi Omer r.a., drugi halifa. Poslanik ga je prozvao El-Faruk, što znači onaj koji rastavlja istinu od neistine. Onaj koji je udijelio polovinu svog imetka za ovaj din. Poslije njega dolazi blagi Osman, koji je dvostruki zet Allahovog Poslanika. Zatim mudri Alija, koji je amidžić Poslanikov, a i njegov zet.

Oni su ujedno i četvorica halifa i četvorica od onih koji su obradovani Džennetom. Prenosi Ebu Musa El-Ešari da je jednom prilikom ušao Poslanik u jednu baštu, uzeo štap i počeo udarati po zemlji, pa je neko pokucao tražeći dozvolu da uđe. Kaže Ebu Musa: „Reče mi Poslanik: Otvori mu i obraduj ga Džennetom." Nastavlja Ebu Musa: "Otvorio sam, kad ono Ebu Bekr, pa sam ga obradovao Džennetom. Ne prođe malo, kad opet neko pokuca. Reče Poslanik: Otvori mu i obraduj ga Džennetom. Otvorio sam kad ono Omer, pa sam ga obradovao Džennetom. Ne prođe malo kad ono opet neko pokuca. Reče Poslanik: Otvori mu i obraduj ga Dženetom, uz iskušenje – poteškoće koje će ga pogoditi. Otvorio sam, kad ono Osman, pa sam mu prenio šta je rekao Posalnik, a on reče: Allahu moj, molim Te da mi podariš strpljivost, ili je rekao: Od Allaha tražim pomoć." (Muslim)

Poslije njih su preostala šestorica koji su obradovani Džennetom, a to su: Talha, Zubejr, Sa'd ibn Ebi Wekas, Seid bin Zejd, Abdurrahman ibn Awf i Ebu Ubejd bin Džerrah. Zatim po vrijednosti slijede učesnici Bedra, koji su slijedili Poslanika u najtežim mukama. A od njih su Sa'd ibn Muaz, Bilal, Hamza i ostali. U jednom hadisu se spominje da je Allah pogledao učesnike Bedra i rekao im: „Radite šta hoćete, već sam vam oprostio." (Buhari)

Iz ovog hadisa zaključujemo da učesnici Bedra neće umrijeti kao nevjernici i da im je oprošteno.

Zatim slijede učesnici Bejatur-ridwan, odnosno ashabuš-šedžere. Prozvani su tako radi jednog događaja. Naime, kada su muslimani, na čelu sa Poslanikom, htjeli obaviti umru, Mekkelije ih u tome spriječiše. Onda Poslanik posla Osmana u Mekku da pregovara sa njima. Malo poslije toga proču se vijest da je Osman ubijen. Tada Poslanik sjede ispod jednog drveta i reče: „Ko će mi dati prisegu na smrt sve dok Osmana ne osvetimo?" Tada 1.400 ashaba priđoše i

to uradiše. Povodom toga Allah dž.š. objavi: „Oni koji su ti se zakleli na vjernost - zakleli su se, doista, na vjernost samom Allahu - Allahova ruka je iznad ruku njihovih! Onaj ko prekrši zakletvu krši je na svoju štetu, a ko ispuni ono na što se obavezao Allahu, On će mu dati veliku nagradu." (Feth, 10)

Na kraju se ispostavi da Osman nije ubijen, pa povodom toga Allah objavi: „Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli. On je znao šta je u srcima njihovim, pa je spustio smirenost na njih, i nagradit će ih skorom pobjedom..." (Feth, 18)

Također kaže Poslanik, Allah mu se smilovao i spasio ga, za njih: „Neće ući u vatru niko ko je dao prisegu ispod drveta."

Zatim po vrijednosti slijede muhadžiri, koji su učinili Hidžru iz Mekke u Medinu. Dokaz da su oni bolji od ensarija je to što Allah uvijek spominje prvo njih, pa tek onda ensarije; Muhadžiri su ostavili svoje tople domove, svoje imetke i prevalili su toliki put samo da bi pomogli Poslanika.

Poslije njih slijede ensarije, a oni su bili stanovnici Medine koji su povjerovali i borili se sa Poslanikom. Oni su mu obećali da će ga pomoći i da će ga štititi kao što štite svoje žene i djecu, kao što su to obećali Poslaniku prilikom sastanaka na Akabi, a što su potvrdili na Bedru kada je Sad ibn Muaz, nakon što je Poslanik od njih tražio da čuje njihovo mišljenje po pitanju sukoba sa mušricima, rekao: „Mi vjerujemo u tvoje poslanstvo, mi ti iskazujemo odanost, mi svjedočimo da je istina ono što si nam prenio od Allaha Uzvišenog. Mi smo ti dali riječ i ugovorili da ćemo te slušati i slijediti. Idi kuda želiš, mi smo s tobom. Tako mi Boga, ako od nas zatražiš da pređemo more, mi ćemo ga preći zajedno s tobom. Nijedan čovjek neće izostati. Mi imamo iskustva i srčani smo u borbi. Povedi nas u boj s Allahovom pomoći!"

Eto takve su snage razbile mušričko zlo i navijestile novo doba u historiji čovječanstva. Nikakava sila zla i bijes nisu mogli skršiti dobro, koje su u svojim srcima nosili ovi junački mudžahidi. Njihovo plemenito nastojanje nosilo je u sebi sjaj velike pobjede.

Treba spomenuti i Poslanikove žene. One su mu bile žene na dunjaluku i bit će mu žene i na Ahiretu. Sve njegove žene su majke pravovjernih. Kaže Uzvišeni: „Vjerovjesnik treba da bude preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su majke njihove." (Al-Ahzab, 6)

Postavlja se pitanje koja je bolja - Hatidža ili Aiša? Dokaza je puno i na jednoj i na drugoj strani, tako da ih ja neću spominjati. Obje imaju veliku vrijednost i kod Allaha i kod Poslanika i obje su majke pravovjernih.

Spomenut ćemo i Ehlul-bejt, a to je Poslanikova porodica u koju, osim njegove uže porodice, spadaju žene njegove i porodice Benu Hašima i Benu Muttaliba u kojoj se ubrajaju porodica Alijina, Džaferova, Akilova i Abbasova. Porodicu Poslanikovu volimo iz više razloga, a jedan od njih je zato što su bili vjernici i bili su u srodstvu sa Poslanikom.

Kada su u pitanju ashabi vjernik mora ispuniti sljedeće:

- Traženje oprosta kod Allaha za njih, kako to kaže Uzvišeni: „Oni koji poslije njih dolaze govore: Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas pretekla u vjeri i ne dopusti da u našim srcima bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, Dobar i Milostiv!" (Al-Hašr, 10)

- Ljubav prema njima.

- Da se klonimo rasprava i neslaganja koja su se desila među njima, jer oni su svi mudžtehidi pa i kad pogriješe imaju jednu nagradu, a ako pogode imaju dvije nagrade. Zato se ne smije govoriti ni protiv Alije, ni protiv Muavije. Kada je jednom prilikom upitan imam Ahmed o Muaviji rekao je: „Ko sam ja da govorim o ashabu, a Allah je rekao da je zadovoljan njima." Također neki od velikih učenjaka su rekli, kada su upitani o tom događaju: „Allah je sačuvao naše sablje od te fitne, a mi ćemo čuvati naše jezike."

- Da prihvatamo ono što su oni prenijeli od Poslanika i da ih slijedimo u vjeri.

- Da čitamo o njima i da uzimamo ahlak i plemenite vrline od njih.

- Da ih ne psujemo i ne spominjemo po lošem. Kaže Poslanik, Allah mu se smilovao i spasio ga: „Ko psuje moje ashabe neka je na njega Allahovo prokletstvo, prokletstvo meleka i svih ljudi." Kaže Ebu Zura: „Kada vidiš nekoga da govori protiv ashaba, znaj da je nevjernik." Psovanje ashaba je kufr, ali treba znati da to ashabima ništa ne škodi, već naprotiv. Naime, spominje se kako je grupa ljudi došla kod Aiše r.a. i rekla: „Neki ljudi psuju ashabe, pa čak i Ebu Bekra i Omera." Na to im ona reče: „Djela se prekidaju poslije smrti, ali Allah hoće da se njima uveća što više nagrada." Psovanje ashaba je utjerivanje u laž Poslanika, jer je on obavijestio o njima sve najbolje. Također, psovanje ashaba je omalovažavanje Šerijata i Božijih propisa, jer su oni prenijeli vjeru od Poslanika. Psovanje ashaba je omalovažavanje Allaha Uzvišenog, jer oni tvrde da je On poslao Poslanika među najgore ljude. Rafidije govore kako su se svi ashabi odmetnuli, tj. otišli u kufr poslije smrti Poslanikove, osim šestorice (Alija, Hasan, Husejn, Selman El-Farisi, Mikdad ibn Esved i Ebu Zerr). Također treba znati kada je u pitanju hilafet, Ehlis-sunnet se slaže da je prvi Ebu Bekr, zatim Omer, dok oko Osmana i Alije postoji slabo razilaženje koji je preči za hilafet, međutim jače je mišljenje da je Osman r.a.

- Ne smije se prelaziti dozvoljena granica u njihovom veličanju, kao što rade rafidije sa Alijom i Ehlul-bejtom.

Na kraju ćemo spomenuti neke od primjera iz života ashaba. Navodi se da je Poslaniku jednom prilikom došao jedan gost i ne imavši čime da ga ugosti, Poslanik reče ashabima: „Ko će od vas primiti ovog mog gosta noćas, pa da zasluži Allahov rahmet?" Odmah se javi jedan ashab, odvede tog gosta svojoj kući i reče ženi: „Deder spremi nešto za večeru." A ona reče :„Nemam ništa osim malo hrane za djecu." On joj reče: „Uspavaj djecu i pogasi svjetiljke, pa nam donesi da jedemo u mraku, kako ne bi gost vidio da nemamo puno hrane." Pa je gost jeo, a ovaj ashab samo pružao ruku ne uzimajući ništa od hrane, samo da bi gost pomislio da on jede. Tada se gost najede i zaspa. Sutradan odoše Allahovom Poslaniku, a Allah je već objavio ajete koji kazuju šta se dogodilo sa njima sinoć. Pa reče Poslanik: „Allah se osmjehuje ovom čovjeku i njegovoj ženi." Pa mu je citirao ajete koje je Allah objavio te noći povodom njih dvoje: „...i više vole njima (drugima) nego sebi, mada im je i samim potrebno..." (Al-Hašr, 9)

Druga priča govori o velikom ashabu zbog čije smrti se Arš zatresao. To je priča o Sa'du ibn Muazu. Poslanik je sjedio u maloj Aišinoj sobi, kad začu iznenada nekakvu buku. Dođe mu Džibril i upita ga: „Ko je iz tvog ummeta preselio? Danas se zatresao Allahov arš kao nikada do sada, pa smo pomislili da će uskoro Sudnji dan." Poslanik, Allah mu se smilovao i spasio ga, reče: „Ne znam, ali sam juče ostavio Sa'da na samrtničkoj postelji." Skoči Poslanik i uputi se prema Sa'dovoj kući. Tako je brzo koračao da su ashabi koji su ga vidjeli osjetili strah u svojim srcima i požurili za njim. Kada je otvorio vrata od sobe u kojoj je ležao Sa'd mrtav, Poslanik zastade. Koračao je kao da preskače ljude po sobi u kojoj nije bilo nikoga osim mrtvog tijela Sa'dovog. Kad stiže do njegovog tijela naredi da se brzo pripreme stvari za gasul, pa ga Poslanik lično ogasuli. Kada su ga ashabi kasnije upitali što je onako žurio, rekao je: „Bojao sam se da ga meleki ne ogasule prije mene." Upitaše ga zašto je hodao onako po sobi, a on reče: „Tu je bilo 70.000 meleka koji su mu propratili dženazu." Kada su ga spustili u kabur reče Poslanik glasno: „Allahu ekber! Da se iko spasio kaburske patnje spasio bi se Sa'd ibn Muaz."

Zato, poštovane sestre, odgajajte svoju djecu uz primjere ovih slavnih junaka. Ali da biste odgajale djecu morate prvo sebe odgojiti! Ogajajte svoju djecu na primjerima prvih generacija, primjeru iskrenog Ebu Bekra, pravednog Omera, blagog Osmana, mudrog Alije, hrabrog Halida, koji je osvojio pola svijeta ratujući, bio poznati i neustrašivi mudžahid, onaj koji je rekao: „Draže mi je da provedem hladnu noć u džihadu nego da mi dovedu najljepšu ženu od koje ću dobiti sina." Neka ove priče o hrabrim selefima budu uspavanke za vašu djecu. Nemojte im spominjati lažne, kafirske likove!

Sead Islamović

KAKO SU BOŠNJACIMA ODUZIMALI PRAVA TOKOM XX VIJEKA

Obrazovanje i vaspitanje Bošnjaka (1907-1992)

Dok je jednima ukinuto pravo na tradicionalnost i samosvojnost ostala tri nacionalna subjekta u toj zajednici uživaju glavne privilegije

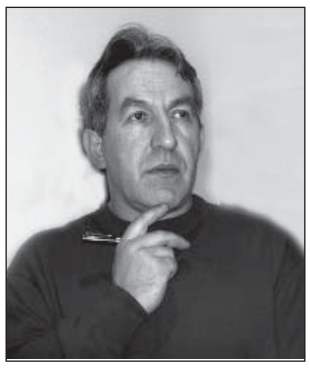

Mr. Redžep ŠKRIJELJ

Pitanje obrazovanja kod Bošnjaka je još jedan od najznačajnijih segmenata sveukupne nacionalne kulture, kome u vremenu koje je iza nas nije poklanjana adekvatna, dovoljna i zaslužena pažnja. Ovo je tema koja ni do danas nije cjelovito obrađivana, ni u pojedinostima, pogotovu ne sistematski i objektivno. Pedagoški su se priručnici također bavili svime, a Bošnjacima samo marginalno, pa je i kod nekih naših autora prisutna neobjektivnost i strahovanje od realnih ocjena sveukupnog stanja i prepreka koje su izazivale osjetne probleme u minulom vijeku bošnjačkog odgoja i obrazovanja. Nema u našoj historiografiji, niti u historiji pedagogije mnogo valjanih studija u kojima se pristupalo ovom problemu. Ako ih i postoji one su pisane prema zahtjevu vremena ili volji naručioca. Sve do danas i naši ugledni učenjaci tu problematiku vezuju za problematiku drugih i time izbjegavaju jedan svebalkanski i svemuslimanski znanstveni pristup ovom vrlo akutnom problemu.

Istina, zbog toga je i razvoj ove znanstvene grane ostao na saznanjima koja nisu ništa novije od ustaljenih rezultata sveukupne opšteevropske pedagoške znanosti i gnoseologije. Nije se ni među muslimanskim autorima javljala želja i potreba za utvrđivanje objektivnih razloga visokog stupnja nepismenosti na našim etničkim prostorima tijekom XX stoljeća, niti osnovnih barijera ili ograničenja koja su uslovila bliježu sliku razvoja sveukupne pismenosti u jednom vrlo teškom vremenskom intervalu, baš kao da za njom nije ni imalo potrebe.

Što se tiče obrazovanja muslimanskog sveštenstva, gotovo da je imalo isključivo funkcionalnu namjenu, koje je uprkos postojanju vrhunskih islamologa i teoretičara podrazumijevalo sticanje oskudne teološke pripreme pri džamijama i džematima, ali je i ono u dužem intervalu sprečavano i dezorganizirano različitim državnim implikacijama i insinuacijama. To se vidjelo na primjeru „Velike muške medrese – Kralj Aleksandar I“ u Skoplju koja je služila svemu drugom osim vjeri.

Uvođenjem srpsko crnogorske okupacije na etničkom prostoru Sandžaka i Kosova (1912/13) još više je otežano je obrazovanje cjelokupne populacije, naročito žena na svim obrazovnim instancama. Bošnjačka, albanska, turska i ostale nacionalne zajednice nisu imale povjerenja u novouspostavljeni vaspitno-obrazovni sistem nametnut od strane režima Kraljevine Srbije i Kraljevine Crne Gore. Osnovna koncepcija državne politike u obrazovanju nije im posebno išla na ruku.

Veličanje epohalno slavne srpske i crnogorske historije i kulture na uštrb drugih kulturnih činioca, nije doprinijelo potpunijoj nacionalnoj i kulturnoj afirmaciji ostalih subjekata, čak ni u novostvorenom aparatu Kraljevine Jugoslavije. Dok je jednima ukinuto pravo na tradicionalnost i samosvojnost ostala tri nacionalna subjekta u toj zajednici uživaju glavne privilegije.

Zato je razumljiva prisutna skepsa i još veća uzdržanost muslimanske populacije prema već uspostavljenom i nametnutom odgojno-obrazovnom sistemu. Sve se to dobro uklapa u izazvanu odbojnost prema sačinjenoj nastavnoj šematici, koju su prethodno razni eksperti u tadašnjim resornim ministarstvima obrazovanja ondašnjih nekoliko Kraljevina nametnuli svim nacionalnim subjektima. Odsustvo sluha za uvažavanjem kulture i historije muslimanske populacije bilo je evidentno. Naša istraživanja govore i različitim muslimanskim strahovanjima i po pitanju edukacija ženskog naraštaja, premda je riječ o procesu koji je u minulim stoljećima kod svih entiteta nailazio na protivljenje.

MEKTEB U KRUGU ALTUN-ALEM DŽAMIJE: JEDNA OD PRVIH ŠKOLA NA BALKANU

Okupacijom ovih prostora ukinuto je i osmanlijsko pismo koje je imalo široku upotrebu u svim segmentima javne i duhovne kulture i pismenosti. Poslije ukidanja identiteta (huviyye) i jezika Bošnjaka (1907) ove su ih mjere novih vlasti dodatno ugrozile i onespokojile. U tome će im sve do 1941. godine svesrdno pomagati i brojni režimski muslimani (Hasan Rebac, Šukrija Kurtović, Jusuf Zija Smailagić, Ahmed Mehmedbašić, Osman Nuri Hadžić i drugi) koji će se pod sloganom „Brat je mio koje vjere bio“ između ostalog zalagati za emancipaciju svoje braće i sestara „Srba i Srpkinja muslimanske vjere“.

Odmah je došlo do nametanja crkvenog ćirilskog, a kasnije i latiničnog pisma koja su muslimanskom stanovništvu u školama i administraciji zadavale ogromne probleme. Svjedoci smo situacija kada nova administracija, katastarske i druge službe na različitim dokumentima iz tog vremena, pored urednog potpisa na osmanlijskom ili staroturskom jeziku zahtijevaju potpisivanje palcem, kao da su ti građani bile nepismeni, a sve zbog paušalne ocjene, previda ili neobrazovanja pomenutih lokalnih pisara.

Nije bilo ni prisutnog povjerenja u lokalne i gradske učitelje koji su jednoj, islamskim odgojem i kulturom gordoj populaciji nametali lekcije iz pravoslavlja i „slavne srpsko-crnogorske nacionalne kulture i tradicije“, sa kojom su se u najmanje dva minula vijeka Bošnjaci i Albanci uključeni u osmanlijske i samostalne odrede žestoko oprobavali na brojnim ratištima.

Slučaj je htio da su na mnogim seoskim područjima škole povjeravane popovima iz oblasnih parohija, naročito u Sandžaku i na Kosovu, što je predstavljalo dodatni udarac i otvorenu prepreku objektivnom odgojnom razvoju. Zbog toga je pokazivan otvoreni prezir muslimanskog stanovništva prema takvim odgojno-obrazovnim insti-

tucijama, pa je sprečavanje odlaska djece na pohađanje nastave u takvim ustanovama bio samo jedan od logičnih odgovora. Takve odluke su dodatno usporavale napredak i prosperitet cjelokupnog muslimanskog stanovništva tijekom cijelog XX vijeka. Ovi i niz drugih bezbjednosno-političkih razloga nisu samo usporavali njihov sveukupni napredak, nego i sve masovniji odlazak sa ovih prostora u Tursku i druge evropske i prekookeanske zemlje. Posljedice su bile ogromne. Dekompozicija i depopulacija svih muslimana je bila gotovo evidentna.

Situacija se nije popravila ni u novoj Socijalističkoj Jugoslaviji u kojoj Bošnjaci nisu dobili zasluženu i dugo očekivanu nacionalnu afirmaciju i emancipiranost, pa je niz iznijetih znanstvenih ocjena o nepodnošljivom tretmanu muslimana u jednoj takvoj zajednici opravdana.

Historičari i drugi učenjaci sa naših nacionalnih prostora često su prilazili izučavanju vrlo dugih historijskih razdoblja , želeći da učine pokušaj da ispod takovih političkih događaja u pojedinim etapama rasvjetljavaju permanentno teško urušavanu društvenu ravnotežu, nepovratne i teške historijske procese, kretanja i društvena previranja prekrivena gustim plaštom zaborava. Ta vremenska uskovitlanost dugo je u nauci promatrana pristrasno, najčešće jednostrano i tendenciozno. Obrazovanju u jednoj velikoj, slavnoj i vrlo demokratskoj Osmanlijskoj imperiji, srpska istoriografija još uvijek u nastavnim planovima i studijama obavezno prilazi kao tematu koji počinje uvježbanom floskulom „o turskom ropstvu i nepravdi koja se sticala u okviru vjere“, njihovoj nepismenosti, prisilnim asimilatorskim procesima i vjekovnoj zaostalosti, što je svakako besmislica.

Tako su Bošnjaci, Albanci, Turci i ostali na svom autohtonom životnom prostoru, u jednoj pristrasnoj i diktiranoj nauci, prikazivani kao „glineni golubovi“ , koji kao „mrski Turci“, gdje god da su bili, i ma u koje vrijeme, uvijek su tražili nekakav belaj.

Kraj XX stoljeća je uprkos žestokim pritiscima, pogromu i likvidacijama neistomišljenika i protivnika takvoj asimilatorskoj praksi najavljivao žestotku i odlučnu borbu za nacionalnu i kulturnu autonomnost kako Bošnjaka, tako i Albanaca i drugih nacionalnih zajednica.

Naše prisustvo na različitim znanstvenim forumima pokazuje odgovor naspram svih antibošnjačkih i drugih antimuslimanskih provokacija, kojima su još uvijek u Srbiji i Crnoj Gori i nekim zemljama u okruženju prepunjeni sve zasićeniji svakodnevni nastavni sadržaji, koji se našoj djeci permanentno i izrazito agresivno nude na svim vaspitno-obrazovnim instancama.

Mogućnost za uspostavom čvrstih demokratskih okvira u Sandžaku i šire otvara pogodnost za odbacivanje mitova i predrasuda o istim korijenima i zajedničkoj nacionalnoj historiji, nas i naših progonitelja i egzekutora. Sve je vrlo teško ostvariti. Podvojenost Bošnjaka, politički atavizam, narcisoidnost i pohlepa ne daju priliku da kultura i obrazovanje naše djece dođu do izražaja. Bošnjacima, sve dok se oni dobro ne obogate Bošnjacima nema boljitka.

Ovu argumentaciji navodimo kao mogući razlog i priliku, da u budućnosti prevaziđemo ovu historijsku nepravdu, tako što će Bošnjacima i ostalim muslimanskim zajednicama omogućiti adekvatno obrazovanje na svim odgojno-obrazovnim razinama. Uostalom, onako kako dolikuje jednoj proeuropskoj, demokratskoj i multinacionalnoj državnoj zajednici. Sticaj objektivnih okolnosti nam garantuje jednu takvu kulturnu i nacionalnu ravnotežu.

Gvajana

Gvajana je po veličini osrednja zemlja Južne Amerike. Smještena je na obalama Atlantskog okeana. Geografski položaj joj je dobar. Proteže se uglavnom u meridijanskom pravcu, jer joj je dužina dva puta veća od širine.

Gvajana ima malobrojno stanovništvo. Ona je od 1620. do 1876. godine bila holandska, a zatim je, sve do 1966. godine, bila britanska kolonija. Tada stiče nezavisnost i postaje republika, ali i dalje ostaje u članstvu Komonvelta. Glavninu stanovnika čine potomci doseljenika Indijanaca iz Azije (54%), zatim crnci i mulati (43%), dok pravih bijelaca i Indijanaca ima malo. Indijanci žive raštrkano po prašumama. A ima i malo Kineza i bijelaca Britanaca.

LIČNA KARTA

Službeni naziv: ***Kooperativna Republika Gvajana***
Glavni grad: ***Džordžtaun***
Površina: ***214.969 km²***
Broj stanovnika: ***702.100 (2003.)***
Religija: ***Kršćani 50%, Hindusi 35%, muslimani 10%***

Muslimanska populacija

Zvanični podaci govore da 10% današnje populacije Gvajane čine muslimani, dok oni nezvanični ukazuju da je ovaj procenat skoro duplo veći (više od 15%). Tako, procjenjuje se da u Gvajani živi od 70.000 do 105.000 muslimana.

Porijeklo i mezhebska pripadnost

Većina gvajanskih muslimana indijskog su porijekla i sunijske vjerske prakse. Starije generacije se drže islamske tradicije, dok mlađe odrastaju u duhu sekularizma, što je posljedica življenja u komunističkom okruženju.

Zanimanje

Većina muslimana i Gvajani se farmeri/poljoprivrednici dok se nekolicina uspješno bavi trgovinskim biznisom te drugim profesionalnim zanimanjima.

Povijest

Do napuštanja trgovine robljem 1807. godine, Britanci su u Gvajani dopremali robove iz Afrike, pretke današnjih Afrogvajanaca, među kojima i prve muslimane koji su ikada zakoračili na tlo Gvajane.

Doseljavanje muslimana u Gvajanu

Ukidanjem ropstva 1833. god. Britanci su iz Indije u Gvajanu doveli veliki broj najamnika, neplaćenih radnika pod ugovorom. Po isteku ugovora, jedan broj se vratio, dok su najmanje dvije trećine, nakon što im je ponuđena zemlja, ostali u Gvajani. Veliki broj ovih Indijanaca bili su muslimani.

Gvajana, a sa njom i gvajanski muslimani, izborila je svoju nezavisnost od Britanaca tek 1966. godine i trenutno je jedina zemlja u Južnoj Americi koja ima britansku tradiciju, a komunističku vlast.

Vjersko organizovanje

Podaci od skoro dvije decenije govore da je u glavnom gradu Gvajane, Džordžtaunu, bilo šest džamija, a u ostatku zemlje preko 130.

Vjersko obrazovanje

Pri svim gvajanskim džamijama djeluju učionice za vjersku pouku, mektebi, čiji rad finansijski pomaže i država. Zato u državnim školama ne postoji niti jedan oblik vjerskog obrazovanja.

Društveno-političke prilike

Ramazanski bajram i Dan rođenja Božijeg Poslanika državni su praznici u Gvajani, te ih čak i nemuslimani obilježavaju. Muslimani su aktivni i u političkom životu Gvajane. Godine 1974. u parlamentu od ukupno 84 članova bilo je 10 poslanika muslimana. Od ukupno 24 člana Vlade, četiri su bila muslimani. Gvajana je od 1998. godine članica OIC.

Esad Kolašinac

OTMICA U ŠTRPCIMA

Trinaest godina šutnje

Nižu se godine, tribine, saopštenja, a pravda nikako da krene s mrtve tačke

Almir MEHONIĆ

Navršilo se trinaest godina od zločina koji se desio u Štrpcima, kada je 27. februara 1993. godine iz voza 671, koji je saobraćao na pruzi Beograd-Bar izvedeno i ubijeno 19 putnika Bošnjaka, državljana SR Jugoslavije. Trinaest godina od otmice koja je planirana i dirigovana.

Jedini „grijeh“ ovih ljudi su bila imena: Jusuf, Safet, Rasim, Ilijaz…, imena koja su nosila smrt jer su označavala muslimane Bošnjake.

Za slučaj Štrpci osuđen je jedino Nebojša Ranisavljević, koga je sud u Bijelom Polju osudio na 15 godina zatvora u postupku koji je trajao skoro 4,5 godine i koji je uvijek zakazivan prije izbora. Ranisavljević je periferna ličnost ovog zločina, a oni koji su idejni tvorci i podstrekači zločina se i dalje slobodno šetaju Knez Mihajlovom, a istina o posmrtnim ostacima ovih nevinih ljudi je i dalje enigma.

Povodom godišnjice ovog tragičnog zločina, u Prijepolju je u ponedjeljak 27. februara, u organizaciji Centra za afirmaciju demokratije u Sandžaku i Sandžačkog odbora za zaštitu ljudskih prava, održana tribina pod nazivom „Štrpci - sjećanje i poricanje“. U prepunoj sali Doma kulture govorili su Nataša Kandić - direktor Fonda za humanitarno pravo, advokat Dragoljub Todorović, Semiha Kačar - predsjednik Sandžačkog odbora za ljudska prava i Almir Mehonić iz kabineta predsjednika Opštine Prijepolje. Sa tribine je poručeno da bez pune istine i odgovornosti svih koji su učestvovali u otmici i ubistvu 19 putnika u vozu u stanici Štrpci nema puta Srbije u Evropsku uniju.

Semiha Kačar je napravila retrospektivu dešavanja u Sandžaku i ukazala na nebrigu države spram zločina koji su se desili na njegovom području.. Štrpci su jedno od traumatičnih pitanja ove države i jedan od testova kojima se pokazuje funkcionisanje, odnosno nefunkcionisanje pravne države. Država mora pokazati da je svjesna svoje odgovornosti.

Almir Mehonić iz kabineta predsjednika Opšine Prijepolje rekao je da se o ubistvu u Štrpcima mnogo priča i piše, ali "najviše šuti", a posebno to čine, kako je rekao, zvanične državne

NATAŠA KANDIĆ

institucije.

"Šutnja koja uznemirava i plaši sve koji ne pripadaju većinskom stanovništvu govori da nema istinskog suočavanja i obračuna s prošlošću", ukazao je on i ocijenio da je Ranisavljević periferna ličnost u ovom zločinu, dok se "idejni tvorci i advokati zločina slobodno šetaju Knez Mihailovom".

Prema Mehoniću, Srbija je danas podijeljena na dvije strane - manjinsku, koja priznaje zločin, i većinsku, koja poriče Štrpce, Sjeverin, Bukovicu, Batajnicu i Srebrenicu, iako danas ova „velika Srbija“, tj. Srbija koja poriče zločin u velikoj većini, nema nikakve sumnje da je Srbija prošlosti, Srbija zahrđalog escajga, Srbija koja mora biti poražena i koja nema budućnost.

Advokat Fonda za humanitarno pravo Dragoljub Todorović, detaljno opisujući sve zločine koji su se, kako je ustvrdio, dogodili nad Bošnjacima na prostoru bivše Jugoslavije, optužio je Ratka Mladića i Radovana Karadžića, ali i međunarodnu zajednicu koja nije na vrijeme reagovala i sankcionisala počinioce.

Todorović je Srebrenicu okarakterisao kao najveći, kako je rekao, genocid u Evropi nakon Drugog svjetskog rata, na čijem je temelju nastala Republika Srpska.

Direktorica fonda Nataša Kandić optužila je režim Slobodana Miloševića da je znao za zločin u Štrpcima "te da se sada zbog nekažnjavanja krivaca nalazimo ovde gde smo".

Ona je ocijenila da se ni od sadašnjeg parlamenta, "u kojem većinu čine radikali", ne može očekivati da iskaže poštovanje poginulima u ovom zločinu.

"Dokle god budemo imali takvu skupštinu u kojoj dominantni glas imaju oni koje u celini treba pozvati na odgovornost i otvoriti pitanje za sve što se dešavalo u ratovima u Bosni, Hrvatskoj i na Kosovu, ne možemo ići dalje", rekla je ona.

Kandićka je rekla da su mnoge zločine učinili "desetine hiljada manijaka i monstruma" koji nisu na svoju ruku uzeli oružje i u uniformama otišli da ratuju, već su iza njih stajale institucije i najviši predstavnici države.

Po završetku tribune, na platou ispred Doma kultire, “Žene u crnom” su priredile svoj performans stajanja, koje izvode već više godina u Beogradu, a u 15.48 h, simbolizujući čas i minut kada su putnici oteti, povorka je krenula ulicama Prijepolja u mimohod šutnje do zgrade Suda, upućujući još jednom poruku da istina o Štrpcima nije zadovoljena.

Povodom godišnjice, porodice otetih putnika iz Prijepolja primio je predsjednik Opštine Nedžad Turković, uručio im skromnu novčanu pomoć i istakao da ovim gestom Opština pokazuje da saosjeća u boli sa porodicama ovog stravičnog zločina.

MEJRA SOFTIĆ ODBRANILA DOKTORSKU DISERTACIJU NA BEOGRADSKOM UNIVERZITETU

Nauka vaslira Sarajevo i Beograd

Dana 25.02.2006. god., na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, odbranila je doktorsku tezu mr Mejra Softić.

Tema doktorske teze je "Valiranje i nunacija kao ortografsko-morfološki problemi u arapskom književnom jeziku", a branila je pred komisijom u sastavu: prof. dr. Rade Božović – mentor, prof. dr. Ibrahim Sulejman, dr. Mirjana Marinković, dr. Dragana Mejević.

Nakon što je mentor upoznao prisutne sa procedurom odbrane, kandidat mr. Mejra iscrpno je govorila o svom radu.

Nakon toga su članovi komisije postavljali pitanja na koja je ona odgovarala. Mejra je i ovoga puta pokazala vrlo visok stepen poznavanja arapskog jezika, što su članovi komisije i priznali. Posebno je interesantno da teorije koje je mr. Mejra iznijela na nesu izučavane našim prostorima.

Nakon iscrpnih pitanja i diskusije, komisija je proglasila novog doktora nauka i time je Mejra Softić postala prva žena doktor iz ove oblasti na prostorima bivše Jugoslavije. Dr. Mejri želimo puno uspjeha.

Odbrani doktorske teze prisustvovali su brojni gosti, kao i delegacija Medrese "Gazi Isa-beg" iz Novog Pazara na čelu sa mr. Mevlud-ef. Dudićem i prof. arapskog jezika Enverom Ujkanovićem.

Mejra Softić je rođena 21.07.1967. god u Banovićima, gdje je završila osnovno i srednje obrazovanje.

Godine 1986. god. upisala se na Filozofski fakultet u Sarajevu, odsjek za orijentalistiku, grupa - arapski jezik i književnost i perzijski jezik i književnost, te na istom fakultetu diplomirala 1990. god.

Naredne četiri godine radila je kao prevodilac za arapski jezik u Privrednom preduzeću "Krivaja" i Investiciono-komercijalnoj banci u Zenici. 1995. god. zaposlila se kao asistent za arapski jezik na Islamskoj akademiji u Zenici.

Godine 1997. god. upisala je postdiplomski studij iz lingvistike - grupa za arapski jezik, na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, gdje je nakon odbrane magistarskog rada naslovljenog kao "Kompendij arapske sintakse Ibrahima Opijača Mostarca", stekla naučni stepen magistra lingvističkih nauka.

Zatim je 2002. god. birana u zvanje predavača za arapski jezik na istoj instituciji. Naredne 2003. god. na Filološkom fakultetu u Beogradu prijavila je doktorsku disertaciju iz arapske lingvistike naslovljenu sa "Vasla" i "Nunacija", kao ortografsko-morfološki specifikumi arapskog književnog jezika, problemi i interpretacija u nastavi.

Mr. Mevlud Dudić

ISLAMSKA NAUKA I CIVILIZACIJA (1.)

Principi islama

Sa imenom Allaha, Sveopšteg Dobročinitelja, Milostivog

Sejid Husejn NASR

Historija nauke je danas često posmatrana kao progresivna akumulacija tehnike i usavršavanje kvantitativnih metoda u proučavanju prirode. Takva tačka gledišta uzima u obzir sadašnju koncepciju nauke po kojoj je ista jedino punovažna. Ona, dakle, procjenjuje značaj nauke drugih civilizacija u svjetlu moderne nauke i primarno ih vrjednuje prema njihovom "razvoju" (kroz vrijeme). Naša namjera u ovom radu, međutim, nije ispitivanje islamskih nauka sa tačke gledišta moderne nauke i ove "evolucionističke" historijske koncepcije historije. Cilj nam je, naprotiv, da se predstavi izvjestan aspekt islamskih nauka viđenih iz islamske perspektive.

Za muslimana, historija je niz događaja koji ni na kakav način ne utiču na vanvremenske principe islama. On je više zainteresovan za saznavanje i "realizaciju" ovih principa nego za kultivisanje originalnosti i promjene kao suštinske vrline. Simbol islamske civilizacije nije rijeka koja teče, već kocka K'abe, postojanost koja karakteriše stalan i nepromjenljiv karakter islama.

Kada je jednom duh islamskog otkrovenja, van naslijeđa prijašnjih civilizacija, a kroz svoj sopstveni genij, uspostavio civilizaciju čije se manifestacije mogu nazvati čisto islamskim, glavni interes je okrenuo leđa promjeni i "adaptaciji". Umjetnost i nauka umjesto toga su prihvatili postojanost i "kristalizaciju" baziranu na nepromjenljivosti principa od kojih se nastavljalo dalje. Upravo je ta postojanost ono što se danas na Zapadu pogrešno uzima kao razlog stagnacije i sterilnosti.

Umjetnost i nauka u islamu su zasnovani na ideji Jedinstva koja predstavlja srce islamske Objave. Baš kao što cijela izvorna islamska umjetnost, bila to Alhambra ili Pariška džamija, obezbjeđuje plastične forme kroz koje se može sagledati Božansko Jedinstvo u manifestovanju u mnoštvu, isto tako se i cijela nauka s pravom može nazvati islamskim otkrovenjem jedinstva Prirode. Može se reći da je svrha svih islamskih nauka, uopštenije govoreći, svih starovjekovnih i srednjevjekovnih kosmoloških nauka da ukaže na jedinstvo i međupovezanost svega što postoji, tako da, dubokim promatranjem jedinstva svemira, čovjek može biti vođen do jedinstva Božanskog Principa čija je slika jedinstvo Prirode.

Shvatati islamske nauke u njihovoj suštini, dakle, zahtijeva razumijevanje nekih načela samog islama, pa čak i ako ove ideje mogu biti teško objašnjive savremenim izrazima ili tuđe za čitaoce navikle na drugačiji način razmišljanja. Ipak, stav ovih načela je ovdje neophodan, utoliko što oni uobličuju matricu unutar koje islamske nauke imaju značenje, a izvan kojih bi bilo kakvo proučavanje istih ostalo površno i nepotpuno.

Islamska civilizacija kao cjelina je, slično drugim tradicionalnim civilizacijama, zasnovana na određenom gledištu. Objava dostavljena od strane Poslanika Muhameda je "čista" i jednostavna Adamova i Abrahamova religija, tj. obnavljanje primordijalnog i fundamentalnog jedinstva. Sama riječ islam označava i "predanost" i "mir", ili "poistovjećivanje svoje sa Voljom Božijom".

Islamski kredo "Nema božanstva mimo Boga, a Muhammed je Njegov Poslanik" u svojoj jednostavnosti rezimira osnovni stav i duh islama. Da bi se uhvatila suština islama, dovoljno je priznati da je Bog jedan i da je Poslanik, koji je dostavljač Objave i simbol cjelokupnog stvaranja, bio poslan od Njega. Ova jednostavnost islamske Objave nadalje označava vrstu religijske strukture u mnogome različitu od one u kršćanstvu. U islamu nema sveštenstva kao takvog. Svaki je musliman "sveštenik" sposoban da ispuni sve religijske funkcije svoje porodice i, ako je potrebno, njegove zajednice. Time uloga imama, ni po sunitskom ni po šiitskom shvatanju, ne umanjuje ulogu svakog vjernika. Ortodoksnost zasnovana na ovom vjerovanju je nedodirljiva, te stoga ne postoji tako tijesna ograničenost specifične formulacije dogmatske teologije kao u kršćanstvu. Bilo je, bez sumnje, sporadičnog fanatizma, pa i proganjanja sprovođenog kako od strane vladara tako i od strane ezoteričnih teologa prema ličnostima kakve su bile Haladž ili Suhreverdi. Ipak, jako pravovjerje, zasnovano na suštinskoj doktrini jedinstva, uvijek je preovlađivalo i bilo u stanju da unutar strukture islama apsorbuje sve što nije kontradiktorno muslimanskom vjerovanju.

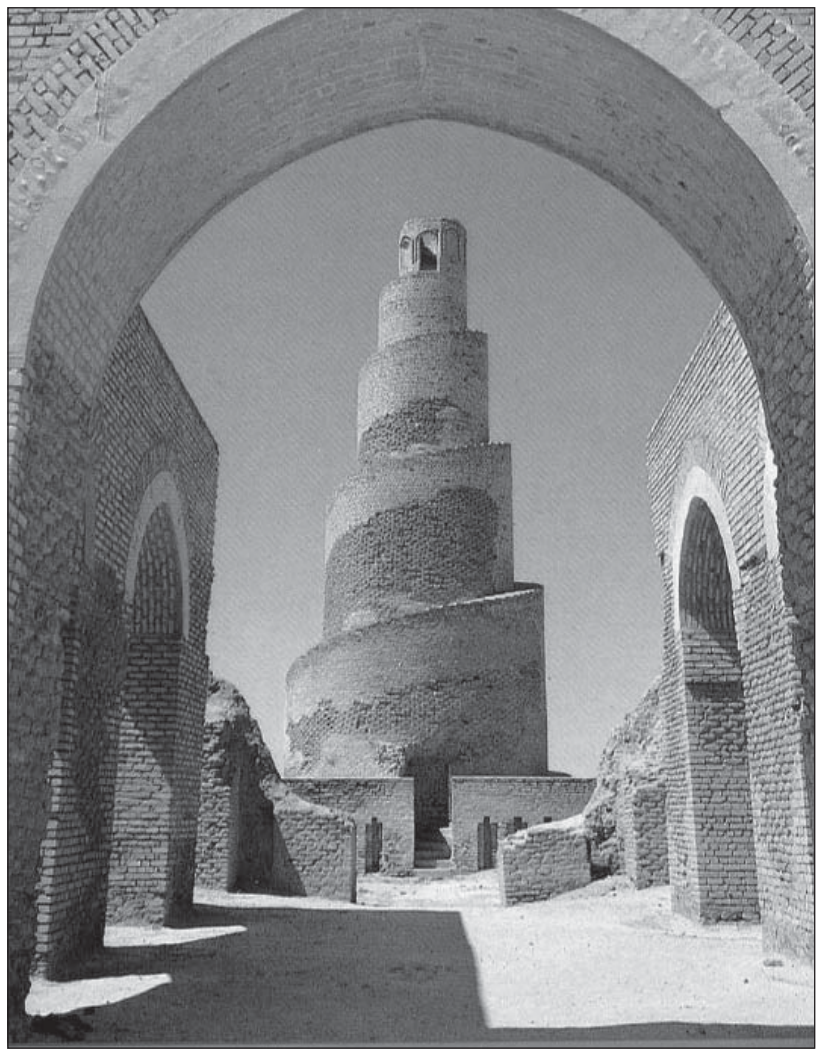

U svom univerzalnom smislu, islam, moglo bi se reći, ima tri nivoa značenja. Sva bića u svemiru, na prvom mjestu, su muslimani, tj. "prepuštena su Božijoj Volji." (Cvijet ne može biti nešto drugo do cvijet, a dijamant ne može raditi nešto drugo osim svjetlucati. Bog ih je učinio takvim, njihovo je da se povinuju.) Dalje, svi ljudi koji svojom voljom prihvate sveti zakon Objave postaju muslimani time što svoju volju podvrgavaju tom zakonu. Kada se Ukbe, muslimanski osvajač Sjeverne Afrike, rastao od svoje porodice i uspio se na svog konja da bi krenuo u veliku avanaturu koja će ga dvije hiljade milja dugim osvajanjem voditi do marokanske obale Atlantika, uzviknuo je: "A sada, Bože, uzmi moju dušu." Teško možemo zamisliti Aleksandra Velikog da je imao takve misli kada je polazio na istok prema Perziji, iako su, kao osvajači, oba ova čovjeka postigla uporedive podvige. "Pasivnost" Ukbeta, s obzirom na Božiju Volju, bit će pretvorena u nesavladiv postupak u ovom svijetu.

Najzad, imamo nivo čistog znanja i razumijevanja koji se tiče kontemplativnog, gnostičkog ('arif), odnosno nivo koji je tokom historije islama prepoznat kao najviši i najobuhvatniji. Gnostik je musliman po pokoravanju svog cjelokupnog bića Bogu. On nema zasebnu individualnu egzistenciju. On je sličan pticama i cvijeću u svom potčinjavanju Stvoritelju. Poput njih, poput svih drugih elemenata svemira, on reflektuje Božanski Intelekt prema svom sopstvenom stupnju. Međutim, dok ga oni pasivno reflektuju, on to čini aktivno. Njegovo učešće je svjesno. Prema tome, "znanje" i "nauka" su definisani kao suštinski različiti od puke radoznalosti, pa i od analitičke spekulacije. Gnostik je, sa ove tačke gledišta, "jedno sa Prirodom". On je razumije "iznutra" i, zapravo, postao je kanal milosti univerzumu. Njegov islam i islam Prirode su sada duplikati.

Nastavit će se...

RUKOPISNO BLAGO SANDŽAKA

Knjiga o čišćenju duše

U "Gazi Isa-begovoj" biblioteci u Novom Pazaru i u brojnim privatnim bibliotekama starih bošnjačkih porodica nalaze se brojni rukopisi koje tek treba istražiti

Mr. Sead IBRIĆ

Kao i svi ostali veći gradovi na Balkanu i Novi Pazar je u periodu vladavine Osmanlija bio naučni, vjerski i kulturni centar. Svakako nauka se prenosila putem učenih ljudi, koji ih je bilo mnogo, znali mi za njih ili ne i putem knjiga, koje ni danas nisu izgubile svoju vrijednost pored pojave modernih sredstava. Dragocjeno vjersko, nacionalno, kulturno i historijsko blago Sandžaka su i stari rukopisi koji se nalaze u Biblioteci Gazi Isa-beg u Novom Pazaru, koja djeluje u okviru Mešihata Islamske zajednice Sandžaka.

Jedno od dragocjenih rukopisnih djela koje se nalazi u spomenutoj biblioteci je i knjiga ''***Muzekki'n-nufûs***'' (Čistač ili čišćenje duša). Knjiga je na staroturskom, odnosno osmanlijskom jeziku. Autor je Abdullâh ibn Muhammed Ešrefzâde Er-Rûmî El- Misrî El-Iznikî.

Par riječi o autoru

Autor ovog dragocjenog djela Abdullah, poznat kao Ešrefzâde (u modernom turskom jeziku kao Eşrefoğlu), rođen je u Egiptu, zbog čega se spominje kao i El-Misrî. Po predajama bio je ''***sejjid***'', odnosno vodio je porijeklo od Allahova Poslanika Muhammeda, s.a.v.s. Iz Egipta se nastanio u Anadoliju (Malu Aziju) kao muderris, tj. profesor u medresi. Međutim zbog jake ljubavi prema tasavvufu napustio je posao i otišao kod poznatog učenjaka sufije Hadži Bajram Velija radi sticanja nauke i postizanja duhovnog spokoja. Iako je dugo vremena boravio kod njega, on se ipak na kraju povezuje sa jednim od unuka Abdulkadira Gejlanija (El-Džilija) u Hami Šejh Husejinom Hamevîjem. Na taj način je izabrao Kadirijski tarikat, odatl uzeo idžazet i nastanio se u grad Iznik (u blizini Burse), gdje je aktivno radio na širenju svoga tarikata i bio veoma cijenjen i znamenit učenjak. U Izniku je živio sve dok nije preslio na ahiret hidžretske 874. (1469/1470.) godine. Odakle se vidi da je živio u periodu vladavine Fatih Sultan Mehmeda II. On je odigrao najveću ulogu u širenju svog tarikata putem svojih ideja u obliku stihova. Naravno za rasprostranjenost ovog ortodoksnog tarikata velikog uticaja imali su poznate ličnosti, koje su se nalazile na visokim državnim položajima kao što je Sultan Fatihov vezir-i a'zam Mahmud-paša, koji je osvojio Bosnu.

O djelu

Ešrefzâde se proslavio sa djelom ''*Muzekki'n-nufûs*'', ne samo sa vjerskim temama već i sa stilom kojim je ovo djelo napisano. Smatra se jednim od najvećih književnika XV stoljeća. Zapravo on je svoje djelo napisao ukrasnom prozom i obogatio ga raznim temama.

Djelo je prema navodu štampanog primjerka autor zvaršio sa pisanjem zadnjih deset dana mjeseca ramazana 862. hidžretske godine, što odgovara 1458. godini, kraj jula i početak avgusta.

Zanimljivo je da su se prijašnji učenjaci pored vjerskih nauka ujedno bavili istraživačkim radovima na polju prirodnih nauka. Jedan od takvih je i Ešrefzâde. Zapravo on je napisao četiri knjige iz hemije na turskom jeziku, od kojih su tri u obliku risala (poslanica), dok je četvrta ''*Medžmu'atu'l- mudžerrebât fi'l-kimja*'' (Zbirka eksperimenata iz hemije) mnogo obimnija od ostalih.

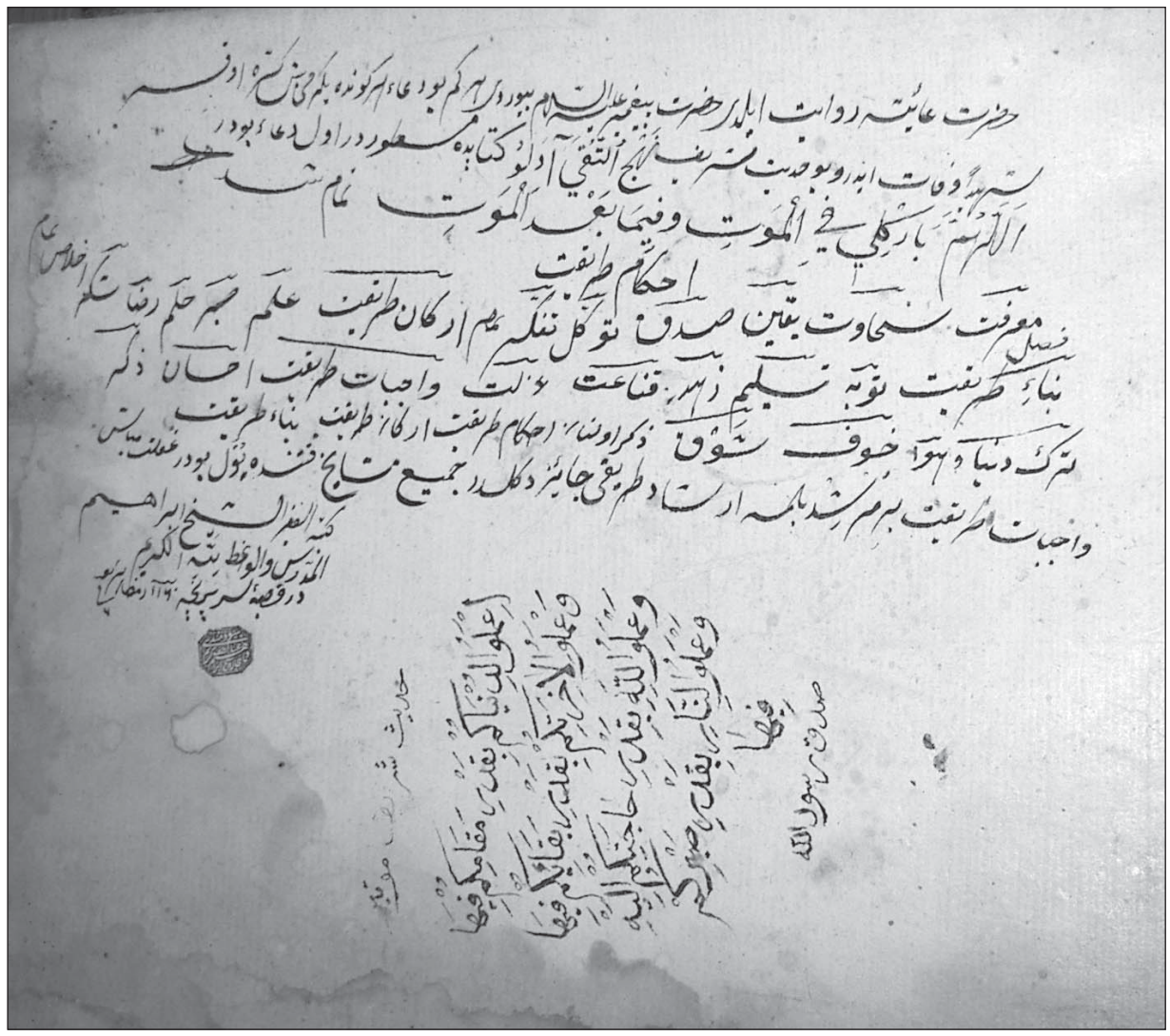

Glas islama će u narednim brojevima objavljivati prikaze starih rukopisa koje se nalaze u biblioteci Gazi Isa-beg u Novom Pazaru. Stručna komisija Mešihata upravo radi na pregledanju i katalogiziranju ovih djela, tako da ni mi ne znamo na šta ćemo naići. Istražujte sa nama sandžačko rukopisno blago!

O rukopisu i sadržaju

Knjiga ukupno broji 366 listova, što znači da ima 732 stranice. Knjiga je pisana slovima srednje veličine tako da debljina reda iznosi blizu 1 cm, crnim i crvenim mastilom, nesh pismom i što je veoma bitno vještom rukom. Svaka stranica ima po 17 redova. Između redova nema velike praznine.

Prva stranica nije ukrašena, odnosno nema unvana. Najprije počinje knjigu sa nabrajanjem četiri vrste duša među sinovima Ademovim, a.s., i to: 1- duše koje naređuju i slijede zlo (nefs-i emmâre), 2- duše koje preklinju same sebe zbog loših djela (nefs-i levvâme), 3- duše sklone inspiracijama (nefs-i ilhâme) i 4- duše koje su postigle smirenost i spokoj (nefs-i mutmainne).

Ajeti i hadisi su napisani crvenim mastilom. Ima riječi koje su ''podvučene'' odnosno obilježene crvenom linijom iznad, kao npr. na listu br. 11-b, a ima ih inače mnogo. Također je početak stihova obilježen sa crvenim slovima kao i početak stihova i to riječ ''***bejt***'' (distih) koja naglašava da slijede stihovi.

Tekst je uokviren crvenom linijom samo do lista br. 68 a. Tekst je veličine 22,5 cm x 12,5 ili ponegdje

i više. Dok su dimenzije listova 21,7 cm x 32 cm, što znači da je praznina, odnosno margina sa desne strane oko 7 cm, sa lijeve blizu 2 cm, odozgo 4,5 cm i odozdo 4,5 do 5 cm.

Imena većine osoba koje se citiraju u ovom djelu napisana su također crvenom bojom, kao npr. na listu br. 15-a: ''*Šejh Malik ibn Dinar*''. Inače je veći dio velikana islamskih znanosti iz prvih generacija spomenut i ujedno navedene njihove poučne izreke.

Na listu br. 26-a i do polovine lista 26-b, nalazi se ''***Munadžât***'', samog pisca koji sebe naziva ''***el-muellifu'l-fakîr***'', tj. ''*pisac siromah*'' u znak svoje skromnosti.

Stihovi su podijeljeni u dvije kolone među kojima se nalaze dvije crvene linije udaljene jedna od druge 12 mm, 10 mm ili samo 6 mm, što znači da nije određena ista udaljenost. Na prvom listu nalazi se po 17 redova u svakoj koloni, a na drugom listu po 6 redova.

Izlaganje nastavlja sa izrazom ''***imdi ej azîz*** (crvenim slovima) *kardeš*''. Što znači ''A sada o cijenjeni brate'' i nastavlja sa savjetima (Vidi: 26-b). Početak pjesme počinje sa crveno ispisanom riječju ''***ši'r***'' (pjesma). Na listu br. 56-a nalaze se stihovi autora o dunjaluku (***Ebjâtu muellif***) kojih ima mnogo tokom cijele knjige. Autor navodi veliki broj zanimljivih izreka. Na nekim listovima na marginama nalaze se dodatna objašnjenja, kao npr. na listu br. 77-a. Ali ipak ih je veoma malo.

Knjiga koliko god da govori o moralnim vrijednostima vjernika, ona je toliko i jedna vrsta tefsira, a ujedno i ogromna zbirka hadisa. Na mnogim mjestima nalaze se kratka pitanja i kratki odgovori. Ujedno i hikaje (poučne priče).

Autor preporučuje vjernicima da slijede svoje učitelje u din-i islamu. Koliko je to bitno opisuje sa nekoliko izreka, kao npr.: ''*Men lem jekun lehû ustâzun feš-šejtânu ustâzuh*''. (Ko nema svog učitelja, onda je njegov učitelj šejtan. Zatim govori o važnosti poslušnosti učenika prema učitelju izrekom: ''*El-murîdu ke'l-mejjiti veš-šejhu ke'l-gassâl.*'' U privodu: ''*Učenik je poput mejjita, a učitelj poput gassala.*'' (Vidi list br. 277-a) Svakako mrtvac je u rukama onog koga gasuli (kupa), okreće ga kako hoće i upravlja sa njima.

U ovakvim rukopisima ukoliko prepisivač knjige pogriješi veoma je teško da ispravi ili izbriše svoju grešku. U ovom slučaju greška se preškaba, što je učinjeno npr. na listu br. 122-a. Ali ipak neosporiva je vještina kaligrafa u ovom prepisu.

Na listu br. 326-a počinje lanac odakle je pisac ovog djela crpio nauke. Šejh Abdullah ibn Ešref Muhammed El-Misri poznat kao Šejh Abdullah Rumi. Učio je i uzeo idžazet (diploma) kod poznatog šejha Husejin Bagdadija. Preko njega taj lanac se duži putem poznatih sufija Gejlanija, Džunejd El-Bagdadija, Maruf el-Kerhija, Hasan El-Basrija i Alije, r.a.,do Muhammeda, s.a.v.s. (list br. 326-a i b.)

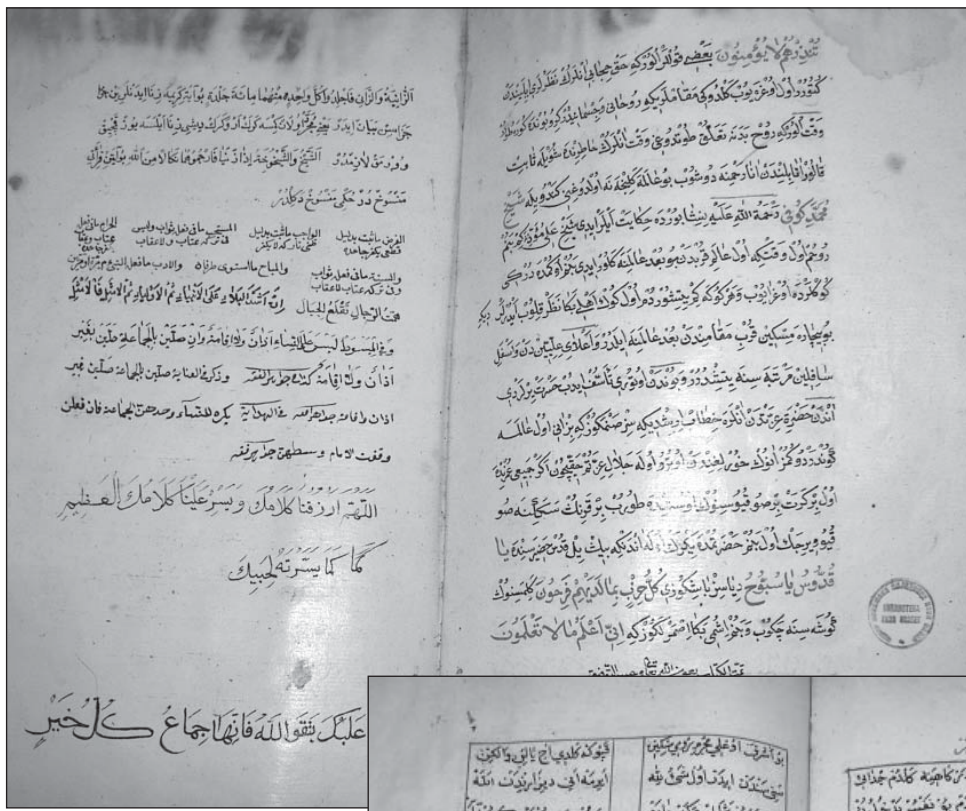

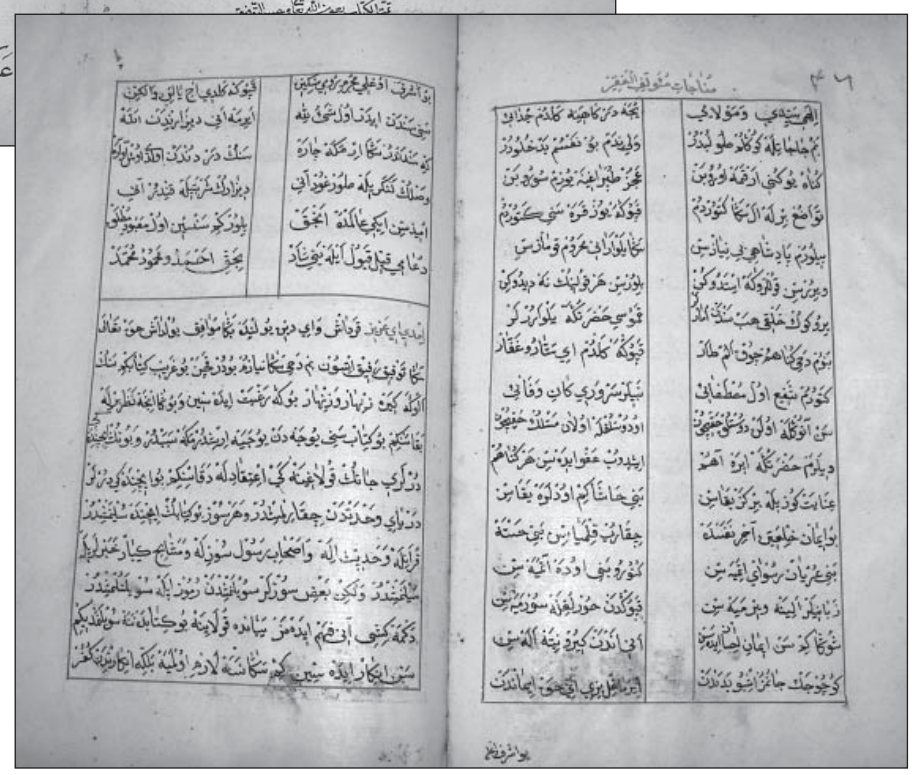

Datum rukopisa

Knjiga je završena sa prepisivanjem hidžretske 1148. godine u mjesecu ševvalu u danu suboti, poslije jacije namaza, što odgovara 1736. godini po gregorijanskom kalendaru, u drugoj polovini februara ili prvoj polovini marta. (Vidi list br. 327-a i 366-a) Zapravo na osnovu toga dolazimo da je rukopis stra punih 270 godina, što je od velike dragocjenosti.

Porijeklo rukopisa

Na prvoj stranici se spominju pravila, sastavni djelovi, temelji i neophodna svojstva tarikata.Kako se ovdje navodi ko ne zna navedeno nije mu džaiz (dozvoljeno) da poziva na pravi put (iršâd). ''*Kod svih šejhova (mešâjîh) put, odnosno metoda je ovakva, neka znadeš da ne bi bio u gafletu.*'' Ovo je riječi je rik'a (kurzivno) pismom napisao, mogući prepisivač ovog djela eš-šejh el-fakîr Ibrahim el-muderris el-vâiz lillâhi'l-kerîm, u mjesecu ramazanu hidžretske 1160. godine, što odgovara 1747. godini, u mjesecu septembru. Kažemo mogući jer se na nijednom mjestu ne spominje ime prepisivača i mjesto prepisivanja ove knjige. Ispod ovih riječi nalazi se osmougaoni pečat veličine 11 mm x 9 mm, u kome je također rik'a pismom napisano ime Ibrahim sa dovom Allahu, dž.š., da mu podari dobro.

Trenutno stanje

Na unutrašnjoj korici nalazi se ajet vezan za naslov knjige, koji glasi: ''***Kad efleha men tezekkâ.***'' Što u prijevodu znači: ''*Uspjet će samo onaj ko je (dušu) očisti.*'' (Vidi: sura Eš-Šems, 91/9.)

Na poleđini zadnje stranice nalazi se 6. ajet 87. sure u Kur'an-i kerimu, odnosno sure El-A'la, koji glasi: ''***Senukriuke felâ tensâ.***'' (*Mi ćemo te naučiti da izgovaraš pa ništa nećeš zaboraviti.)*

Sadržaj (fihrist) nije pisao toliko jak kaligraf, jer rukopis nije umjetnički već prost i bez ikakve kaligrafske vrijednosti. Listovi od 201-b do 207-a odvojeni su od knjige, ali su sačuvani. Na njima se nalaze dove za određene prilike.

Korice su mnogo oštećene. Nisu uopće ukrašene nikakvim ornamentima. Kafene su boje. Povez je potpuno oštećen. Listovi su svjetlo žute boje i od kvalitetnog glatkog papira. Na nekim stranicama mastilo je već pustilo svoju boju pod uticajem vlažnosti.

Pored ovog originalnog rukopisa u biblioteci se nalazi i jedan primjerak (dosad pronađen) iste knjige štampan za vrijeme vladavine Sultana Abdulazîz Hâna (1861-1876), tačnije 1281. hidžretske godine u mjesecu rebîu'l-evvelu (avgust 1864. godine). Ovaj primjerak je dobro sačuvan. Korice su ukrašene ornamentima. I na jednoj i na drugoj korici, kao ukras, nalazi se tugra. Knjiga ima 360 stranica, a štampao je Karahisarî El-hâdždž Ali Rida efendija. Na prvoj stranici se nalaze dva različita pečata vlasnika knjige Mehmed Arifa.

Ima se još mnogo kazati o ovim dragocjenim djelima iz kojih su naši preci crpjeli nauku stoljećima, ali za ovaj broj zadovoljit ćemo se sa ovoliko riječi.

POLOŽAJ BOŠNJAKA U GORI I NA KOSOVU

Političke igre oko Gore

Gora je jedna od najočuvanijih oaza bošnjačke kulture

Ćerim BAJRAMI

Mediji su nedavno posvetili popriličnu pažnju skupu održanom polovinom januara 2006. u Skoplju, kako se izvještavalo, predstavnika Goranaca iz svih okolnih zemalja. Usvojena je i rezolucija u kojoj se, između ostalog, traži uključivanje Goranaca u predstojeće pregovore o Kosovu, uz koju ide i zahtjev da se njima na Kosovu prizna status nacionalne manjine sa kulturnom autonomijom.

Odmah poslije ovog skupa oglasili su se oštrim reagovanjem, upućenim na više adresa, predstavnici naroda iz Gore u aktuelnoj vlasti sa nivoa opštine Dragaš i institucija Kosova, u kojima stranka Vatan iz Dragaša, kao dio bošnjačke koalicije "Vakat", ima i ministra zdravlja u Vladi Kosova, g. Sadika Idrizija. U medijima na albanskom jeziku, kao u "Kohi Ditore" naprimjer, dat je značajan publicitet ovim reagovanjima, među kojima i onom bošnjačkog člana predsjedništva Skupšine Kosova, g. Džezaira Muratija, sa naslovom: "Vakat traži svoj dio u pregovoračkoj ekipi Kosova, kako bi zatvorio usta Beogradu i Skoplju". Inače, u pregovačkoj ekipi Kosova predstavnici manjina nisu direktno uključeni. U vezi sa bošnjačkim učešćem u pregovorima, polovinom novembra prošle godine na skupu u hotelu "Grand" u Prištini tri opoziciona bošnjačka politička subjekta, uz učešće bošnjačkih nevladinih organizacija, donijela su Deklaraciju, dok su tri bošnjačke pozicione stranke, uz učešće drugih nevladinih organizacija i nekih intelektualaca, na Forumu Bošnjaka, u istom hotelu, dvadesetak dana kasnije, usvojili Rezoluciju. Glavni akcent u ovim dokumentima, u prvom decidnije u drugom nešto blaže, je na zahtjevima za uključivanje i bošnjačkih predstavnika u pregovore i položaj ove manjine u budućem Kosovu.

Suština spomenutih reagovanja na skupu u Makedoniji je da su legitimni predstavnici naroda u Gori oni izabrani u organima vlasti na Kosovu na svim nivoima, te da samim tim okupljeni u Skoplju nemaju nikakvo pravo da govore u ime naroda. Neposredno poslije održanog skopskog skupa, oglasio se i g. Rustrem Ibiši, predsjednik Građanske inicijative Gore. Kako je njegovu izjavu prenijela RTS, kazao je, između ostalog, da su Goranci slovenski narod koji traži da bude uključen preko Vlade Srbije u predstojeće pregovore o Kosovu.

Letimičnim uvidom u medijske izvještaje i komentare pada u oči na prvi pogled sasvim slučajna podudarnost sa donijetom deklaracijom albanskih političkih subjekata iz tri opštine u Preševskoj dolini: Preševu, Bujanovcu i Medveđi, u kojoj oni zahtijevaju rješavanje statusa tamošnjih Albanaca. I jedan i drugi događaj se smještaju u kontekst iniciranih pregovora o Kosovu. Ipak, rezoluciji Albanaca iz Preševske doline posvećena je veća pažnja, vjerovatno zbog osjećaja težine koju ona nosi, uzimajući u obzir i da je donijeta od izabranih predstavnika naroda u skupštinama opština i tamošnjih stranačkih lidera, dok se, s druge strane, vidljivo prešućuje činjenica da su se u Skoplju uglavnom okupili "disidenti" porijeklom iz Gore, koji su više godina izbjeglice po srbijanskim gradovima, poslije rata na Kosovu. Među njima su bili sadašnji ili bivši građani Gore, pojedinci, među kojima i izvjesni Ismailj Bojda, koji nekoliko godina unazad uglavnom radi na dobijanju raznih paralelnih državljanstava i pasoša za zaintereovrane mještane goranskih sela, sa neskrivenim finansijskim transakcijama koje prate taj, izgleda, unosni posao uz, po svoj prilici, otvorenu ili prikrivenu potporu makedonskih ili bugarskih državnih organa.

Ono što je novi momenat u, inače zamršenoj, 15-estogodišnjoj priči oko "goranskog pitanja", koja samo povremeno privuče pažnju javnosti, najviše u kontekstu tema iz albansko-srpskih i kosovsko-srbijanskih odnosa, jeste učešće spomenutih "disidenata" na skupu u Skoplju. Oni su poznati i po tome što su godinama, kao članovi SPS-a, bili lokalni funkcioneri u opštinskoj vlasti u Gori, a neki među njima i poslanici u Skupštini Srbije, pa samim tim i dugogodišnji zagovornici goranske (nacionalne) opcije, koja je zapravo bila i ostala puki formalizam, dok je suština u bespogovornom prihvatanju srbijanskog obrazovno-kulturnog i informativnog miljea, po receptu SPS-ove vlasti i srpskih nacionalističkih krugova.

Zanimljivo je da su sada ti bivši komunistički i SPS-kadrovi učestvovali na skupu sa kojeg se zahtijeva da, ni manje ni više, njihov narod u Gori bude manjina sa imenom "Makedonci muslimanske vjere". Također je zanimljivo da ovom ključnom detalju iz "skopske rezolucije" nije posvećeno puno pažnje u beogradskim medijima.

S druge strane, u spomenutim reagovanjima predstavnika naroda iz Gore u institucijama vlasti Kosova, kao i u (ne)zvaničnim komentarima pripadnika ovdašnje bošnjačke manjine, može se čuti da je aktuelna srbijanska vlada na čelu sa Koštunicom, "pustila (te) Gorance niz vodu" i predala ih Makedoncima na daljnji tretman. Sumnja se i da iza skopskog skupa stoje oni koji žele da i na ovaj način pariraju onom albanskom u Preševu.

A da neke veze i istine u svemu ovome ipak ima, govori i vrijeme zakazivanja skupa u Skoplju, koje se poklopilo sa očekivanim terminom donošenja rezolucije Albanaca iz Preševske doline.

Pored bitnih razlika između ova dva skupa - na preševskom su bili legitimni opštinski i stranački lideri, dok su na skopskom učestvovali slobodni građani – i pored potrebe pojedinih medija i političara da "slučaj Goranci" koriste samo kao monetu za potkusurivanje u međusobnim odnosima velikih, gotovo ni iz jednog spomenutog izvora informacija oko ove posljednje epizode ne može se nazrijeti suština problema ovog naroda, za koji je rečeno da ga je bilo 24.000 prije rata, a da ga sada u Gori na Kosovu ima (samo) sedam hiljada.

Nastavit će se...

Saopštenje za javnost
Sandžačkog odbora za zaštitu ljudskih prava Novi Pazar

Prije gotovo deceniju i po, 27. februara 1993. godine, članovi zločinačkog udruženja, pripadnici Vojske Republike Srpske, izveli su iz voza devetnaest nevinih civila, osamnaest Bošnjaka i jednog Hrvata. Većina ubijenih bili su radnici zaposleni u Priboju, Prijepolju, Beogradu i Podgorici.

Među njima ubijeni su jedan šesnaestogodišnji učenik i dvadesetrogodišnji student...

Kako 27. februar 1993. nije slučajnost, Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda podsjeća na obavezu države da se suoči sa istinom. To znači da se mora ispitati stepen neosporne umiješanosti tadašnjeg državnog vrha SRJ u slučaj Štrpci, a svi nalogodavci, pomagači i akteri događaja kazniti zasluženom, visokom kaznom. Ne može se ova tragedija svesti na fantomsko višegodišnje suđenje Ranisavljeviću, osuđenom na petnaest godina zatvora, niti ekspresno hapšenje Lukića u Argentini, po nalogu Haga. U rasvjetljavanju zločina na našoj teritoriji mora se angažovati naša država.

Trinaest godina je i suviše dug period agonije za sve kojima je pravda kranji cilj. Pravda u ovom slučaju znači i pronalaženje posmrtnih ostataka ubijenih i njihovo dostojno sahranjivanje nakon toliko vremena.

Suočavanje sa događajima iz bliske prošlosti simbolizuje poraz logike zaborava i težnju države da stvori multietničko društvo u kome svi građani imaju jednaka prava.

Sandžački odbor zato poziva najviše predstavnike države da nedvosmislenim i konkretnim potezima doprinesu brzom i potpunom rasvjetljavanju tragedije Štrpci, kako bi se na ovom prostoru stvorili temelji za izgradnju demokratskog, slobodnog društva svih građana.

Semiha Kačar
Predsjednik Sandžačkog odbora

Saopštenje za javnost
Odbora za zaštitu ljudskih prava i humanitarnu djelatnost Priboj

Trinaest godina od otmice u Štrpcima i ubistva u selu Kukurovići

U ponedjeljak 27. februara navršava se 13 godina od otmice i ubistva 20 putnika na željezničkoj stanici Štrpci kod Priboja. Grupa od oko 25 lica u vojnim uniformama, koje je predvodio Milan Lukić, zaustavila je voz br. 671, izvela putnike od kojih su 18 bili Bošnjaci iz Sandžaka i Crne Gore, odveli ih u Višegrad, poslije mučenja ubili, a potom zajedno sa kamenjem umotali u fudbalske mreže i bacili u Drinu. Za ovaj zločin je 9. septembra 2002. godine u Bijelom Polju osuđen samo Nebojša Ranisavljević na 15 godina zatvora. Milanu Lukiću, koji je bio organizator ove otmice, a koji je ovih dana isporučen Haškom tribunalu zbog zločina nad Bošnjacima u Višegradu, u Srbiji i Crnoj Gori nije suđeno zbog zločina u Štrpcima.

Iz dokumenata koji nose oznaku "Strogo povjerljivo", a koje je željeznica dostavila Višem sudu u Bijelom Polju, vidi se da su najviši državni organi znali 30 dana ranije da će se otmica dogoditi, ali ništa nije učinjeno da ona bude spriječena.

Odbor za zaštitu ljudskih prava i humanitarnu djelatnost podsjeća da je devet dana prije ovog zločina Vojska Jugoslavije granatirala selo Kukurovići u opštini Priboj, troje lica ubila, selo zapalila, a preživjelo bošnjačko stanovništvo protjerala iz sela. Oba ova događaja, kao i otmica i ubistvo ukupno 19 Bošnjaka u Sjeverinu, u funkciji su etničkog čišćenja Bošnjaka iz Limske doline, koja se u vojnim i geopolitičkim planovima tretira kao ključni faktor za funkcionisanje državne zajednice.

Ovo je ključni razlog što zločini u Štrpcima i Kukurovićima nisu procesuirani u Srbiji, jer je mnogo dokaza da ih nisu počinile paravojne formacije već sama država.

Zločinima u Sandžaku u proteklih 14 godina bave se pretežno nevladine organizacije koje će i ove godine u ponedjeljak na trinaestogodišnjicu zločina organizovati komemorativnu tribinu u Prijepolju.

Predsjednik Odbora,
Džemail Halilagić
U Priboju, 25.02.2006.

Smrt je bliža čovjeku nego jaka vratu

Poštovani uredniče Glasa islama, esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Molim Vas da objavite ovaj moj članak u narednom broju cijenjenog lista. Ovim putem želim da se zahvalim mnogim prijateljima, dostovima, rođacima, bratstvu i rodbini na svemu onome što su učinili da nam olakšaju u iskušenju koje nas je potrefilo.

Naime, 25.01.2006. godine, preselila je na Ahiret moja poštovana supruga hadži Hadija Nokić (rod. Dazdarević) u 55. godini života, majka petoro djece i nana četiri unučeta. Ova plemenita žena je bila moj bračni drug, prijatelj i saputnik 35 godina.

Iako je rano ostala siroče bez oca, nije ostala bez upute i vjere, pa je njena plemenita rahmetli majka na vrijeme poslala u mekteb da nauči osnove svoje vjere u čemu je uspjela. Bila je praktična i veoma pobožna muslimanka, pa je tako i našu djecu uputila u islam. Dragi Allah dž.š. nam je pomogao pa smo u organizaciji Mešihata Islamske zajednice Sandžaka 2005. godine obavili zajedno petu islamsku dužnost - hadždž.

Allahova blagodat je bila i ta da smo jedni od najbližih komšija novosagrađene džamije u Suhom Polju u Rožajama, pa smo zajedno obavljali uglavnom sve vaktove namaza u džamiji. Bio sam presrećan što nas je time dragi Allah počastio. A onda je iznenada (kažem iznenada, jer po ovim dunjalučkim aršinima bila je zdrava) došao Melek smrti i pozvao je u svijet vječnosti. Otišla je u svjetlu Allahovog poziva: „O dušo smirena, vrati se Gospodaru svome zadovoljna i On tobom zadovoljan, pa budi u društvu Meni odanih i uđi u Džennet moj."

Svjestan sam Allahove odredbe, ali iskušenje smrti je jedno od težih koje se može podnijeti samo uz veliki sabur. Zato ovom prilikom želim da se iskreno i bratski zahvalim mnogobrojnim prijateljima, dostovima, rođacima i bratstvu na hatarnamama koje su stigle u pisanoj formi i putem telefona, a posebno svakome ko je prisustvovao dženazi i došao u našu porodicu, ozijaretio nas i najljepšim riječima izrazio saosjećanje i hatarnamu, želeći tako da nam olakšaju u iskušenju koje nas je snašlo.

Molim dragog Stvoritelja, Milostivog, Svemilosnog, da svima upiše bezbroj sevaba za njihova dobročinstva i da Milostivi Allah učini da se kod njih i u njihovim porodicama dolazi na radost i veselje.

Koliko je potrebno biti svakodnevno svjestan spremnosti za dan povratka svome Rabbu i Stvoritelju Allahu dž.š., u svakom času i na svakom mjestu, najbolje nas podsjeti (iznenadna) smrt najmilijih.

Najtoplije se zahvaljujem na Vašem razumijevanju i objavljivanju ovog teksta.

Esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Nokić Zejnel s porodicom
Rožaje

Dova za roditelje

Bože! Blagoslovi Muhammeda
Iskrenog roba i slugu Svoga
I svu čeljad te porodice
Selam i spas na pravovjerne
Blagoslovi, Bože, roditelje moje
Podari im najljepše od milosti Svoje
Podari im vjeru, iskrenost u svemu
Budi im Pomagač u svakom trenu
Nadahni me znanjem obaveza prema njima
Poduči me lijepim ophođenju prema svima
I daj mi da znanje sprovedem u djelo
Onako kako si Ti zadovoljan sa tim
Ispuni me ljubavlju prema njima
I podaj mi da im odan budem
Učini mi radošću poslušnost njima
Većom od sna pospanog i od pića žednom
Da želja njihova nad mojom bude
Zadovoljstvo iznad zadovoljstva moga
I da držim i malu njihovu dobrotu velikom
A svoju dobrotu malom, makar velika bila
Bože! Utišaj mi glas pred njima
I učini im prijatnim govor moj
Omekšaj mi srce nježnošću prema njima
I obrati me u iskrenog druga njihovog.
I na Dan stajanja, o Bože Vječni
Pohvali i nagradi ih za odgoj moj
Sačuvaj ih od propasti u bezdanu pustom
Kao što su oni mene u djetinjstvu čuvali
Oprosti mi Bože, sve grijehe moje
Ako sam im ikad zlo nanio od mene
Ili njihovo pravo zanemario
Učini da to uveća dobra djela njihova
Oprosti im ako su u odgoju mome
Zanemarili nešto ili zaboravili na to
Život su težak živjeli u siromaštvu
Ali su iskreni i odani prema Tebi bili
O, Ti, koji mijenjaš zla u mnoštvo dobrih djela
Ako su riječju pogriješili prema meni
Ili djelom neumjerenim sa mnom
Pravo zanemareno ili obaveza neispunjena
Halaljujem im to i molim te oprosti i Ti
Pa otkloni od njih zlu posljedicu toga
Namjera im je, znam, najiskrenija bila
A Ti si čovjeka slabašnim stvorio
I ne uzmi im za grijeh taj hal prema meni
Bili su zaokupljeni podizanjem mene
Teškoćom napora u mome čuvanju
Ustezanje od usta sebi samih
Da bi osigurali i dali boljitak meni
Nikad ne mogu poreći njihovo pravo prema meni
Ispuniti svoje obaveze prema njima
Niti izvršiti dužnost služenja njima
Pa makar živio i stotinama godina
Bože! Nemoj me smjestiti na Dan suda
Među ljude koji ne poštuju roditelje svoje
U Danu kada će svakoj duši biti nadoknađeno
Nepravde neće biti samo zaslugom učinjeno
Roditelje moje među odabranim stavi
I daj mi da se u namazima njih sjetim
U svakom vremenu i u noćima za njih molim
I svakome sahatu dana moga
Bože! Oprosti im uz moju dovu za oprost
Oprosti im mojom odanošću prema Tebi
Budi zadovoljan sa njima
I učini milošću Tvojom da dosegnu
Prebivalište Džennetu'l-firdevsa
Ako oprost Tvoj dosegne prvo do njih
Učini ih posrednicima za mene
A ako oprost Tvoj prvo dosegne mene
Učini me zagovornikom za oprost njihov
Da budemo sakupljeni u milosti Tvojoj
U Džennetu - kući darežljivosti Tvoje
Sa Resulullahom i odabranima
Na mjestu oprosta Tvoga i milosti Tvoje
Jer Ti si Vlasnik tog obilja trajnog
O Najmilosniji od milosnih
Blagoslovi Muhammeda i porodicu njegovu
Neka Ti je vječna slava i hvala!

Vehbija Hot

Glas islama List za vjeru, društvo i kulturu **IZDAVAČ**: Izdavačka ustanova El-Kelimeh, Novi Pazar. Glavni i odgovorni urednik: Fahrudin SMAILOVIĆ. Zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Enver UJKANOVIĆ. Novinar: Refik SADIKOVIĆ. Marketing: Šerif MARUKIĆ. Lektura: Samir ŠKRIJELJ. Design: Mujahid Hirsch. Prijelom: Edin NIKŠIĆ. **REDAKCIJA**: Džemaludin LATIĆ, Bekir MAKIĆ, Esad KOLAŠINAC, Jakub LEKOVIĆ, Admir MURATOVIĆ, Ismet NUHAMBAŠIĆ, Rešad PLOJOVIĆ, Sead IBRIĆ, Nedžad HASANOVIĆ. **KOMPJUTERSKA PRIPREMA**: GLAS ISLAMA **DISTRIBUCIJA**: Malik NUROVIĆ **ŠTAMPA**: GRAFOKARTON, Prijepolje. Adresa Redakcije: **Ul. 1. maj 70b 36300 Novi Pazar, tel/fax: (381) 20 334020** Žiro račun: 160-15374-29
KONTAKTI: Glavni urednik: fahrudin@glas-islama.com Novinar u redakciji: refik@glas-islama.com
Ostali kontakti: redakcija@glas-islama.com Internet adresa: www.glas-islama.com
Rješenjem od 12.12.1996. g. GLAS ISLAMA je registrovan kod Ministarstva za informacije Republike Srbije pod registarskim brojem 2281. Rukopisi, diskete i fotografije se ne vraćaju

Redakcija Glasa islama odgovorna je samo za stavove iznesene u rubrici "Naše viđenje". Za stavove u ostalim prilozima odgovorni su potpisani autori.

ORDINACIJA Marovac

ZDRAVLJE NA POKLON

- GINEKOLOGIJA
- HIRURGIJA
- INTERNA MEDICINA
- ENDOSKOPIJA
- LABORATORIJA
- ULTRAZVUK
- RENTGEN

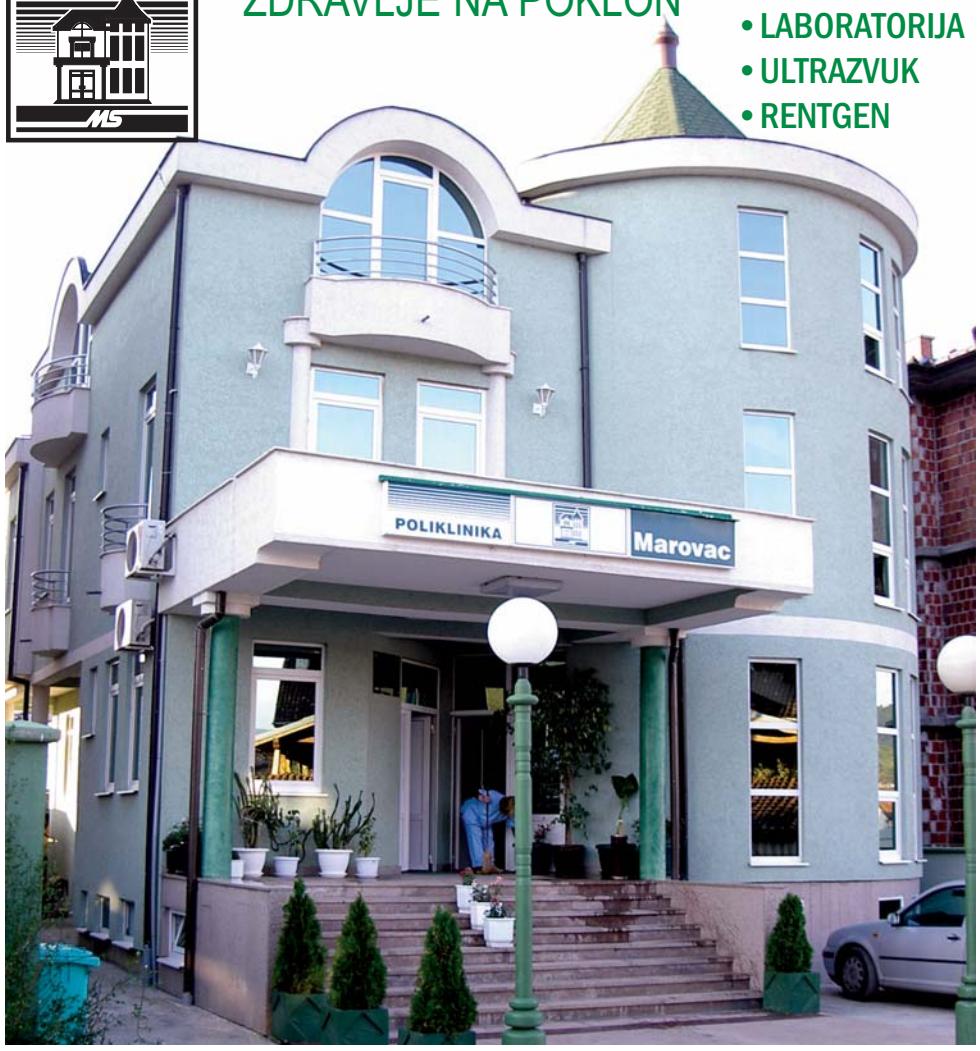

36300 Novi Pazar
Ul. Sutjeska 9
marovac@verat.net
tel/fax: 020/389-700

KOMPLETNA IZRADA I UGRADNJA NIŠANA U SKLADU S MUSLIMANSKIM OBIČAJIMA

MRAMOR

preduzeće za preradu, ugradnju, promet mermera i izgradnju nadgrobnih spomenika
Novi Pazar, Selakovac Dubrovačka 416 bb

tel: +381 20 315 100
mob. +381 63 8 464 981

Nove knjige u izdanju El-Kelimeh!

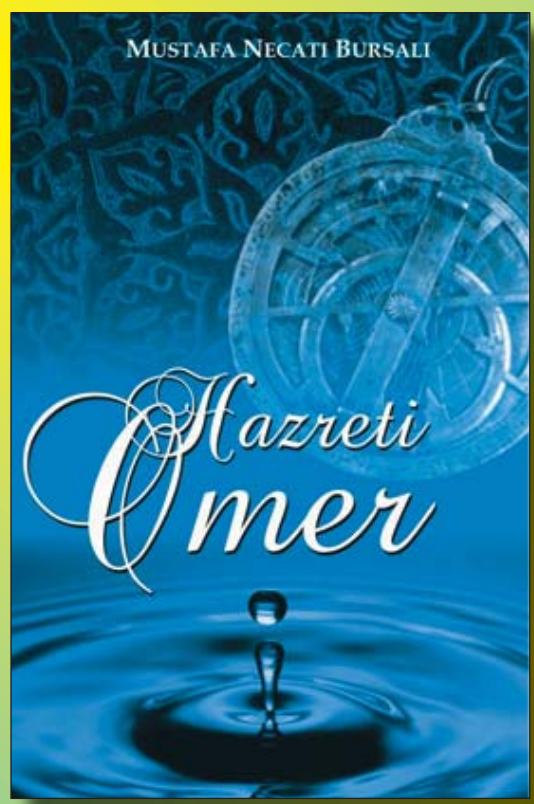

Prijevod:
Avdija Salković

Prijevod:
Fahrudin Smailović

Džumua Emin

Dvadeset principa razumijevanja islama

Prijevod:
Temama Džerahović

Uz aprilski broj

Musa Sanin

Kako su završili oni koji su vrijeđali Muhammeda ﷺ

Info tel:
020 334 020
064 16 222 84